№ 1 өзгеріс **ҚР СТ 1863–2008 Жедел және арнайы қызмет автомобильдері, автобустары және мотоциклдері. Түсті графикалық сұлбалар, айырым белгілері, жазулар, арнайы жарықтық және дыбыстық белгілер. Жалпы талаптар**

Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрлігі Техникалық реттеу және метрология комитеті төрағасының 2012 жылғы 12 маусымдағы № 301-од бұйрығымен **бекітіліп қолданысқа енгізілген**

Енгізілген күні 2012-09-01

1 1 Бөлім сегізінші абзацпен толықтырылсын:

«ж) Жеке күзет ұйымдарының жедел қимылдау мобильді топтары».

2. 2 Бөлім:

ҚР СТ 1125-2003 «Жол белгілері. Жалпы техникалық шарттар» атауы, ҚР СТ 1125-2002 «Жол белгілері. Жалпы техникалық шарттар» атауына ауыстырылысын.

3 4.2.2 тармақша, 1 кестемен толықтырылсын:

- «*6 Жеке күзет ұйымдарының жедел қимылдау мобильді топтары»* жолымен;

6 Жеке күзет ұйымдарының жедел қимылдау мобильді топтары	*жоқ*[7)]	–	*Қорғаныс*[8)] *Алтын-сары*[8)]	*715, 744 285, 286*

- «[7)] *Жеке күзет ұйымдарының жедел қимылдау мобильді топтарының негізгі түстері ретінде көлік құралын дайындаушы-кәсіпорынның бояу түсі қолданылады»* **сілтемесімен**;

gost.e-ecolog.ru

- «[8)] *Көлік құралдарының бүйір беттеріне, бір-біріне жанасқан, ені 120 мм қорғаныс (үстіңгісі) және алтын-сары (астыңғысы) әрлік жолақтары жүргізіледі*» **сілтемесімен**.

4 4.3.2 тармақшасы, бірінші абзацтың соңында, «В қосымшасына» сөзінен кейін сілтеме қойылсын: «[1)] *Жеке күзет ұйымдарының эмблемаларының бейнесі – регламенттелінбейді*».

5 4.3.2 тармақша, 2 кесте толықтырылсын:

- «*6 Жеке күзет ұйымдарының жедел қимылдау мобильді топтары*» жолымен;

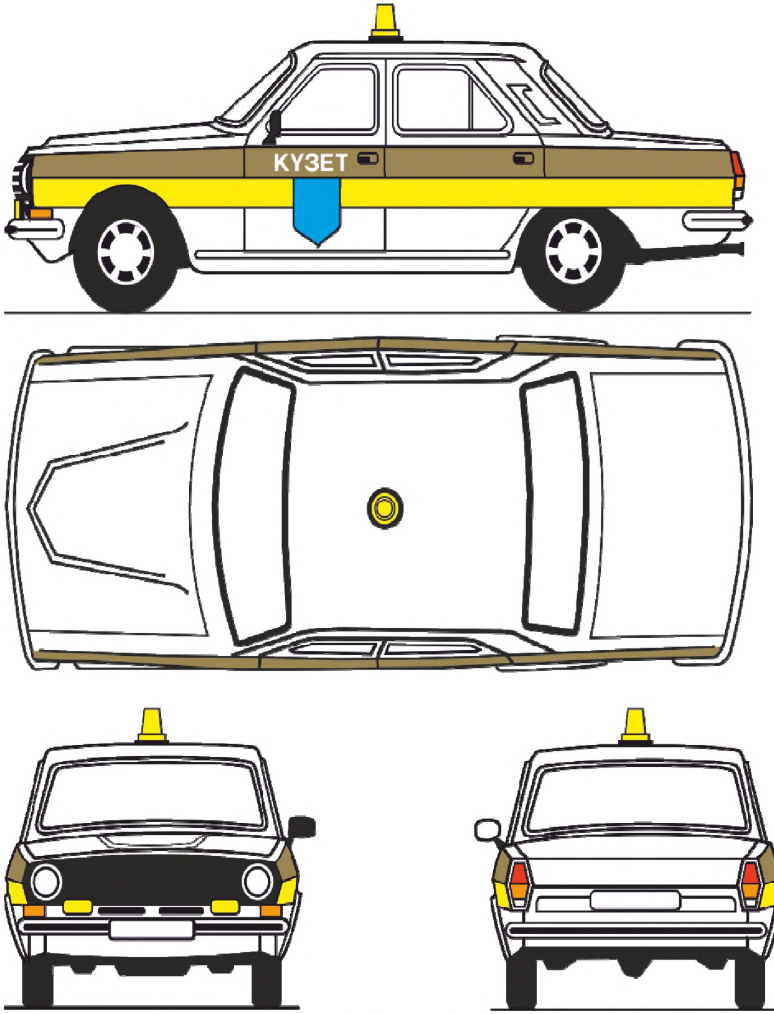
6 Жеке күзет ұйымдарының жедел қимылдау мобильді топтары	*«КҮЗЕТ», жеке күзет ұйымдарының эмблемалары* [5)]

- «[5)] Көлік құралдарының *алдыңғы есіктеріне орналасытырылатын эмблемалардың бейнесі мен өлшемі, жеке күзет ұйымымен белгіленеді*» **сілтемесімен**.

6 4.3.4 тармақшасы «Қазақстан Республикасы төтенше жағдайлар жөніндегі министрліктің эмблемасы» сөзінен кейін «*және жеке күзет ұйымдарының эмблемалары*», ары қарай мәтін бойынша.

7 6.2.1 тармақшасы, бірінші абзац жаңа басылымда баяндалсын: «*Жеке күзет ұйымдарының жедел қимылдау мобильді топтарынан басқа, жедел қызмет көлік құралдарының барлық түрлерінің жалтыл жарықтары, көк түсті болу керек. Жеке күзет ұйымдарының жедел қимылдау мобильді топтарының жалтыл жарықтары сары немесе қызғылт-сары түсті болу керек*».

8 А қосымшасы А.36 суретімен толықтырылсын – Жеке күзет ұйымдарының жедел қимылдау мобильді топтарының түстіграфикалық сұлбасы.

А.36 суреті - Жеке күзет ұйымдарының жедел қимылдау мобильді топтарының түстіграфикалық сұлбасы

9 Д қосымшасы, Д.1 Тармағы Колориметриялық спецификациялар, жаңа басылымда баяндалсын:

«Өзінше жалтыл жарықтың қалпақтарын құрайтын, көк сүзгі арқылы өтетін, арнайы жарықтық белгілердің түстік координаттары шектерден тыс шықпауы керек :

Көк:

- жасыл жаққа шек: y = 0,065 + 0,805 x;

- ақ жаққа шек: y = 0,400 – x;

- қызыл күрең жаққа шек: x = 1,667 x – 0,222.

Қызыл:

- қызыл күрең жаққа шек: y≥0,980 – x;

- сары жаққа шек: y≤0,335.»

Қызғылт сары және сары:

- жасыл жаққа шек: y≤x – 0,120;

- қызыл жаққа шек: y≥0,390;

- ақ жаққа шек: y≥0,790 – 0,670 x»;

10 Д қосымшасы, Д.2.1 тармақшасы, Д.1 кестесі жаңа басылымда баяндалсын:

Түс	*Бастапқы өсін айнала 360° көлденең бұрыштардың және тіке бұрыштардың шегінде көрсетілген J_e жарықтың тиімді күшінің мнималды мәні*						*Жарықтың тиімді күшінің J_e максималды мәні*					
	0°		*±4°*		*±8°*		*Ішінде ±2°*		*Ішінде ±8°*		*бұрындары көрсетілген аймақтар шегінен тыс*	
	күндіз	*түнде*	*күндіз*	*түнде*	*күндіз*	*түнде*	*күндіз*	*түнде*	*күндіз*	*түнде*	*күндіз*	*түнде*
көк	*120*	*50*	*60*	*25*	—	—	*1700*	*700*	*1500*	*600*	*1000*	*300*
қызғылт сары немесе сары	*230*	*100*	—	—	*170*	*70*						
қызыл	*120*	*50*	*60*	*25*	—	—						

12 Д қосымшасы, Д.2.2 тармақшасы, Д.2 кестесі жаңа басылымда баяндалсын:

Түс	*Бастапқы өстегі J_e жарық тиімді күшінің минималды мәні*		*J_e жарықтың тиімді күшінің максималды мәні*					
	$H = 0°$	*$V = 0°$*	*Ішінде $H = \pm 10°$ $V = \pm 4°$*		*Ішінде $H = \pm 20°$ $V = \pm 8°$*		*бұрындары көрсетілген аймақтар шегінен тыс*	
	күндіз	*түнде*	*күндіз*	*түнде*	*күндіз*	*түнде*	*күндіз*	*түнде*
көк	*200*	*100*	*3000*	*1500*	*1500*	*600*	*1000*	*300*
қызғылт сары немесе сары	*400*	*200*	*1500*	*600*	*1500*	*600*	*1000*	*300*
қызыл	*200*	*100*	*3000*	*1500*	*1500*	*600*	*1000*	*300*

(САС № 8-2012ж)

Изменение № 1 **к СТ РК 1863-2008 Автомобили, автобусы и мотоциклы оперативных и специальных служб. Цветографические схемы, опознавательные знаки, надписи, специальные световые и звуковые сигналы. Общие требования**

Утверждено и введено в действие Приказом Председателя Комитета по техническому регулированию и метрологии Министерства индустрии и новых технологий Республики Казахстан от 12 июня 2012 № 301-од.

Дата введения 2012-09-01

1 Раздел 1 дополнить абзацем восьмым:

«ж) Мобильных групп оперативного реагирования частных охранных организаций».

2. Раздел 2:

СТ РК 1125-2003 «Знаки дорожные. Общие технические условия» заменить на СТ РК 1125-2002 «Знаки дорожные. Общие технические условия».

3 Подпункт 4.2.2, Таблицу 1 дополнить:

- строкой «*6 Мобильные группы оперативного реагирования частных охранных организаций»;*

6 Мобильные группы оперативного реагирования частных охранных организаций	*нет*[7)]	–	*Защитный*[8)] *Золотисто-желтый*[8)]	*715, 744 285, 286*

- сноской *«*[7)] *В качестве основного цвета транспортных средств мобильных групп оперативного реагирования частных охранных организаций используется цвет окраски предприятий-изготовителей транспортных средств»;*

- сноской «[8] *На боковые поверхности транспортных средств наносятся прилегающие друг к другу декоративные полосы защитного (сверху) и золотисто-желтого (снизу) цветов шириной по 120 мм каждая*».

4 Подпункт 4.3.2, в конце первого абзаца, после слов «приложению В» вставить сноску: «[1] *Изображения эмблем частных охранных организаций – не регламентируются*».

5 Подпункт 4.3.2, Таблицу 2 дополнить:

- строкой «*6 Мобильные группы оперативного реагирования частных охранных организаций*»;

6 Мобильные группы оперативного реагирования частных охранных организаций	*«КҮЗЕТ», эмблема частной охранной организации* [5]

- сноской «[5] *Изображение и размеры эмблемы, наносимой на передние двери транспортных средств, определяются частной охранной организацией*»

6 Подпункт 4.3.4 после слов «эмблемы Министерства по чрезвычайным ситуациям Республики Казахстан» дополнить словами «*и эмблем частных охранных организаций*», далее по тексту.

7 Подпункт 6.2.1, первый абзац изложить в новой редакции: «*Проблесковые огни транспортных средств оперативных служб всех видов, кроме мобильных групп оперативного реагирования частных охранных организаций, должны быть синего цвета. Проблесковые огни транспортных средств мобильных групп оперативного реагирования частных охранных организаций должны быть желтого или оранжевого цвета*».

8 Приложение А дополнить Рисунком А.36 – Цветографические схемы автомобилей мобильных групп оперативного реагирования частных охранных организаций.

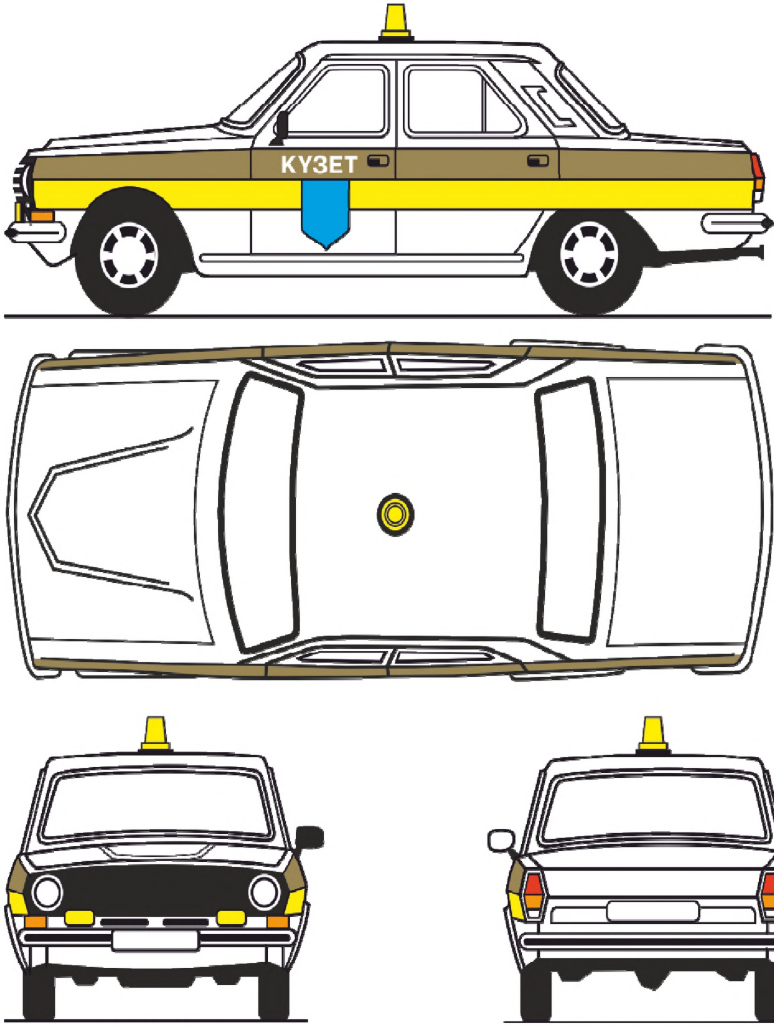

Рисунок А.36 - Цветографические схемы автомобилей мобильных групп оперативного реагирования частных охранных организаций

9 Приложение Д, Пункт Д.1 Колориметрические спецификации, изложить в новой редакции:

«Координаты цветности специальных световых сигналов, проходящих через фильтры, представляющие собой колпаки проблесковых огней не должны выходить за пределы:

Синий:

- предел в сторону зеленого: y = 0,065 + 0,805 x;

- предел в сторону белого: y = 0,400 – x;

- предел в сторону фиолетового: x = 1,667 x – 0,222.

Красный:

- предел в сторону фиолетового: y≥0,980 – x;

- предел в сторону желтого: y≤0,335.»

Оранжевый или желтый:

- предел в сторону зеленого: y≤x – 0,120;

- предел в сторону красного: y≥0,390;

- предел в сторону белого: y≥0,790 – 0,670 x»;

10 Приложение Д, подпункт Д.2.1, изложить Таблицу Д.1 в новой редакции:

Цвет	*Минимальное значение эффективной силы света J_e в пределах указанных вертикальных углов и горизонтального угла в 360° вокруг исходной оси*						*Максимальное значение эффективной силы света J_e*					
	0°		*±4°*		*±8°*		*Внутри ±2°*		*Внутри ±8°*		*за пределами указанных ранее зон*	
	днем	*ночью*	*днем*	*ночью*	*днем*	*ночью*	*днем*	*ночью*	*днем*	*ночью*	*днем*	*ночью*
синий	*120*	*50*	*60*	*25*	—	—	*1700*	*700*	*1500*	*600*	*1000*	*300*
оранжевый или желтый	*230*	*100*	—	—	*170*	*70*						
красный	*120*	*50*	*60*	*25*	—	—						

11 Приложение Д, подпункт Д.2.2, изложить Таблицу Д.2 в новой редакции:

Цвет	*Минимальное значение эффективной силы света J_e на исходной оси*		*Максимальное значение эффективной силы света J_e*					
	H = 0°	*V = 0°*	*внутри H = ± 10° V = ± 4°*		*внутри H = ± 20° V = ± 8°*		*за пределами указанных ранее зон*	
	днем	*ночью*	*днем*	*ночью*	*днем*	*ночью*	*днем*	*ночью*
синий	*200*	*100*	*3000*	*1500*	*1500*	*600*	*1000*	*300*
оранжевый или желтый	*400*	*200*	*1500*	*600*	*1500*	*600*	*1000*	*300*
красный	*200*	*100*	*3000*	*1500*	*1500*	*600*	*1000*	*300*

(ИУС № 8-2012г.)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК СТАНДАРТЫ

Жедел және арнайы қызмет автомобильдері, автобустары және мотоциклдері ТҮСТІ ГРАФИКАЛЫҚ СҰЛБАЛАР, АЙЫРЫМ БЕЛГІЛЕРІ, ЖАЗУЛАР, АРНАЙЫ ЖАРЫҚТЫҚ ЖӘНЕ ДЫБЫСТЫҚ БЕЛГІЛЕР Жалпы талаптар

Автомобили, автобусы и мотоциклы оперативных и специальных служб ЦВЕТОГРАФИЧЕСКИЕ СХЕМЫ, ОПОЗНАВАТЕЛЬНЫЕ ЗНАКИ, НАДПИСИ, СПЕЦИАЛЬНЫЕ СВЕТОВЫЕ И ЗВУКОВЫЕ СИГНАЛЫ Общие требования

ҚР СТ 1863-2008

Ресми басылым

Қазақстан Республикасы Индустрия және сауда министрлігінің Техникалық реттеу және метрология комитеті (Мемстандарт)

Астана

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК СТАНДАРТЫ

**Жедел және арнайы қызмет автомобильдері,
автобустары және мотоциклдері**

ТҮСТІ ГРАФИКАЛЫҚ СҰЛБАЛАР, АЙЫРЫМ БЕЛГІЛЕРІ, ЖАЗУЛАР, АРНАЙЫ ЖАРЫҚТЫҚ ЖӘНЕ ДЫБЫСТЫҚ БЕЛГІЛЕР

Жалпы талаптар

ҚР СТ 1863-2008

Ресми басылым

**Қазақстан Республикасы Индустрия және сауда министрлігінің
Техникалық реттеу және метрология комитеті
(Мемстандарт)**

Астана

Алғысөз

1 «Көлік және коммуникация ғылыми зерттеу институты» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі («ККҒЗИ» ЖШС) **ӘЗІРЛЕДІ**

2 Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникация министрлігінің Көлік-коммуникация кешенін дамыту департаменті **ЕНГІЗДІ**

3 Қазақстан Республикасы Индустрия және сауда министрлігінің Техникалық реттеу және метрология комитеті төрағасының 2008 жылғы 30 желтоқсанындағы № 673-од бұйрығымен **БЕКІТІЛІП ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛДІ**

4 Осы стандарт Ресей Федерациясының ГОСТ Р 50574-2002 «Жедел және арнайы қызметтер автомобильдері, автобустар және мотоциклдер. Түсті графикалық сұлбалар, айырым белгілер, жазулар, арнайы жарықтық және дыбыстық белгілер. Жалпы талаптар» аймақтық стандартына қатысты оның құрамын өзгерту, қосымша талаптарды, жеке техникалық ауытқуларды және Қазақстан Республикасының сәйкестікті растау жүйесінің ерекшеліктерін айқындайтын, жеке жедел қызметтердің көлік құралына түсті графикалық сұлбаларды жүргізу мен мемлекеттік тілдің және рәміздердің ерекшелігіне редакциялық өзгертулерді енгізу арқылы, және де кіріспеде берілген ақпарат бойынша, БҰҰ ЕЭК №65 «Автокөлік құралдары үшін арнайы ескертетін жарықтарды ресми бекітуге қатысты, біркелкі ұйғарым» және «Автокөлік құралдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар» техникалық регламентімен үйлестіру мақсатында түрлендірілген болып табылады.

Осы стандарттың құрамын көрсетілген Ресей Федерациясының аймақтық стандартының құрамымен салыстыру Ж қосымшасында келтірілген.

5 Осы стандартта «Жол қозғалысының қауіпсіздігі туралы» № 29-1 Қазақстан Республикасының Заңының; Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1997 жылғы 25 қараша № 1650 қаулысының (1 Қосымша «Қазақстан Республикасының жол қозғалысы ережесі»; Қазақстан Республикасы 19.12.2002 ж № 1329 қаулысының («Жол қозғалысы қауіпсіздігін қамтамасыз етудің кейбір сұрақтары») нормалары жүзеге асырылған.

6 БІРІНШІ ТЕКСЕРУ МЕРЗІМІ **2013 жыл**
ТЕКСЕРУ КЕЗЕҢДІЛІГІ **5 жыл**

7 АЛҒАШ РЕТ ЕНГІЗІЛДІ

Осы стандартқа өзгертулер туралы ақпарат «Стандарттау жөніндегі нормативтік құжаттар» сілтемесінде, ал мәтін өзгертулері – ай сайынғы «Мемлекеттік стандарттар» ақпараттық көрсеткіштерінде жарияланады. Осы стандартты қайтара қарастыру (жою) немесе ауыстыру жағдайында сәйкес ақпарат «Мемлекеттік стандарттар» ақпараттық сілтемесінде жарияланады

Осы стандарт Қазақстан Республикасы Индустрия және сауда министрлігінің Техникалық реттеу және метрология комитетінің рұқсатынсыз ресми басылым ретінде жартылай немесе толықтай шығарыла, көбейтіле және таратыла алмайды

Мазмұны

1 Қолданылу саласы 1

2 Нормативтік сілтемелер 2

3 Терминдер және анықтамалар 2

4 Түсті графикалық сұлбаларға қойылатын талаптар 4

5 Жабындарға қойылатын талаптар 8

6 Арнайы жарықтық және дыбыстық белгілерге қойылатын талаптар 9

А қосымшасы (міндетті) Жедел қызметтердің көлік құралының түсті графикалық сұлбалары 12

Б қосымшасы (анықтамалық) Жарық қайтарушы материалдардың пішініне, өлшеміне, колориметриялық және фотометриялық қасиеттеріне қатысты техникалық сипаттамалар 47

В қосымшасы (міндетті) Эмблемалар 50

Г қосымшасы (міндетті) Жазулар мен сандардың қаріптері 53

Д қосымшасы (міндетті) Арнайы жарық белгілерінің колориметриялық және фотометриялық спецификациялары 55

Е қосымшасы (міндетті) Ксенонның қатынасты спектрлі таралуы 59

Ж қосымшасы (анықтамалық) Осы стандарттың құрамын осында қолданылған аймақтық стандарттың құрамымен салыстыру 60

Кіріспе

Осы стандарт Ресей Федерациясының ГОСТ Р 50574-2002 «Жедел және арнайы қызмет автомобильдері, автобустар және мотоциклдер. Түсті графикалық сұлбалар, айырым белгілері, жазулары, арнайы жарықтық және дыбыстық белгілер. Жалпы талаптар» мемлекеттік стандартқа қатысты үйлестірілген:

- стандарттың және көлік құралдарының түсті графикалық сұлбаларының (Өртке қарсы және апат қызметтерінің, төтенше жағдайлар министрлігі), арнайы жарық белгілерінің жеке элементтерінің терминдеріне, құрамына, өлшеміне қолдануына байланысты, жеке талаптардың құрамына;

- Өлшеу құралы ретінде (№ KZ.02.03.02721-2008/26310-04 кодымен, Қазақстан Республикасының өлшеу құралдарында мемлекеттік тізілімінде тіркелген) «Лак-бояу материалдардың түс үлгілерінің картотекасы» (№ RU.E.37.003A №16874 сертификат нөмірімен, өлшеу құралы ретінде №26310-04 кодымен, Ресей Федерациясының өлшеу құралдарында мемлекеттік тізілімінде тіркелген) түсті графикалық сұлбаларды құрайтын, түстерді сәйкестендіру үшін қолдану;

Осы стандарттың 3.5; 3.6; 3.11; 3.12; 3.15; 3.15.1-3.15.3; 3.16; 3.20; 3.21; 6.2; 6.2.1; 6.2.2; 6.3; 6.3.1-6.3.4, және де Д және Е қосымша талаптары, арнайы жарықтық белгілердің сипаттамаларына және сынақ шарттарына, талаптарды белгілейтін БҰҰ ЕЭК № 65 «Автокөлік құралдары үшін арнайы ескертетін жарықтарды ресми бекітуге қатысты, біркелкі ұйғарым» (ары қарай – БҰҰ ЕЭК №65) 1; 7 бөлімдерімен, 5.6; 5.7 тармақтарымен, 3-6 қосымшаларымен үйлестірілген.

Осы стандартты үйлестіру үшін аймақтық деңгейде онда Ресей Федерациясының ГОСТ Р 50574 мемлекеттік стандартының 1-6 бөлімдері, ал халықаралық деңгейде – арнайы жарықтық белгілердің сипаттамаларына және сынақ шарттарына, талаптарды белгілейтін БҰҰ ЕЭК №65 Ережесіне сәйкес, талаптарды құрайтын бөлімдер қолданылған.

Осы стандарт ГОСТ Р 50574-2002 1-6 бөлімдердің оның құрамын өзгерту, қосымша талаптарды, жеке техникалық ауытқуларды және редакциялық өзгертулерді енгізу арқылы қолдануға байланысты түрлендірілген:

- 1 бөлімі «Қолданылу саласы» Қазақстан Республикасының жедел қызметтердің тізімін белгілейтін Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1997 жылғы 25 қараша № 1650 қаулысының (1 Қосымша «Қазақстан Республикасының жол қозғалысы ережесі»; Қазақстан Республикасы 19.12.2002 ж № 1329 қаулысының («Жол қозғалысы қауіпсіздігін қамтамасыз етудің кейбір сұрақтары») есебімен түзетілген;

- 2 бөлімі «Нормативтік сілтемелер» Қазақстан Республикасында қолданыстағы өзара байланысқан стандарттардың, сонда жекеше жедел қызметтердің көлік құралында айырым белгілерінің мәтінінде қазақ

алфавитінің ерекше әріптерін дұрыс жазылуын қамтамасыз ету мақсатында 4.3.6; 4.3.7 тармақтары сілтеме жасайтын Қазақстан Республикасының ҚР СТ 1125-2003 «Жол белгілері. Жалпы техникалық шарттар» есебімен түзетілген;

- 3 бөлімнің «Терминдер және анықтамалар» терминологиялық баптары ГОСТ Р 50574-2002 3 бөлімнің «Анықтамалар» терминологиялық баптарына ұқсастығына байланысты терминнің мәнін түсінуді ұлғайту үшін арналған, редакциялық және стилистикалық ауытқуларды енгізу арқылы түзетілген. Жекеше 3.7 терминінде «Түсті графикалық сұлбалардың қарама-қарсы түстері» «Сәндік жолақ түстері» сөздері «көлік құралының сыртының және сәндік жолақ түстері» сөздерімен ауыстырылған, себебі қарама-қарсы түс тек сәндік жолақтармен ғана емес, ол және жеке сырттармен ұсынылуы болуы мүмкін. Бөлім БҰҰ ЕЭК №65 Ережесімен үйлестірілген, арнайы жарық белгілерін сипаттамаларына және оларды сынау шартының талаптарын түсіну үшін қажет, жаңа терминдермен (3.5; 3.6; 3.11; 3.12; 3.15; 3.15.1-3.15.3; 3.16; 3.20; 3.21 тармақтарын көру) толықтырылған;

- 4.1 бөлігі «Түсті графикалық сұлбалар құрамы» белгілі түсті графикалық сұлбалар белгіленбейтін, жедел қызметтерді дәлелдейтін, 4.4.1 тармағымен және жедел қызметтердің көлік құралының сыртқы беттерінде жарнамалы және басқа да, олардың мазмұнына сәйкестігіне қатынасы жоқ, жазулар және суреттерді қолдануды тиым салатын, 4.1.2 тармағымен толықтырылған.

- 4.2 бөлігінің «Негізгі, қарама-қарсы, сәндік жолақтардың түстері» 1-кестесі Қазақстан Республикасының жедел қызметтерінің құрамының және оларға тиесілі көлік құралдарын ішкі істер министрлігінде, Қарулы Күштерде, Төтенше жағдайлар министрлігінде қолданатынына сәйкес түпкі түсті графикалық негізгі және қарама-қарсы түстермен белгілеу үшін қолдануы есебімен түзетілген;

- 4.2.3 тармағында сәндік жолақты жүргізу кезінде қолдануы мүмкін, жарық қайтарушы материалдарға қолдануына қатысты дәлдеулер енгізілген. Сәйкес колориметриялық және фотометриялық сипаттамалар Б анықтамалық қосымшасында көрсетілген;

- 4.3.2 тармағы Қазақстан Республикасының жедел қызметтердің жазулардың және Қазақстан Республикасы Заңының талаптары есебімен ГОСТ Р 50574 4.3.4 тармағына сәйкес қатысты түзетілген;

- айырым белгілерді, жазуларды және эмблемаларды жүргізу кезінде жарық қайтарушы материалдар қолданылуы мүмкін болуы бойынша, 4.3.3 жаңа тармақ енгізілді;

- 5.2.2 тармағы эмалдың түйісу (контурының) сызығының түзулігі және нақтылы критерий айқындайтын, талаппен толықтырылған;

- 6 бөлімі «Арнайы жарықтық және дыбыстық белгілерге қойылатын талаптар» БҰҰ ЕЭК №65 Ережесіне сәйкес, арнайы жарық белгілердің негізгі сипаттамаларына қатысты үйлестік талаптарды белгілейтін 6.2 бөлігімен «Арнайы жарықтық белгілердің колориметриялық

спецификациялары» және 6.3 бөлігімен «Арнайы жарықтық белгілердің фотометриялық спецификациялары» толықтырылған;

- стандарт БҰҰ ЕЭК №65 Ережесімен үйлестірілген, арнайы жарық белгілердің сипаттамаларын және сынау шартына сәйкес мәндерді белгілейтін, 6.2 және 6.3 бөліктерімен байланысқан, Д және Е қосымшаларымен толықтырылған;

- осы стандартқа әзірлеушімен енгізілген түзетілген, толтырылған, өзгертілген мәтін, немесе жаңа мәтіндерді, құрайтын бөлімдер, бөліктер, тармақтар және тармақшалар, ГОСТ Р 50574 қатысты 1; 2; 3.5; 3.6; 3.11; 3.12; 3.15.1-3.15.3; 3.16; 3.20; 3.21; 4.1.1; 4.1.3; 4.1.6; 4.2.1-4.2.3; 4.3.2; 4.3.3; 4.3.6; 4.3.7; 5.2.2; 5.2.4; 6.2; 6.2.1; 6.2.2; 6.3; 6.3.1-6.3.4; А қосымша; Б қосымша; В қосымша; Г қосымша; Д қосымша; Е қосымша талаптары көлбеу қаріппен ажыратылған.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК СТАНДАРТЫ

Жедел және арнайы қызмет автомобильдері, автобустары және мотоциклдері

ТҮСТІ ГРАФИКАЛЫҚ СҰЛБАЛАР, АЙЫРЫМ БЕЛГІЛЕР, ЖАЗУЛАР, АРНАЙЫ ЖАРЫҚТЫҚ ЖӘНЕ ДЫБЫСТЫҚ БЕЛГІЛЕР

Жалпы талаптар

Енгізілу күні 2009-07-01

1 Қолданылу саласы

Осы стандарт жедел және арнайы қызметтердің автомобильдеріне, автобустарына және мотоциклдеріне (бұдан әрі – көлік құралы) таралады:

а) Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігі;

б) Қазақстан Республикасы Қарулы Күштері;

в) Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігі;

г) Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі;

д) техногенді және табиғи апаттың, сұрапыл, апаттың және төтенше жағдайлардың зардабын алдын алу және жою бойынша жұмыс жүргізетін, әртүрлі кәсіпорындар, ұйымдар және мекемелер;

е) Қазақстан Республикасы Президентін қорғау қызметі, арнайы жарықтық және дыбыстық белгілерін қолдануға байланысты бөліктерде, Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитеті.

Қазақстан Республикасы Президентін қорғау қызметі, Қазақстан Республикасының Ұлттық қауіпсіздік комитетінің жедел қызметтерінің, Қазақстан Республикасының Ішкі істер министрлігінің көлік құралдары айырым белгілері мен жазулары, арнайы түсті графикалық бояу болмауы мүмкін.

Осы стандарт көлік құралында түсті графикалық сұлбаларды, айырым белгілерін және жазуларының барына, құрамына және орналасуына жалпы талаптарды және де арнайы жарықтық және дыбыстық белгілерге техникалық талаптарды, қолдану тәртібін белгілейді.

Осы стандартпен белгіленген түсті графикалық сұлбаларды, Қазақстан Республикасы жедел және арнайы қызметтерінің тізіміне кірмейтін көлік құралдарында арнайы жарықтық және дыбыстық белгілерді қолдануға рұқсат етілмейді.

Стандарт Қазақстан Республикасында ортақ қолданатын автомобиль жолдарында пайдалану үшін арналмаған, көлік құралдары үшін қолданылмайды.

Стандарт талаптары көлік ағынында жедел және арнайы қызметтердің көлік құралдарын, олардың шұғыл тапсырмаларды орындау кезінде жол қозғалысының қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін айыруға және сәйкестендіруге және олардың түстік дайындалуын сәйкестендіруге арналған.

Стандарт талаптары міндетті болып табылады.

2 Нормативтік сілтемелер

Осы стандартта мынадай стандарттарға сілтемелер қолданылды:

ҚР СТ 1125-2003 Жол белгілері. Жалпы техникалық шарттар

ГОСТ 9.032-74 Жегіден және тозудан қорғаудың біркелкі жүйесі. Лак-бояу жабыны. Топтар, техникалық талаптар және белгілер.

ГОСТ 19715-74 Қызыл Крест эмблемасы. Пішіні, өлшемі және қолдану тәртібі

ГОСТ 12.3.005-75 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Бояу жұмыстары. Жалпы қауіпсіздік талаптары.

Ескертпе – Осы стандартпен сілтеме стандарттарды қолданған кезде, ағымдағы жылдың қаңтарының күйі бойынша құрылған «Ұлттық стандарттардың» көрсеткіштері бойынша мақсатқа сәйкестігін тексерген жөн. Егер сілтеме құжат ауыстырылған (өзгертілген) болса, онда осы стандартқа қолданар кезде ауыстырылған (өзгертілген) құжатты негізге алу керек. Егер сілтеме құжат ауыстырылмай жойылған болса, онда оған осы сілтеме берілген тармақ, осы сілтемені қозғамайтын бөлімінде қолданылады.

3 Терминдер және анықтамалар

Осы стандартта мынадай терминдер сәйкес анықтамаларымен қолданылған:

3.1 **Жарықтандырылу көлемі**: Жарық көзінің шамдану уақытына (с) жарық күшінің (кд) туындысы.

3.2 **Сәндік жолақтар:** Көлік құралын лезде көзбен байқауды және оны ортақ көлік ағынынан ажыратуды қамтамасыздандыратын, ерекшелігінің нышаны болып табылатын, бүйір және басқа беттеріне жүргізілген, көлік құралының негізгі түсіне қатысты қарама-қарсы түсті көлденең жолақтар.

3.3 **Толқынның үстем ұзындығы:** Энергияның спектрлі таралу қисығының ауырлық ортасында орналасқан, толқын ұзындығы.

3.4 **Ақпараттық жазулар:** Көлік құралының мекеме қатарына жататыны және/немесе атқарымдық міндеті туралы мәтінді ақпараты бар жазулар.

*3.5 **Арнайы жарықтық белгінің бастапқы өсі:***

- айналатын немесе қозғалмайтын жарық жалтылдары (Т санаты) жағдайында жарықтың бастапқы ортасы арқылы өтетін, тігінен өсі;

- бағытталған жарық жалтылдары (Х санаты) жағдайында көлік құралының орта көлденең жазықтығына параллель, көлденең өсі;

Арнайы жарықтық белгіні зауыт-жасаушы оның бастапқы өске қатысты жағдайын көрсетеді.

*3.6 **Арнайы жарықтық белгінің бастапқы ортасы:***

- айналатын немесе қозғалмайтын жарық жалтылдары (Т санаты) жағдайында жарық көзінің ортасы;

- бағытталған жарық жалтылдары (Х санаты) жағдайында жарық шығаратын, сыртқы бетпен бастапқы өстің қиылысуы; ол арнайы ескертетін жарықтың зауыт-жасаушысымен көрсетіледі. Бұндай көрсету жоқтығында оның астарында жарық көзінің ортасы тұспалданады.

3.7 **Түсті графикалық сұлбалардың қарама-қарсы түстері:** Көлік құралының негізгі түсінен үш қабылдау параметрімен: түстік өңімен, қаныққан және ақшылдығымен, ерекшеленетін, *көлік құралының* және сәндік жолақ *беттерінің* түстері.

3.8 **Қаныққандығы:** Толық түстік түйсінуден тұратын, таза хромдық (спектральді немесе қызыл күреңді) түстің сайма-сайлығын бағалауына ерік беретін, адам көзінің қабылдау қасиеті.

3.9 **Айырым белгілер:** Көлік құралының мекеме қатарына жататыны және/немесе функциональды міндеті туралы ақпараттандыратын, ақпараттың графикалық бейнесі; айырым белгілерге гербтер, эмблемалар, логотиптер және т. б. жатады.

3.10 **Түсті графикалық сұлбаның негізгі түсі:** Көлік құралының сыртқы бетінің ең көп ауданың алатын, жабын түсі.

3.11 ***t_H с қимасының ұзақтығы:*** *J_m максимальды мәнінен оннан бір бөлігінен асатын арнайы жарықтық белгінің жарқ етуінің жарық күші ішіндегі, уақыттың кезеңі.*

3.12 ***t_D, с жыпылықтауының ұзақтығы:*** *J_m максимальды мәнінен (мәнінің шынынан) аз дегенде 1/100, бірақ көп дегенде 10 кд құрайтын арнайы жарықтық белгінің жарқ етуінің жарық күші ішіндегі, уақыттың кезеңі. Жарқ ету топтары үшін жыпылықтауының ұзақтығы бір топтың соңғы жарқ етуден келесі топтың бірінші жарқ етуге дейін анықталады.*

3.13 **Ашықтығы**: дене өткізетін немесе оған түсетін жарықтың едәуір бөлігін азды-көпті жайылуы елестейтін салдардан, көз түйсіну қасиеті; психофизиологиялықта бұл қасиет фотометриялық мәніне – жарықтық коэффициентіне жақын.

3.14 **Арнайы дыбыстық белгі:** Арнайы дыбыстық белгілердің анықталған спектральды құрамы жол қозғалысы шартында белгі беру үшін арналған, құрылғы; құрылғы көлік құралының конструкциясына дыбыстық белгі ретінде штатты құрама элемент болып табылмайды, дыбыстардың шығуы одан спектральды құрамымен ерекшеленеді, және көлік құралына қосымша арнайы рұқсатпен орнатылады.

3.15 **Арнайы жарықтық белгі (жалтыл жарық):** Жалтыл жарық белгілердің орнатылған түстерді, жыпылықтау жиілігін және жарықтандыру ұзақтығын жол қозғалысы шартында белгі беру үшін арналған құрылғы; құрылғы көлік құралының конструкциясына сыртқы жарық аспабы ретінде штатты құрама элемент болып табылмайды және оған қосымша арнайы рұқсатпен орнатылады.

3.15.1 ***Бұрылатын немесе қозғалмайтын жалтыл жарық:*** *өзінің тік өсінен (Т санаты) барлық жақтарға үзік-үзік жарық шығаратын, арнайы жарықтық белгі;*

3.15.2 ***Бағытталған жалтыл жарық:*** *шектелген бұрыштық аймақта (Х санаты) үзік-үзік жарық шығаратын, арнайы жарықтық белгі;*

3.15.3 ***Толық орнату:*** *өзінің тік өсінен барлық жақтарға үзік-үзік жарық шығаратын, арнайы жарықтық белгі;*

3.16 ***Әртүрлі типтердің арнайы жарықтық белгісі:*** *мына тұрғылар бойынша қомақты айырмашылығы бар, жалтыл жарықтар:*

- түсті қалпақтың өлшемі және пішіні;

- оптикалық жүйесі;

- сәуле сипаты (мысалы, айналатын немесе қозғалмайтын жалтыл);

- сыртқа шығаратын жарық түсі;

- жарық көзі;

- жарық көзінің модулі;

- арнайы жарықтық белгінің жарық күші деңгейінің саны: бір деңгей (1 дәреже) немесе екі деңгей (2 дәреже).

3.17 **Көру бұрышы**: ол орнатылған жерде, көлік құралының бөлшектерімен экрандалмайтын, жалтыл маякпен берілетін, жарықтық белгі шегінде, сәулелену көзінің ортасы арқылы өтетін, көлденең жазықтықтағы бұрыш.

3.18 **Түстік өң:** Сөзбен анықталатын, адамның көзбен түйсінетін қасиеті: «көк», «жасыл», «сары» және т.б.; психофизиологиялықта бұл қасиет толқының үстем ұзақтығының – колориметриялық мәніне жақын.

3.19 **Түсті графикалық сұлба:** Көлік құралының сыртқы бетіне жүргізілген, негізгі түсінің, сәндік жолақтың, айырым белгілерінің және ақпараттық жазулардың тұтастыру, кескін үйлесімі және композициялық, өзара байланысты графикалық бейнесі.

3.20 ***Жиілік f, Гц****: бір секунд ішіндегі арнайы жарықтық белгінің жарқ ету немесе жарқ ету тобының саны.*

3.21 ***Жарықтың тиімді күші*** J_e*, кд: анықталған бағытта өлшенген, айналатын және орнықты жалтыл жарық үшін, төмендегі формула бойынша анықталады*

$$J_e = \frac{J_m}{1+\frac{C}{F \cdot T}}, \qquad (1)$$

мұнда J_m *– жарықтың максимальды күші, кд;*

C – уақытша тұрақты; C = 0,2 с;

T – кезеңдер, с;

F – «пішінмен анықталатын фактор»

$$F = \frac{\int_0^t J_{dt}}{J_m \cdot T} \qquad (2)$$

мұнда J – жарықтың лезде күші, кд.

4 Түсті графикалық сұлбаларға қойылатын талаптар

4.1 Түсті графикалық сұлбалардың құрамы

4.1.1 Қазақстан Республикасы Президентін қорғау қызметтері және Ұлттық қауіпсіздік комитетінің жедел қызметтері көлік құралдарында беттің жабын түсі, түсті графикалық сұлбалары және жазулары – регламенттелмейді.

4.1.2 Жедел және арнайы қызметтері көлік құралдарының сыртқы беттерінде олардың сәйкестігіне қатынасы жоқ жарнамалық жазулар және суреттер мен басқалар болуына жол берілмейді.

4.1.3 Жедел қызмет көлік құралдарының сыртқы беттеріндегі түсті графикалық сұлбалар мына элементтерден:

а) көлік құралының сыртқы беттерінің негізгі түсінен;

б) *көлік құралының сыртқы беттерінің қарама-қарсы түсінен немесе* сәндік жолақтан;

в) ақпараттық жазулардан;

г) айырым белгілерінен құралады.

4.1.4 Жедел қызмет көлік құралдарының түсті графикалық сұлбалары А қосымшасындағы суреттерге сәйкес келуі керек.

Ескертпе – А қосымшасындағы көлік құралдары (олардың маркалары мен модельдерін қоса) таралуы және барлық шанақтардың типін есебімен қағидатты түрде шартты суреттелген.

4.1.5 Көлік құралының оң және сол жағына түрі, түсі, өлшемі және орналасуы бойынша бірдей түсті графикалық сұлбалар жүргізеді.

4.1.6 Жүріс бөлігінің жақтауы және бөлшектері, қауіпсіздіктің алдыңғы және артқы аралымдары (өрт сөндіру көлік құралдарынан басқасы), кабина басқышы, дөңгелек дискілері, шанақтың қосымша жабдығының элементтері (артты көру айналары, тұманға қарсы фаралардың, шамдардың және прожекторлардың кронштейндері және тұрқылары) шассиді немесе осы бұйымдарды, жасаған көлік құралын кәсіпорын-жасаушысы, жабыныңдай болуы мүмкін.

Ескертпе

1 Ағаштан немесе шыны - пластикадан жасалған, беттерден басқа, гальваникалық жабыны бар, және де алюминий және мыс құймаларынан немесе бейметалл материалдардан (резеңке, шыны, пластмасса, брезент және т.б.) жасалған, , бөлшектерге түсті графикалық сұлбаларды жүргізбеу рұқсат етіледі.

2 Көлік құралының радиатор торына және қауіпсіздік аралымдарына орнатылған, жабдықтардың элементтеріне сәндік жолақтарды жүргізбеу рұқсат етіледі.

4.2 Негізгі, қарама-қарсы, сәндік жолақтардың түстері

4.2.1 Жедел қызметтер көлік құралдарының сыртқы бетінің жабынының негізгі *және қарама-қарсы түстері* 1-кестеде көрсетілгендерге сәйкес келуі керек.

4.2.2 Негізгі және қарама-қарсы түстердің үйлесуі осы жедел қызмет түрі үшін 1 кестеде көрсетілгеннің кез келгені болуы мүмкін, бірақ бір көлік құралының барлық боялатын элементтері бірдей болуы керек.

1-кесте – Жедел қызметтер көлік құралдарының сыртқы бетінің жабын түстері

Жедел қызмет түрі	*Негізгі түс*		*Қарама-қарсы түс*	
	Түстің аты	*Түстің нормасы*[1)]	*Түстің аты*	*Түстің нормасы*[1)]
1 Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігі:				
- жол полициясы, полиция, патрульдік полиция, жылжымалы криминалистикалық зертхана және ішкі істер мекемесінің басқа көлік құралдары[2)]	*Ақ* *Ашық-сұр* *«Ақ түн»* *Күмістей*	*жоқ*[3)] *505, 513* *858, 859* *жоқ*[3)]	*Ашық көгілдір* *Шық көгілдір* *Көгілдір451* *Көгілдір451*	*404,407* *404,407* *451,452* *451,452*
2 Қазақстан Республикасының Қарулы Күштері[4)]*:*				
- әскери полиция:				
а) жеңіл автомобилдер және автобустар;	*Ашық-сұр*	*505, 513*	*Ашық-көгілдір*	*404, 407*
	«Ақ түн»	*858, 859*	*Көгілдір 451*	*451, 452*
б) жүк автомобилдері:				
- шанақ	*Байқатпайтын*	*760, 761*	*Жоқ*	*-*
- кабина	*Ашық-сұр*	*505, 513*	*Ашық-көгілдір*	*404, 407*
- әскери полиция автомобилі	*Ашық-сұр*	*505, 513*	*Ашық-көгілдір*	*404, 407*
	«Ақ түн»	*858, 859*	*Көгілдір 451*	*451, 452*
3 Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігі:				
- өртке қарсы қызмет	*Қызыл* *Қызыл 42*	*9, 11* *42, 43* *42, 44*	*Ақ*	*жоқ2)*
Қазақстан Республикасының	*«Ақ түн»*	*858, 859*	*Қызғылт-сарыб)*	*101, 102* *121, 128*

азаматтық қорғаныстың әскери бөлімшелері, құрылымдар және кәсіби апаттық-құтқару қызметтері5)				
4 Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі:				
- медициналық жедел жәрдем	*Лимонды*	*жоқ[3)]*	*Қызыл*	*9, 11*
	Ақ	*жоқ[3)]*	*Қызыл 42*	*42, 43* *42, 44*
5 Апат қызметтер	*Алтын-сары*	*287, 288* *285, 286*	*Қызыл*	*9, 11*
	Сары	*230, 231*	*Қызыл 42*	*42, 43* *42, 44*

[1)] Лак-бояу материалдардың түстер үлгісінің Картотекасы бойынша түстің нормасы (№_____ коды, Қазақстан Республикасының мемлекеттік өлшеу құралдарының тізілімінде тіркелген);

[2)] Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің әскери автомобил полициясы және ішкі істер мекемесінің көлік құралының негізгі түсі ретінде көлік құралын кәсіпорын-жасаушысының бояу түсін қолдануға рұқсат етіледі.

[3)] Түстің нормасын белгілейтін, бақылау үлгі-эталоны бар;

[4)] Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің әскери полициясының бас басқармасының рұқсатымен жеңіл автомобильдердің бүйір беттеріне сәндік жолақтары мен айырым белгілері жүргізілуімен көлік құралын кәсіпорын-жасаушы бояуында қалуы мүмкін;

[5)] Жол полициясы рұқсатымен жеңіл автомобилдер бүйір беттеріне сәндік жолақтарының жүргізілуімен көлік құралын кәсіпорын-жасаушы бояуында қалуы мүмкін және айырым жазулары болмауы мүмкін;

[6)] Төтенше жағдайлар кезінде болдырмау және жәрдем мен азаматтық қорғаныстың әскери бөлімдерінің көлік құралдарында қызғылт-сары жолақ симметриялық өсінің көлденеңіне қосымша сәндік жолақ ені бөлігінің көп дегенде 1/3 енімен, 451, 452 нормалы түсті көгілдір жолақ жүргізіледі.

4.2.3 Сәндік жолақ жүргізу үшін лак-бояу материалдар, жабысатын қабыршақтар, соның ішінде және жарық қайтарғыш жабынымен *(Түр 1, Түр 2, Түр 3, Б қосымшасын көру)* 1-кестеде көрсетілген, түс нормасына сәйкес, ал түс нормасы жоқ кезінде – бақылау үлгі-эталонына сәйкес қолданады.

4.2.4 Жүк автомобильдерінің және автобустардың бүйір беттеріне жүргізілген, сәндік жолақтардың ені, 150 ден 230 мм-ге болуы керек. Жеңіл және жүк-жолаушы автомобильдерінің бүйір беттеріне жүргізілетін, сәндік жолақ енін көрсетілген беттердің кескін үйлесім есебімен анықтайды.

4.2.5 Көлік құралының алдыңғы және артқы бөліктеріне оның көлденең өсіне қатысты симметриялы жүргізілген, екі параллель сәндік жолақтың әрқайсысының ені, сәндік жолақ арасындағы (90 ± 5) мм қашықтығымен 120 дан 180 мм-ге дейін болуы керек.

4.3 Ақпараттық жазулар және айырым белгілері

4.3.1 Негізгі түсі бар, көлік құралдарының беттеріне жүргізілетін, ақпараттық жазулар және айырым белгілер (эмблемадан басқа), ақ түсті – қарама-қарсы түсі бар, сәндік жолақ пен панельдерде, қарама-қарсы түсті болуы керек. Ақ түсті сәндік жолақ пен панельдерде белгілер және жазулар негізгі түсті болып орындалады.

4.3.2 Жедел қызметтердің, көлік құралындағы айырым белгілер және жазулар мазмұны 2- кестеге, ал Ішкі істер министрлігі, Әскери полиция, Төтенше жағдайлар министрлігінің эмблемасының бейнесі – В қосымшасына сәйкес келуі керек.

2 Кесте – Жедел қызмет көлік құралының айырым белгілері және жазулары

Жедел қызмет түрі	*Белгілер, жазулар, эмблемалар*
1 Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігі:	
- жол полициясы	*«Жол полициясы», автомобилінің сандық белгісі, Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің эмблемасы [1)]*
- полиция	*«Полиция», автомобилінің сандық белгісі, Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің эмблемасы [1)]*
- патрульдік полиция	*«Патрульдік полиция», автомобилінің сандық белгісі, Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің эмблемасы [1)]*
- жылжымалы криминалистикалық зертхана	*«Жылжымалы криминалистикалық зертхана», автомобилінің сандық белгісі, Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің эмблемасы [1)]*
- қозғалыс қауіпсіздігі қызметі	*«Қозғалыс қауіпсіздігі қызметі», автомобилінің сандық белгісі, Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің эмблемасы [1)]*
2 Қазақстан Республикасы Қарулы Күштері:	
- әскери полиция;	*«Әскери полиция» эмблемасы, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміз элементі[2)]*
- әскери автомобильді полиция	*«**Әскери автомобильді полиция**», «Военная автомобилная полиция», эмблемасы, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміз элементі[2)]*
3 Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігі:	
- өртке қарсы қызмет;	*Өрт бөлімінің нөмірі, қала аты, автомобильдің әріптік-цифрлы белгіленуі, Төтенше жағдайлар министрлігінің эмблемасы[3)]*
- құтқарушы қызметтер;	*Төтенше жағдайлар министрлігінің эмблемасы[3)]*
- азаматтық қорғаныстың әскери бөліктері	*Төтенше жағдайлар министрлігінің эмблемасы3)*
4 Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі:	
- медициналық жедел жәрдем	*«Медициналық жедел жәрдем», «Скорая медицинская помощь», «03», емдік-сақтандыратын мекеменің аты, гараж нөмірі, эмблемасы, «Қызыл крест» ГОСТ 19715 бойынша4)*
5 Апат қызметтері	*«Апат қызметі», «Аварийная служба», ұйым (мекеме) аты*

[1)] Эмблема бейнесі және өлшемдері, және қосымша белгілер мен жазулар номенклатурасы Қазақстан Республикасының Ішкі істер министрлігімен бекітіледі;

[2)] Жеңіл автомобиль капотына түсірілетін, эмблема бейнесі және өлшемдері, және Қазақстан Республикасы Мемлекеттік рәміз элемент өлшемдері (күн астында ұшқа, бүркіт), Қазақстан Республикасы Қарулы Күштер әскери полиция бас басқармасымен анықталады;

1 кестенің соңы

[3] Эмблема бейнесі және өлшемдерін Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігі анықтайды; *[4] Қосымша белгілер және жазулар номенклатурасы Қазақстан Республикасы денсаулық сақтау Министрлігі мекемелерімен анықталады. Автомобил төбесінде «Қызыл Крест» эмблемасының бейнесі шанақтағы сәндік жолақтың ашықтығынан аз дегенде ашықтықты және аз дегенде 400 мм жақты квадратқа сәйкес, өлшемдері болуы керек. Медициналық жедел жәрдем және апат қызметі ұйымының (мекемелерінің) автомобилдерінде емдік-сақтандыратын мекеме атының жазулары сәндік жолақ астында орналасуы керек.*

4.3.3 Жедел қызметтер көлік құралында, күннің қараңғы кезінде ортақ көлік ағынынан оларды айыру және бөлуін жақсарту мақсатында, айырым белгілер (рет нөмірлері, цифрлы белгілеулер), қызметтер атының жазулары және көлік құралының қалаға, ұйымға немесе мекемеге жататындығы және т. б., бүйірінде орналасқан, эмблемалар жарық қайтарушы материалдардан (Түр 1 немесе Түр 2, Б қосымшасын көру) жасалуы мүмкін.

4.3.4 Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігі, Әскери полиция, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміз элементі эмблемаларының, Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігі эмблемаларының орналасу орындары, және де сәйкес жедел қызметтер автомобилдерінде айырым белгілерін және жазуларын жүргізу орындары А қосымшасында келтірілген, түсті графикалық сұлбаларға сәйкес келуі керек.

4.3.5 Медициналық жедел жәрдем автомобилдерінің төбесінде қосымша эмблема бейнесін – симметрия өсінің көлденеңінде, оның үстінен көруін қамтамасыз ететін «Қызыл Крест» жүргізеді.

4.3.6 Жазулар мемлекеттік тілде орындалуы керек және орыс тілінде қайталануы мүмкін. Қазақ және орыс тілінде жазулар үшін цифр мен әріп жазуы – Г қосымшасымен немесе ҚР СТ 1125 (В қосымша) бойынша сәйкес болуы керек.

«Жол полициясы» немесе «Полиция» деген жазулар автомобильдің екі жағынан бүйір есіктерінде сәндік жолақтың симметриялы өсінің көлденең жүргізіледі, ал артынан жазу екі көлемді шанақ түрлі автомобилдерде әмбебап (универсал), фургон немесе «хетчбэк» және вагон түрлі шанақпен жүргізіледі.

«Әскери полиция» немесе «Әскери автомобильді полиция» деген сөздер автомобиль есіктерінде мемлекеттік (жүргізуші жағынан) және орыс (автомобилдің оң жағынан) тілде жүргізіледі.

4.3.7 Г қосымшасы бойынша *немесе ҚР СТ 1125 (В қосымша) сәйкес* минимальды қаріп биіктігі 60 мм болуы керек. Әріп және цифр биіктігі көлік құралының түріне байланысты келтірілген бейнеге пропорционал үлкейтілуі мүмкін.

5 Жабындарға қойылатын талаптар

5.1 Эмальдар

5.1.1 Автобустан және жүк автомобилдерінен басқа, жедел қызметтер көлік құралдары, жоғарғы температуралы кептірілетін (120°С тан 145 °С дейін) автомобильдік синтетикалық эмальдармен негізгі түске боялуы керек. Жөндеу кезінде олар төмен температуралы (60 °С тан 80 °С дейін) және ауада (20 °С) кебетін синтетикалық эмальдармен боялуы мүмкін.

Автобустар және жүк автомобилдері төменгі және ауада кебетін эмальдармен боялуы мүмкін.

5.2.2 Қажет түстерді алу үшін эмальдардың әр түрлі маркаларын араластыру арқылы алуға рұқсат етілмейді.

5.2 Лак-бояу жабындар

5.2.1 Көлік құралының сыртқы беттерінің лак-бояу жабындары сыртқы көрінісі бойынша ГОСТ 9.032 бойынша II дәрежеден төмен болмауы керек.

5.2.2 Бояу әдісімен түсті графикалық сұлбаларды жүргізу кезінде эмальдардың әртүрлі түсті тіркесу (контур) сызықтары нақты және түзу болуы керек. Эмалдың ағуы болмайды. *Эмалдардың әртүрлі түсті тіркесу (контур) қисықтығы көп дегенде 1 м тіркесу ұзындығына 1 мм рұқсат етілді.*

5.2.3 Бояйтын беттерге, лак-бояу және қабыршақ материал маркаларына қойылатын техникалық талаптарды және де олардың жүргізу (бояу, жабыстыру, аппликация, декалькомания, жібекті графия және т.б.) тәсілін жедел қызметтер көлік құралдарына техникалық құжаттарында орнатады.

5.2.4 Лак-бояу материалдарды қолдана отырып, түсті графикалық сұлбаларды жүргізген кезде ГОСТ 12.3.005 талаптарын сақтау қажет.

6 Арнайы жарықтық және дыбыстық белгілерге қойылатын талаптар

6.1 Белгілермен жабдықталуы

6.1.1 Жедел және арнайы қызметтер көлік құралдары арнайы жарықтық және дыбыстық белгілермен, нормативтік құқықтық актілермен анықталған, ретте жабдықталады.

6.1.2 Арнайы жарықтық және дыбыстық белгілерді беруге арналған құрылғы Қазақстан Республикасының аккредиттелген сәйкестікті растау орталықтарында сәйкестікті мақұлдау рәсімін өтуі керек.

6.1.3 Жалтыл жарық көлік құралының төбесіне немесе оның үстінде орнатылуы керек. Бұл кезде жарық шығару көзінің ортасы арқылы өтетін, көлденең жазықтықтағы арнайы жарықтық белгінің көру бұрышы, 360° тең болуы керек.

Көлік құралының басқа орындарында жалтыл жарықтарды орнатуға рұқсат етілмейді. Жалтыл маякты орнату әдістері көлік құралының қозғалуының бар режимінде және тежеу кезінде оның бекітілуінің сенімділігін қамтамасыз етуі керек.

Ескертпе

1 Бір көлік құралына бір жалтыл маяк көбірек орнату рұқсат етіледі.

2 Жүк автомобилінің шассиіндегі көлік құралдары үшін, және де көлік құралы колоннасын шығарып салуын қамтамасыз етуші, Жол полициясы, Президентті қорғау қызметі және Әскери автомобильді полиция көлік құралдары үшін, көлік құралының алдыңғы бөлігі жағынан оны көру шартында, 180° дейін жалтыл жарық тың көру бұрышын азайтуына рұқсат етіледі.

6.1.4 Осы стандарттың талаптарына жекеше әр құрылғының сәйкестігін қамтамасыз ететін шарт кезінде арнайы дыбыстық белгінің дыбыс шығарумен жалтыл жарықты конструкциялы түрде бір корпусқа біріккен түрін қолдануына рұқсат етіледі. Бұндай біріккен құрылғылар көлік құралының төбесінде орналасуы және бір басқару блогының көмегімен қозғалысқа келуі керек.

6.1.5 Арнайы дыбыстық белгінің дыбыс шығаруын көлік құралының алдыңғы жағында капот астындағы кеңістікте орналастыру рұқсат етіледі.

6.1.6 Басқару блоктарын көлік құралы салонында (кабинада) арнайы жарықтық және дыбыстық белгілермен беру үшін құрылғылармен орнату кезінде ішкі пассив қауіпсіздікті қамтамасыз ету бойынша талаптар орындалуы керек.

6.2 Арнайы жарық белгілерінің колориметриялық айрықшаланулары

6.2.1 Барлық түрдегі жедел қызметтер көлік құралдарының жалтыл жарықтары көк түсті болуы керек.

Президенттті қорғау қызметтері, Ұлттық қауіпсіздік комитеті, ішкі істер мекемесінің, Әскери полиция және Төтенше жағдайлар министрлігінің көлік құралдарында көк түске қосымша қызыл түсті арнайы жарықтық белгісі қолданылуы мүмкін.

Ескертпе – Жол полициясының рұқсаты бойынша Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің жедел автомобильдері қызыл түсті арнайы жарықтық белгісі болуы мүмкін.

6.2.2 Арнайы жарықтық белгілер түсі Д қосымшасында көрсетілген, колориметриялық шектерге сәйкес келуі керек.

CIE (ЖХК –жарықтандыру бойынша халықаралық комиссиямен) координата түсінде берілетін, шығарылатын жарықтың колориметриялық сипаттамалар, Д қосымшасында Д.3.1.2 көрсетілген, кернеу кезінде жұмыс істейтін, кеңес етілген жарық көзін қолдануымен бағалануы керек.

Ксенонды импульсті шамдар қолданылатын, арнайы ескертетін жарықтар жағдайында, балама ретінде түс координаттары қалпақпен өтетін, және де арнайы ескертетін жарықтың түсін өзгерте алатын, шағылыстыратын немесе өткізетін кез келген басқа күшіндегі оптикалық элементтермен, жарықтың спектрлі таралу негізінде алынуы мүмкін. Бұл жағдайда есептеуді Е қосымшасында көрсетілген, қатысты спектрлі таралумен жарық көзі негізінде жүргізіледі.

6.3 Арнайы жарық белгілерінің фотометриялық айрықшаланулары

6.3.1 Айналатын немесе қозғалмайтын (Т санатты) жалтыл жарықтардың тиімді жарық күші Д қосымшасында Д.1-кестесінің талаптарына сәйкес болуы керек және келесі бағыттарда арнайы жарықтық белгінің бастапқы өсінің айналуы 360° бұрыш шегінде анықталады:

- бастапқы өске перпендикуляр және арнайы жарықтық белгінің бастапқы ортасы арқылы өтетін, көлденең жазықтықта;

- Д қосымшада Д.1-суретте мәндері көрсетілген бұрышпен жоғарыда айтылған көлденең жазықтықпен жасаушылар құрайтын, айналу конустарында.

6.3.2 Бағытталған жалтыл жарықтардың (Х санатты) тиімді жарық күші Д қосымшасының Д.2 кестесінің талаптарына сәйкес келуі керек және Д қосымшасының Д.1 суретінде көрсетілген, бағыттарда өлшенеді.

6.3.3 Т және Х санатты түстердің арнайы жарықтық белгілерінің f жиілігі, «жарық беру ұзақтығы» t_H и «жыпылықтау ұзақтығы» t_D 3 кестеде көрсетілген, мәндерге сәйкес болуы керек:

-максималды жиілік f- 4 Гц;

-минималды жиілік f - 2 Гц;

-максималды жарық беру ұзақтығы t_H – (0,4/f)с

-минималды жыпылықтау ұзақтығы t_D - 0,1с

6.3.4 Егер Т санатты арнайы жарықтық айналатын немесе жалтыл белгі құрылғысы көп дегенде бір оптикалық жүйеден тұратын болса, онда Д қосымшасында Д.2.4.1-Д.2.4.4 талаптары сақталуы керек.

6.4 Дыбыстық белгілерге қойылатын талаптар

6.4.1 Арнайы дыбыстық белгінің негізгі жиілігінің өзгеру мүмкіндігі болуы керек. Негізгі жиіліктің өзгеруі 150 ден 2000 Гц дейін болуы керек.

6.4.2 Арнайы дыбыстық белгінің негізгі жиілігінің өзгеру циклінің ұзақтығы 0,5 тен 6,0 с дейін болуы керек.

6.4.3 Арнайы дыбыстық белгі беру кезінде, оның шығатын тесігінің жазықтығына перпендикуляр өс бойынша, 2 м қашықтықта өлшенген, белгі беретін құрылғының дыбыстық қысым деңгейі, төмендегілерден төмен болмауы керек:

116 дБ(А) – көлік құралының төбесінде дыбыс шығарушыны орнату кезінде;

122 дБ(А) – капот асты кеңістікте дыбыс шығарушыны орнату кезінде.

Арнайы дыбыстық белгінің дыбыстық қысым деңгейін дыбысты шығарушының, оның шығарушы тесігінің перпендикуляр жазықтығы, өсі бойынша 2 м қашықтықта өлшенеді.

6.4.4 Арнайы дыбыстық белгінің дыбыстық қысымының максимальды деңгейінің бағыты көлік құралының көлденең өсіне оның алдыға қозғалу бағытына сәйкес келуі керек.

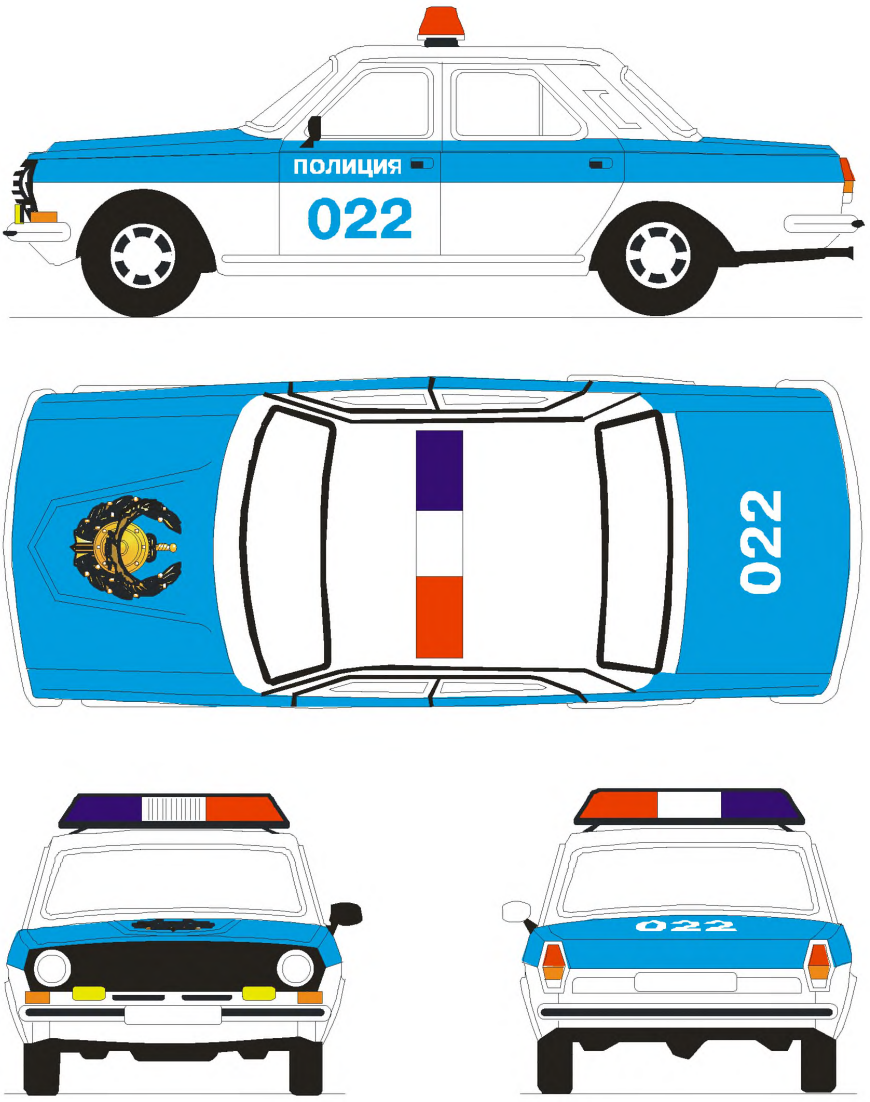
6.4.5 Бірнеше арнайы дыбыстық белгілерден, негізгі жиілігімен, пішінімен және негізгі жиіліктің өзгеру ұзақтығымен ерекшеленетін бір дыбыстық белгі беретін құрылғымен белгі беру рұқсат етіледі. Арнайы дыбыстық "қысқа уақытты сирена" немесе "Air Horn" түрлі белгіні қолдануға рұқсат етіледі.

А қосымшасы
(міндетті)

Жедел қызметтердің көлік құралының түсті графикалық сұлбалары

А.1-суреті – Ішкі істер органдарының көлік құралдарының
түсті графикалық сұлбалары

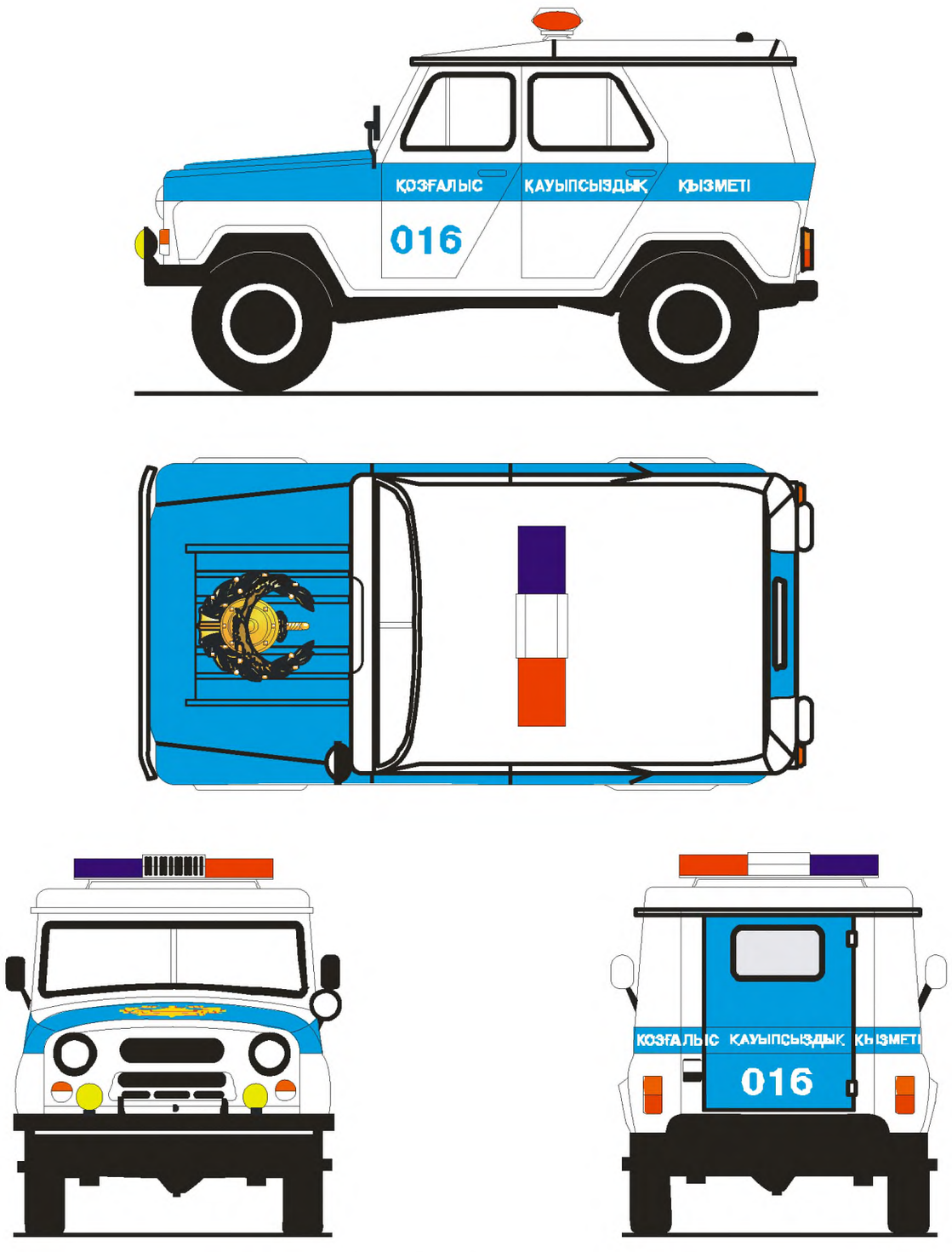
А.2-суреті – Ішкі істер органдарының көлік құралдарының
түсті графикалық сұлбалары

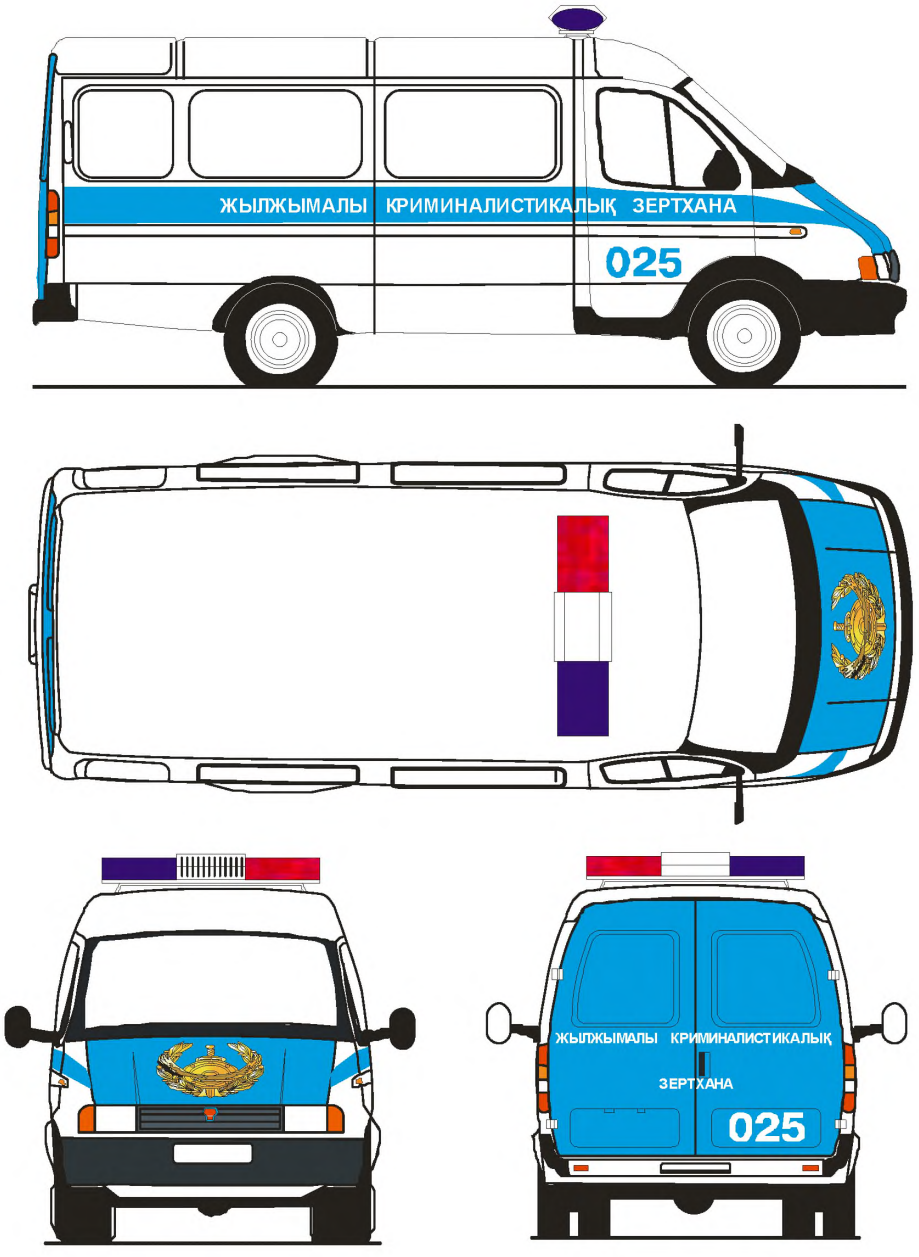
А.3-суреті – Ішкі істер органдарының көлік құралдарының
түсті графикалық сұлбалары

А.4-суреті – Ішкі істер органдарының көлік құралдарының түсті графикалық сұлбалары

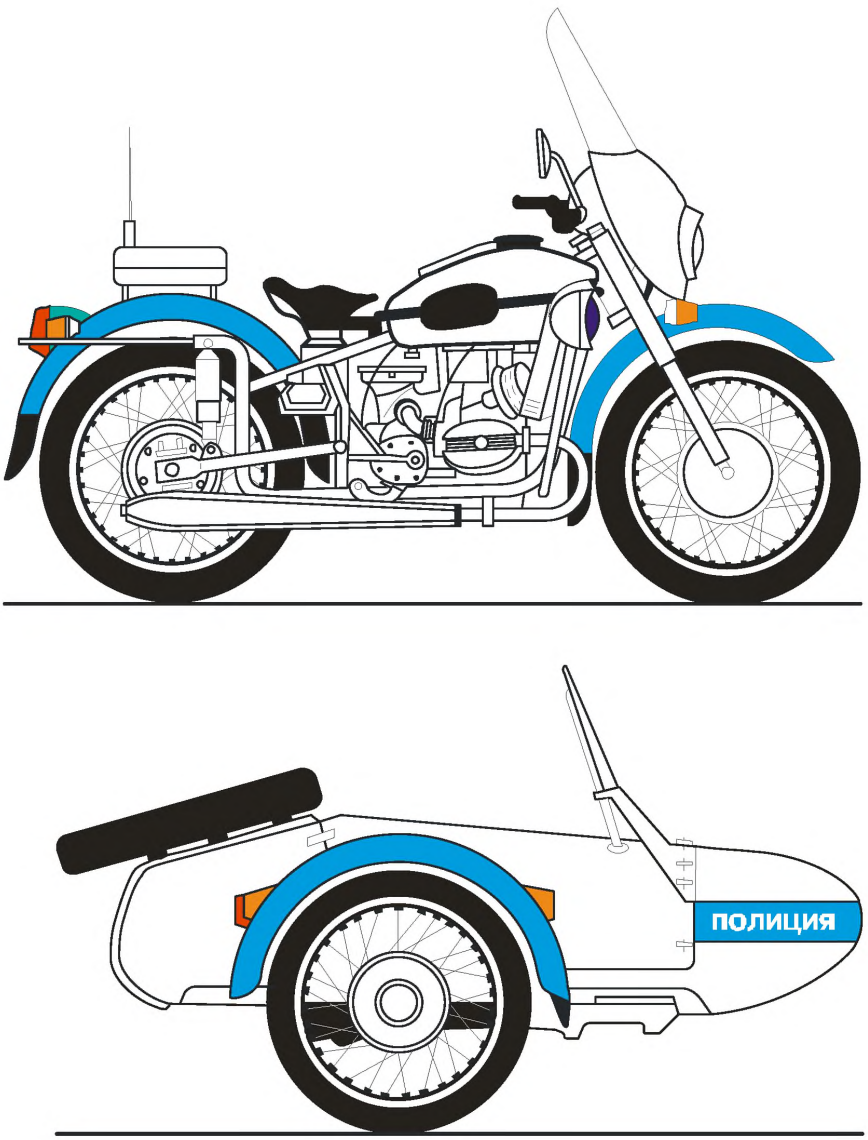
А.5-суреті – Ішкі істер органдарының көлік құралдарының түсті графикалық сұлбалары

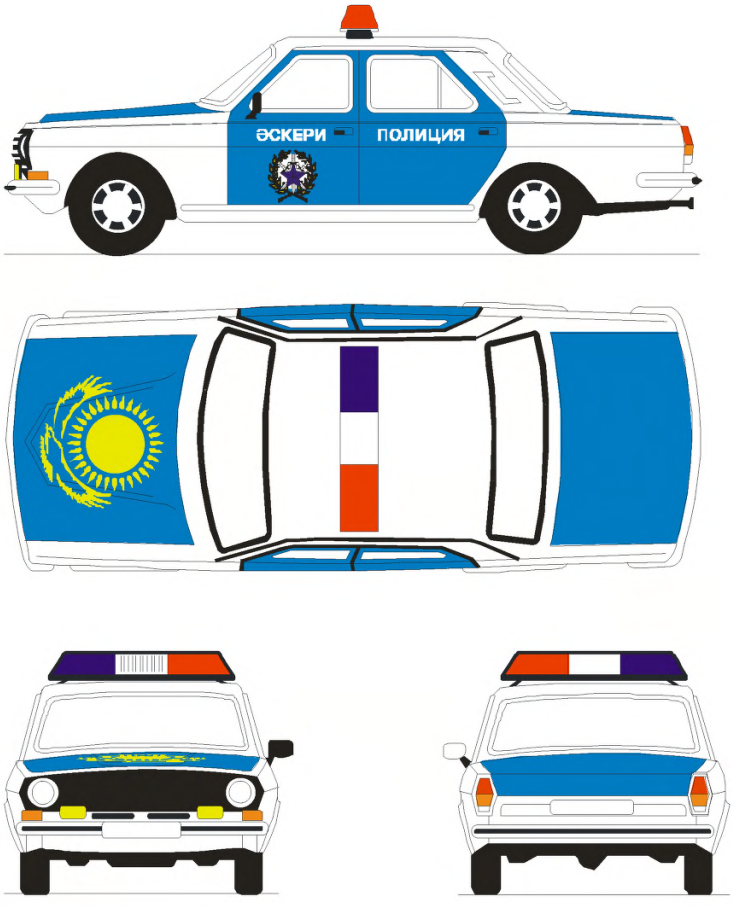
А.6-суреті – Ішкі істер органдарының көлік құралдарының
түсті графикалық сұлбалары

А.7-суреті – Ішкі істер органдарының көлік құралдарының
түсті графикалық сұлбалары

А.8-суреті – Ішкі істер органдарының көлік құралдарының
түсті графикалық сұлбалары

А.9-суреті – Әскери полиция және
Әскери автомобильді полиция автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

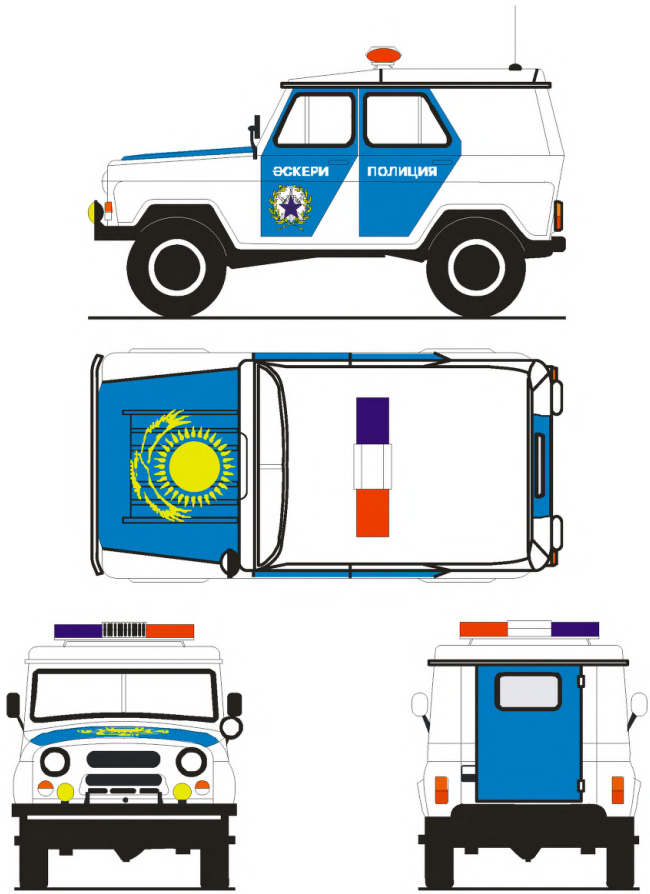
А.10-суреті – Әскери полиция және
Әскери автомобильді полиция автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

А.11-суреті – Әскери полиция және
Әскери автомобильді полиция автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

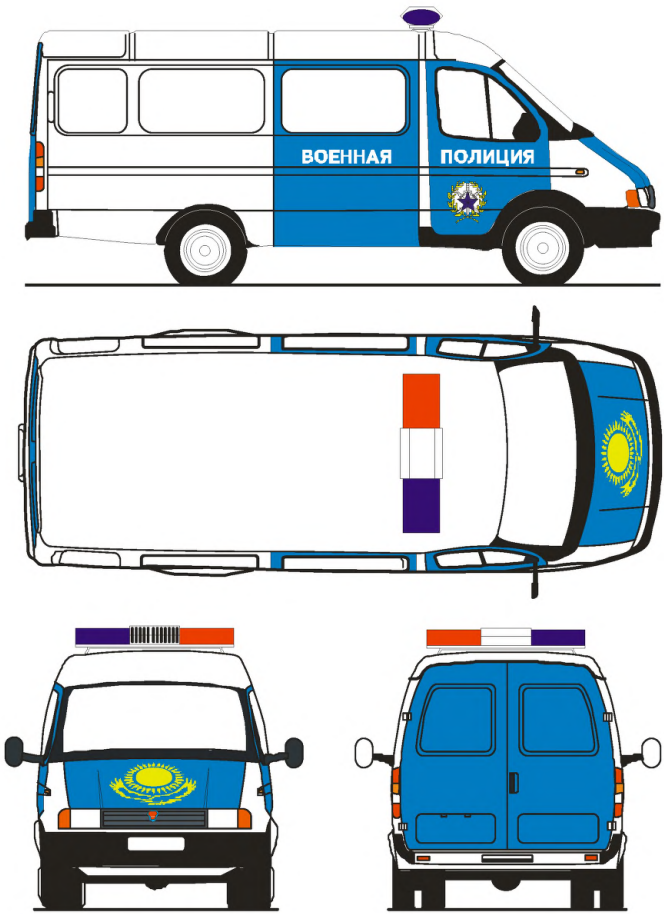
А.12-суреті – Әскери полиция және
Әскери автомобильді полиция автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

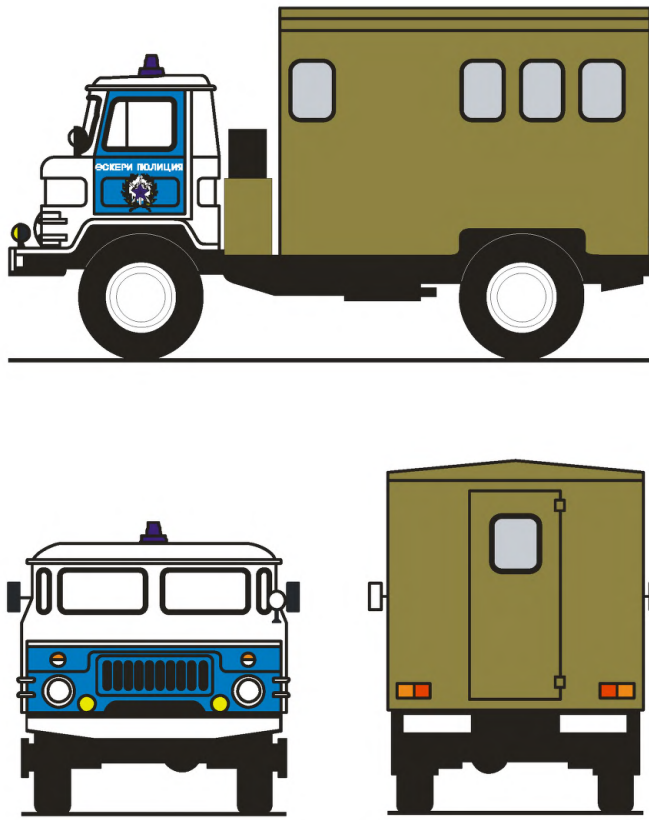
А.13-суреті – Әскери полиция және
Әскери автомобильді полиция автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

А.14-суреті – Әскери полиция және
Әскери автомобильді полиция автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

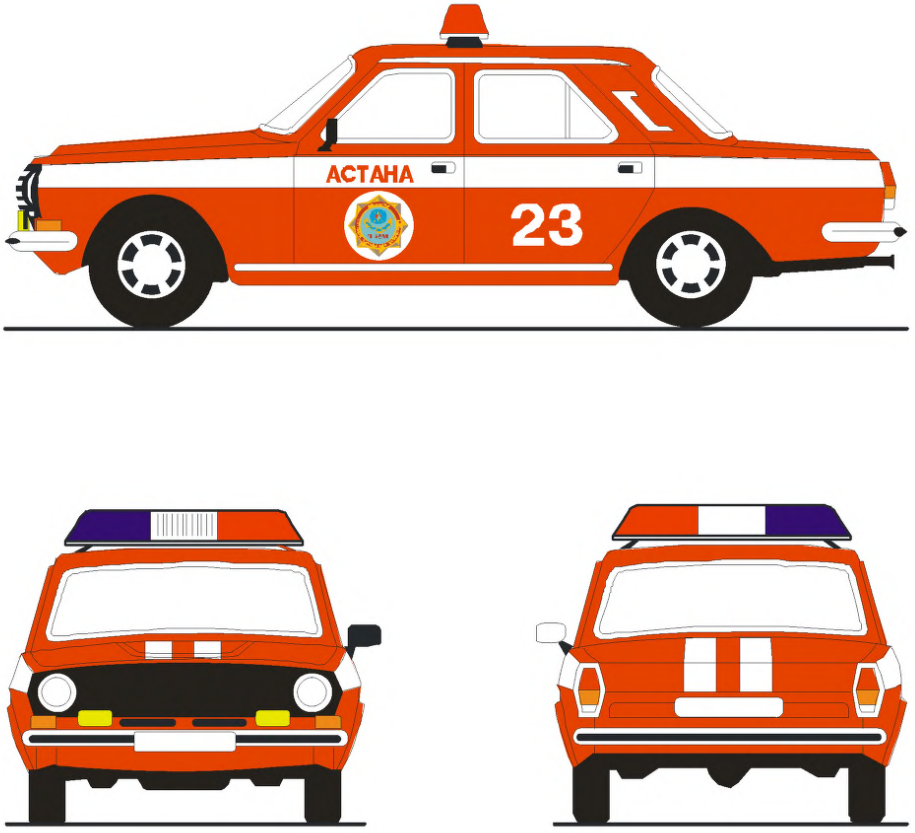
А.15-суреті – Әскери полиция және
Әскери автомобильді полиция автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

А.16-суреті – Әскери полиция және
Әскери автомобильді полиция автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

А.17-суреті – Әскери полиция және
Әскери автомобильді полиция автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

А.18-суреті – Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігінің Өртке қарсы қызмет автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

А.19-суреті – Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігінің Өртке қарсы қызмет автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

А.20-суреті – Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігінің Өртке қарсы қызмет автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

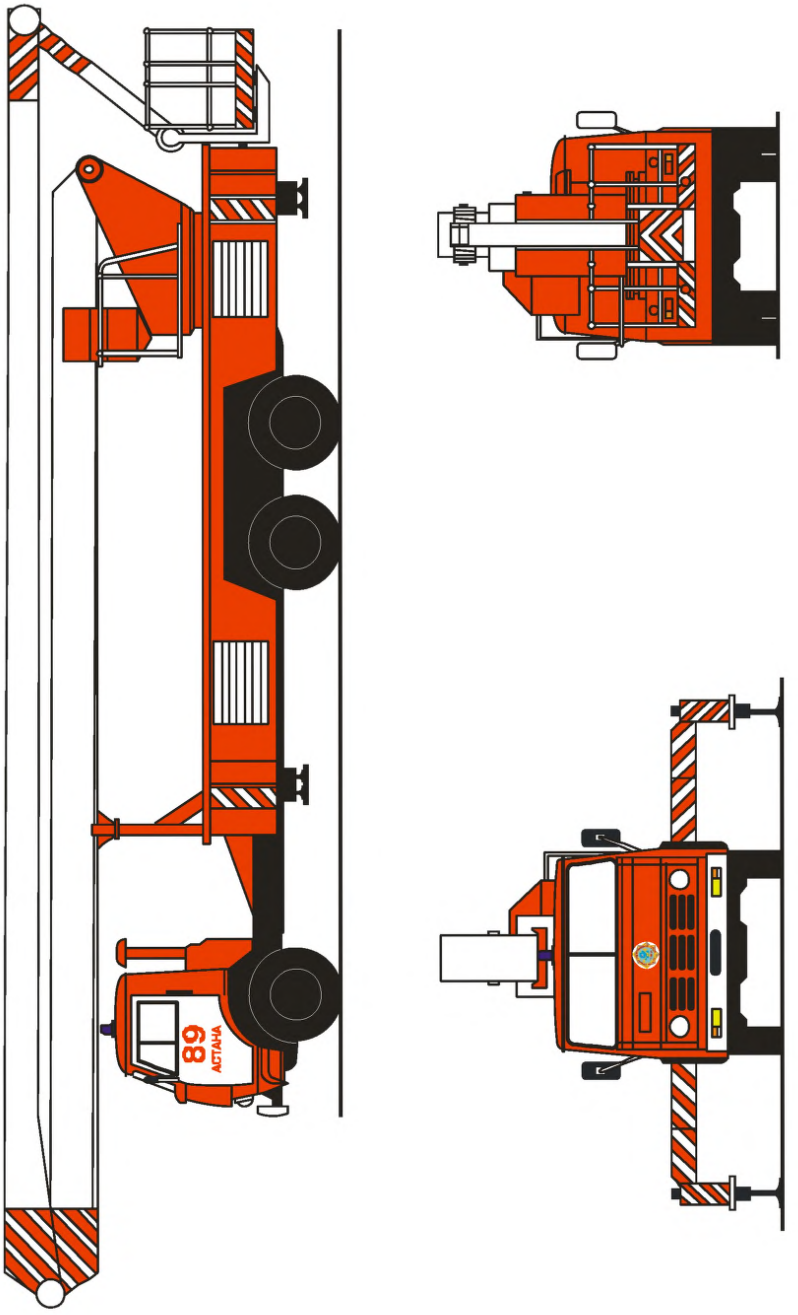
А.21-суреті – Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігінің Өртке қарсы қызмет автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

А.22-суреті – Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігінің Өртке қарсы қызмет автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

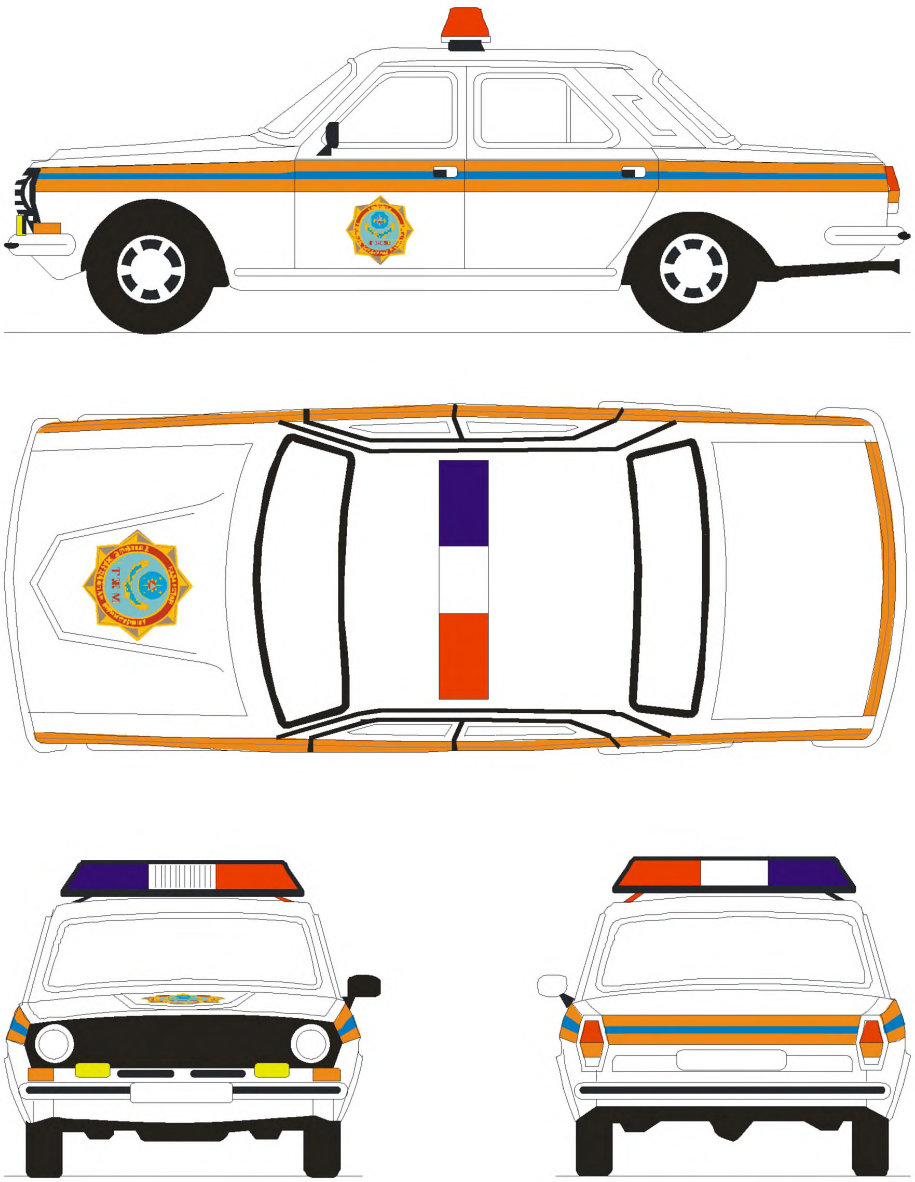
А.23-суреті – Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігінің Өртке қарсы қызмет автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

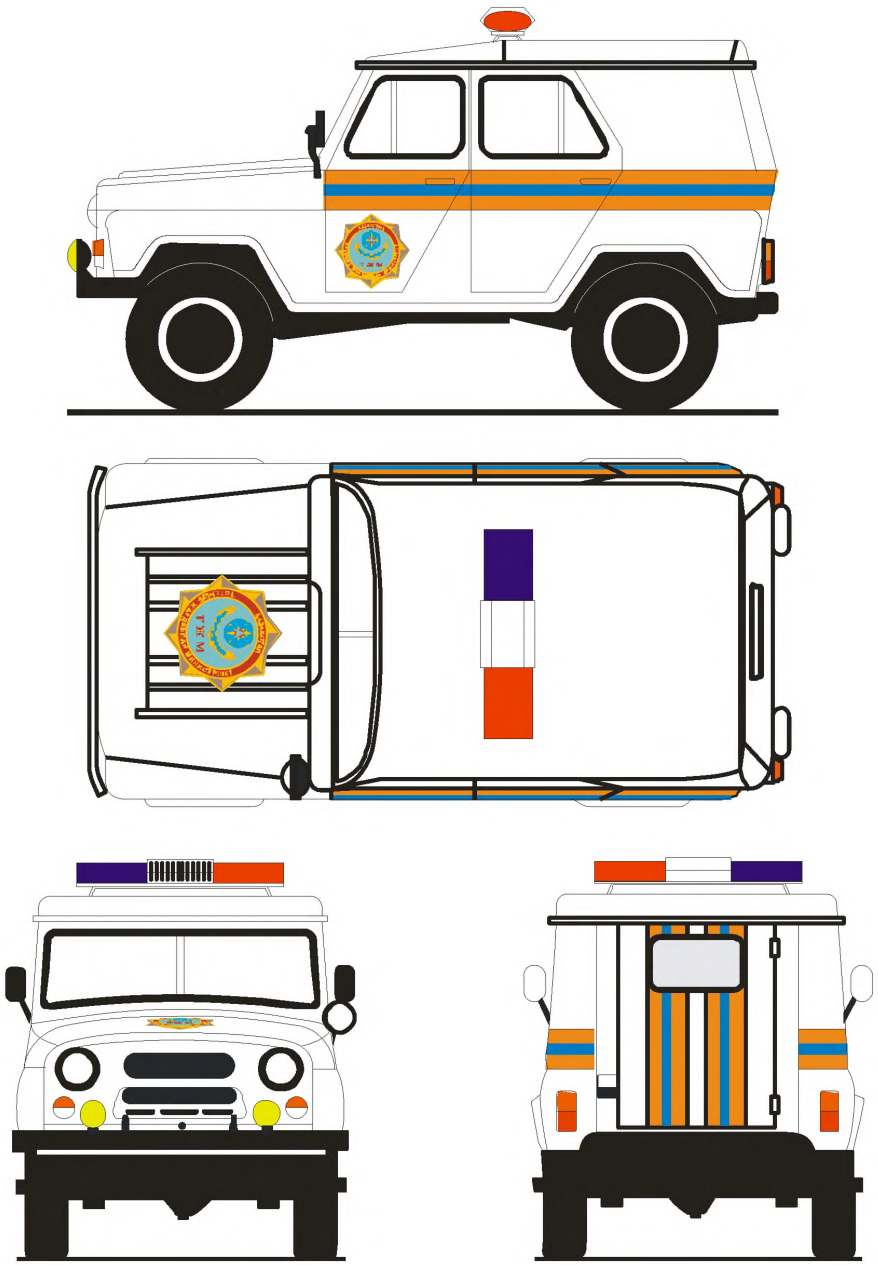

А.24-суреті – Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігінің Өртке қарсы қызмет автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

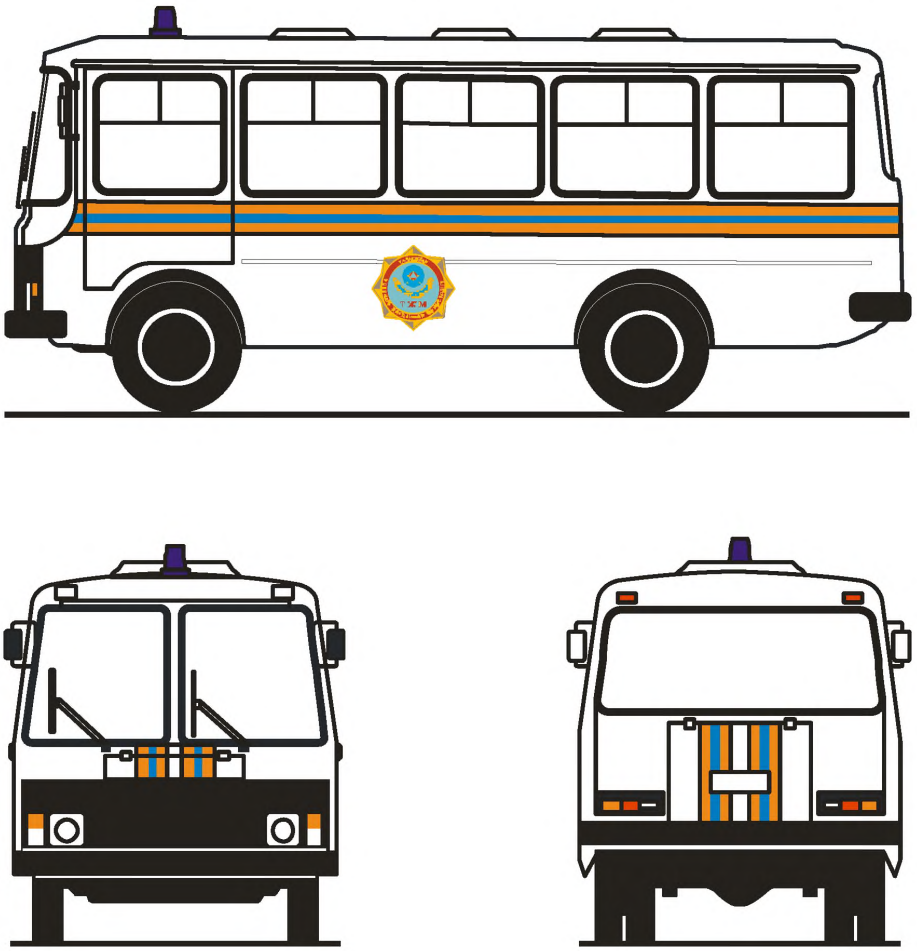
А.25 суреті - Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігінің шұғыл және құтқару қызметтері мен азаматтық қорғаныс әскери бөлімдері автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

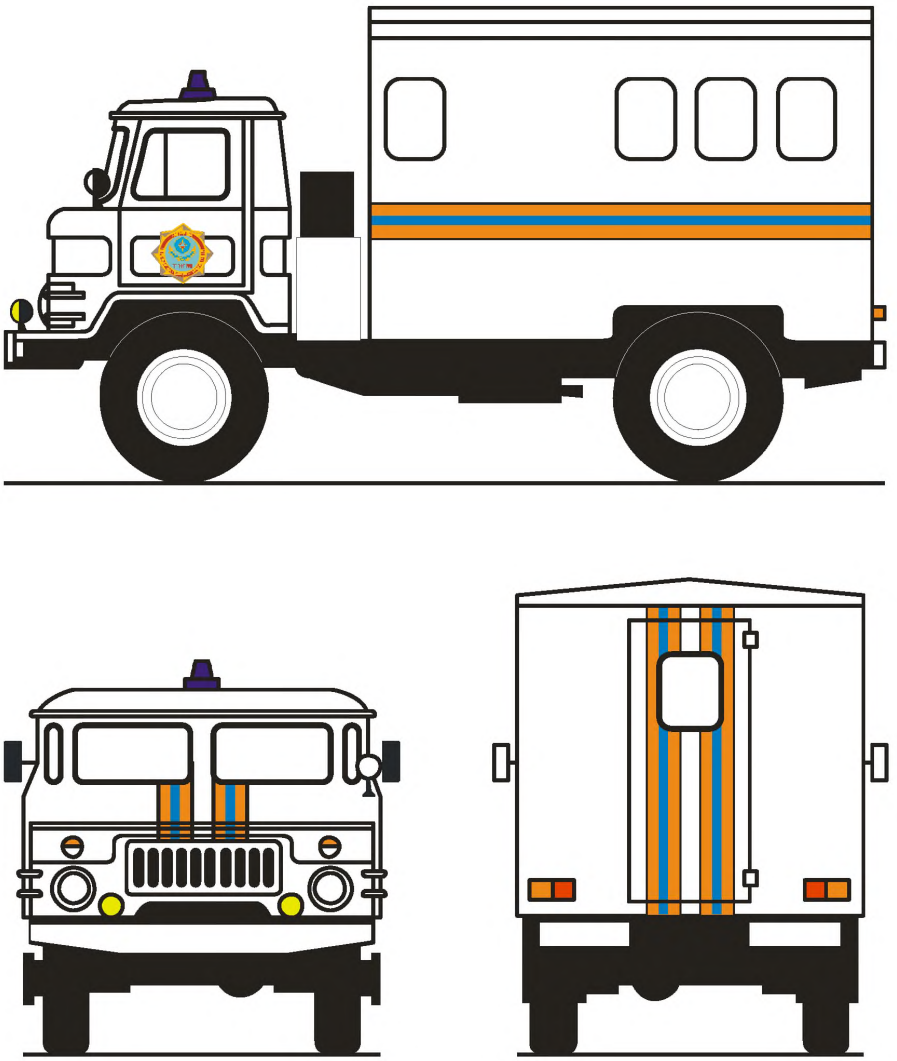
А.26 суреті - Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігінің шұғыл және құтқару қызметтері мен азаматтық қорғаныс әскери бөлімдері автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

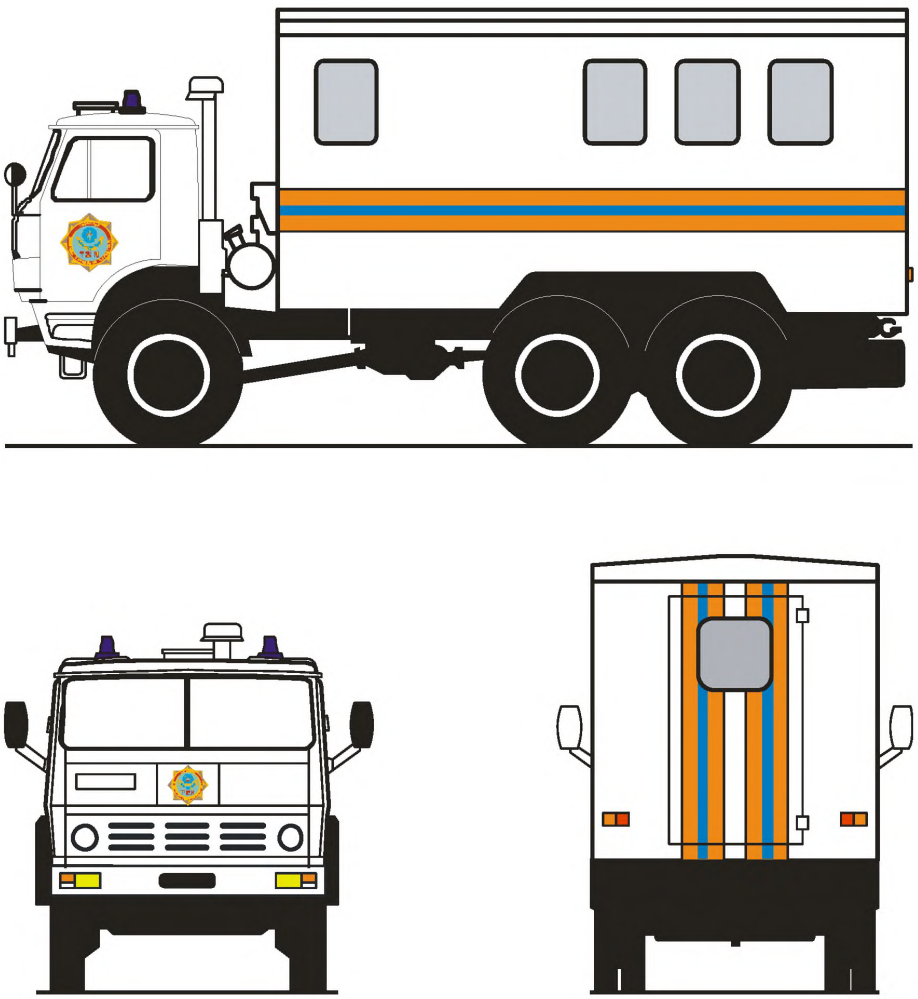
А.27 суреті - Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігінің шұғыл және құтқару қызметтері мен азаматтық қорғаныс әскери бөлімдері автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

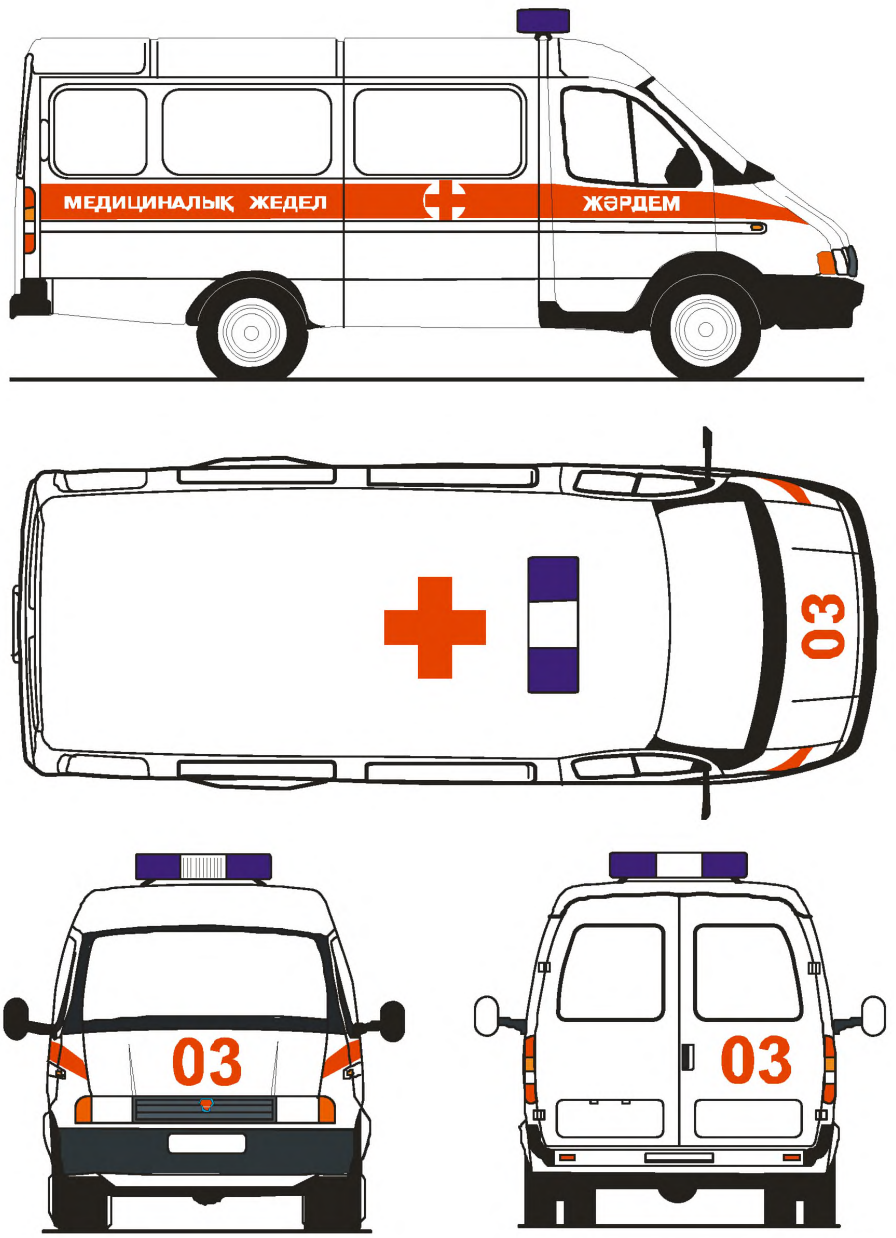
А.28 суреті - Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігінің шұғыл және құтқару қызметтері мен азаматтық қорғаныс әскери бөлімдері автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

А.29 суреті - Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігінің шұғыл және құтқару қызметтері мен азаматтық қорғаныс әскери бөлімдері автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

А.30 суреті - Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігінің шұғыл және құтқару қызметтері мен азаматтық қорғаныс әскери бөлімдері автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

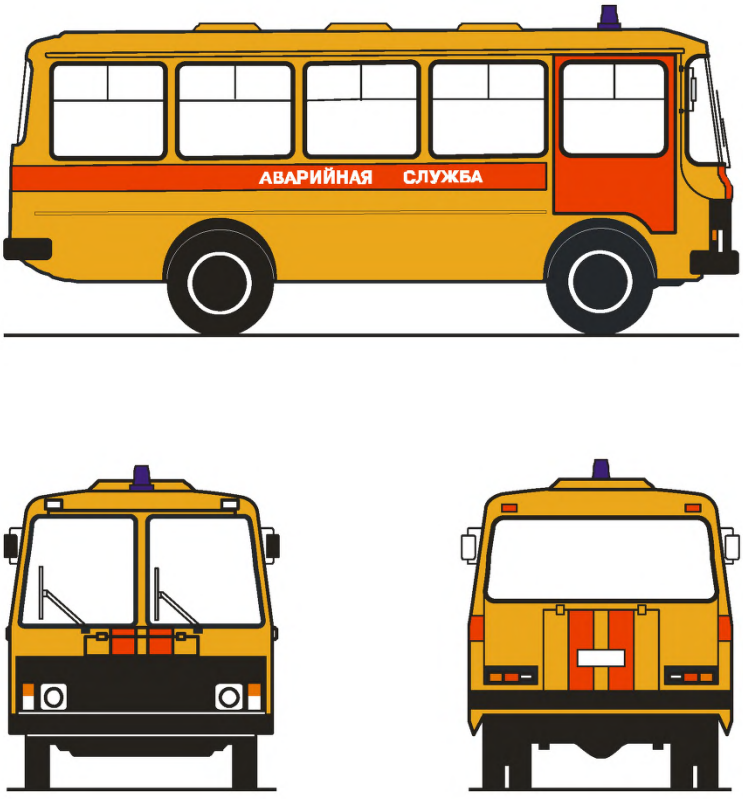
А.31-суреті – Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің жедел медициналық көмек автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

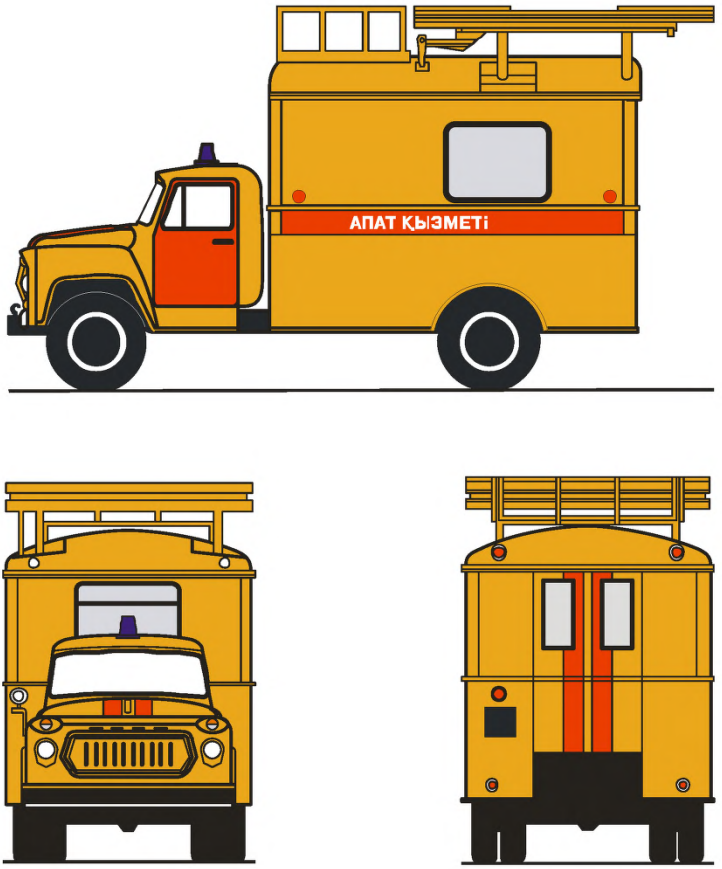
А.32-суреті – Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің жедел медициналық көмек автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

А.33-суреті Апаттық қызмет автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

А.34-суреті Апаттық қызмет автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

А.35-суреті Апаттық қызмет автомобильдерінің түсті графикалық сұлбалары

Б қосымшасы
(анықтамалық)

Жарық қайтарушы материалдардың пішініне, өлшеміне, колориметриялық және фотометриялық қасиеттеріне қатысты техникалық сипаттамалар

Б.1 Пішіні және өлшемдері

Б.1.1 Айырым белгілерін, жедел қызмет аты және көлік құралының жатағын жазуларын, қарама-қарсы жолақ пен бетті жасау үшін қолданатын, жарық қайтарушы материалдар пішіні және өлшемдері осы стандартпен мақұлданған, пішін мен өлшемдерге сәйкес келуі керек.

Жарық қайтарушы материалдардан жасалған, эмблемалар мен рәміздік мәндер, жедел және арнайы қызметтердің оның пішіні мен өлшемдеріне қатысты сәйкес нормативтік құжаттарға сәйкес болуы керек.

Б.1.2 Бүйір, артқы және контурлы таңбалауды орындау кезінде бүйір және (немесе) артқы контурлы материалдың ені (50±10) мм құрауы керек.

Б.2 Колориметриялық спецификациялары

ЖХК № 15 (1971 жыл) құжат талаптарына сәйкес спектрофотометр көмегімен өлшеу жүргізу жүрісінде және ЖХК шам-эталонды жарықтандыру кезінде «D65» көзі нормаға 45° бұрышпен, және де нормаға көлденең бақылау кезінде (геометриялық қатынас 45°/0°) жаңа материалдың түсі Б.1 – Б.3 кестесінде көрсетілген хроматикалық координаттары, жазықтықта белгіленуі керек, және β жарық күшінің коэффициентіне сәйкес келуі керек.

Б.1-кестесі – 1 Типтегі жарық қайтарушы қабыршақ үшін ЖХК түстің координаталар және жарық күш коэффициент шектері

Түс	Түстің координаталары								Жарық күш коэффициенті
	x1	y1	x2	y2	x3	y3	x4	y4	β
Ақ	0,355	0,355	0,305	0,305	0,285	0,325	0,335	0,375	≥0,35
Сары	0,522	0,477	0,470	0,440	0,427	0,483	0,475	0,534	≥0,27
Қызыл	0,690	0,310	0,595	0,315	0,569	0,341	0,655	0,345	≥0,03
Көк	0,780	0,171	0,150	0,220	0,210	0,160	0,137	0,038	≥0,01
Жасыл	0,007	0,703	0,248	0,409	0,177	0,362	0,026	0,399	≥0,03
Қоңыр	0,455	0,397	0,523	0,429	0,479	0,373	0,558	0,394	≥0,03

Б.2-кестесі – 2 Типтегі жарық қайтарушы қабыршақ үшін ЖХК түстік координаталар және жарық күш коэффициент шектері

Түс	Түстің координаталары								Жарық күш коэффициенті
	x1	y1	x2	y2	x3	y3	x4	y4	β
Ақ	0,305	0,315	0,335	0,345	0,325	0,355	0,295	0,325	≥0,35
Сары	0,494	0,505	0,470	0,480	0,493	0,457	0,522	0,477	≥0,27

Б.2 кестенің соңы

Түс	*Түстің координаталары*								*Жарық күш коэффициенті*
	x1	*y1*	*x2*	*y2*	*x3*	*y3*	*x4*	*y4*	*β*
Қызыл	*0,660*	*0,340*	*0,610*	*0,340*	*0,638*	*0,312*	*0,690*	*0,310*	*≥0,03*
Көк	*0,130*	*0,086*	*0,160*	*0,686*	*0,160*	*0,120*	*0,130*	*0,120*	*≥0,01*
Жасыл	*0,110*	*0,415*	*0,150*	*0,415*	*0,150*	*0,455*	*0,110*	*0,455*	*≥0,03*
Қоңыр	*0,455*	*0,397*	*0,523*	*0,429*	*0,479*	*0,373*	*0,558*	*0,394*	*≥0,03*

Б.3-кестесі – 3 түр жарық қайтарушы қабыршақ үшін ЖХК түстік координаталар және жарық күш коэффициент шектері

Түс	*Түстің координаталары*								*Жарық күш коэффициенті*
	x1	*y1*	*x2*	*y2*	*x3*	*y3*	*x4*	*y4*	*β*
Ақ	*0,300*	*0,270*	*0,385*	*0,355*	*0,345*	*0,395*	*0,260*	*0,310*	*≥0,25*
Сары	*0,545*	*0,454*	*0,487*	*0,423*	*0,427*	*0,483*	*0,465*	*0,534*	*≥0,16*

Б.3 Фотометриялық спецификациялар

ЖХК шам-эталонды жарықтандыру кезінде «А» көзі және ЖХК № 54 (1982 жыл) басылымда жарияланған, ұсынысқа сәйкес өлшеу жүргізу кезінде, люкске $м^2$ қа канделлада жаңа жарықшағылыстырғыш беттердің жарықшағылыстыратын коэффициент мәні R' Б.4 – Б.6 кестеде көрсетілген мәнге аз дегенде сәйкес келуі керек.

Б.4-кестесі – 1 түр жарық қайтарушы қабыршақ үшін жарық қайтарушының минимальды коэффициенті

Бақылау бұрышы α	*Құлау бұрышы β1 (β2=0)*	*Жарық қайтарудың минимальды коэффициенті (кд·лк$^{-1}$·м$^{-2}$)*					
		ақ	*сары*	*қызыл*	*жасыл*	*көк*	*қоңыр*
12′	*+5°*	*70*	*50*	*14,5*	*9*	*4*	*1*
12′	*+30°*	*30*	*22*	*6*	*3,5*	*1,7*	*0,3*
12′	*+40°*	*10*	*7*	*2*	*1,5*	*0,5*	*0,1*
20′	*+5°*	*50*	*35*	*10*	*7*	*2*	*0,6*
20′	*+30°*	*24*	*16*	*4*	*3*	*1*	*0,2*
20′	*+40°*	*9*	*6*	*1,8*	*1,2*	*0,1*	*0,1*
2°	*+5°*	*5*	*3*	*1*	*0,5*	*0,2*	*0,1*
2°	*+30°*	*2,5*	*1,5*	*0,5*	*0,3*	*0,1*	*0,1*
2°	*+40°*	*1,5*	*1*	*0,5*	*0,2*	*0,1*	*0,1*

Б.5-кестесі – 2 түр жарық қайтарушы қабыршақ үшін жарық қайтарушының минимальды коэффициенті

Бақылау бұрышы α	Құлау бұрышы β1 (β2=0)	Жарық қайтарудың минимальды коэффициенті (кд·лк$^{-1}$·м$^{-2}$)					
		ақ	сары	қызыл	жасыл	көк	қоңыр
12′	+5°	250	170	45	45	20	12
12′	+30°	150	100	25	25	11	8,5
12′	+40°	110	70	15	12	8	5
20′	+5°	180	120	25	21	14	8
20′	+30°	100	70	14	12	8	5
20′	+40°	95	60	13	11	7	3
2°	+5°	5	3	1	0,5	0,2	0,2
2°	+30°	2,5	1,5	0,4	0,3	0,1	0,1
2°	+40°	1,5	1	0,3	0,2	0,1	0,1

Б.6-кестесі – 3 түр жарық қайтарушы қабыршақ үшін жарық қайтарушының минимальды коэффициенті

Бақылау бұрышы α	Құлау бұрышы β1 (β2=0)	Ж арық қайтарудың минимальды коэффициенті (кд·лк$^{-1}$·м$^{-2}$)	
		ақ	сары
20′	+5°	450	300
20′	+30°	200	130
20′	+40°	90	75
20′	+60°	16	10

Бақылау бұрышы(α) – жарықтандыру өсі мен бақылау өсі арасындағы бұрыш.

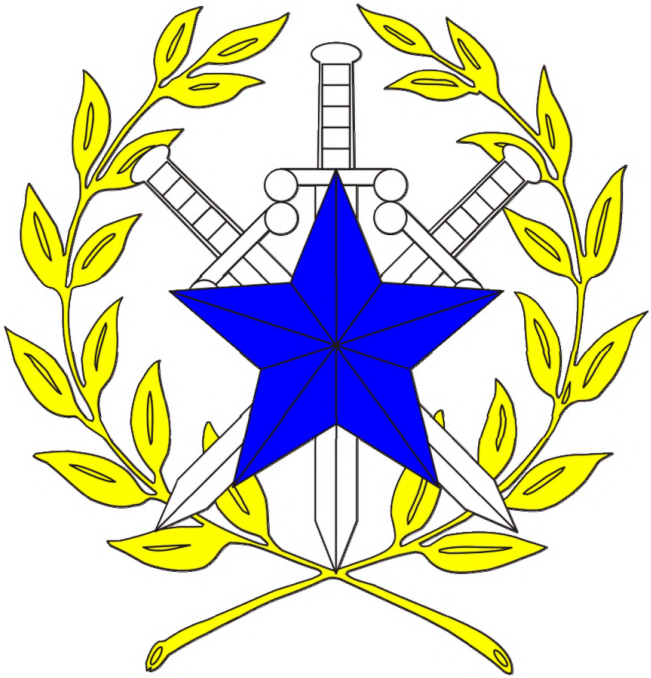
Құлау бұрышы (β1) – жарықтандыру өсі мен жарық қайтарушыға перпендикуляр арасындағы бұрыш.

В қосымшасы
(міндетті)

Эмблемалар

В.1-суреті – Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігі эмблемасы

В.2-суреті – Қазақстан Республикасы Қарулы Күштер Әскери полиция эмблемасы

В.3-суреті – Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігі эмблемасы

Г қосымшасы
(міндетті)

Жазулар мен сандардың қаріптері

Г.1-суреті- 1- бет

Г.2-суреті, 2-бет

Д қосымшасы
(міндетті)

Арнайы жарық белгілерінің колориметриялық және фотометриялық спецификациялары

Д.1 Колориметриялық спецификациялар

Өзінше жалтыл жарықтың қалпақтарын құрайтын, көк сүзгі арқылы өтетін, арнайы жарықтық белгілердің түстік координаттары шектерден тыс шықпауы керек:

- жасыл жаққа шек: y = 0,065 + 0,805 x;

- ақ жаққа шек: y = 0,400 – x;

- қызыл күрең жаққа шек: x = 0,133 + 0,600 y.

Д.2 Фотометриялық спецификациялар

Д.2.1 Арнайы ескертетін жарық (Т санатты) үшін сәйкес тік бұрыштар шегінде жарықтың тиімді күші(Jе) Д.1- кестесінде көрсетілген, мәндерге сәйкес келуі керек және мынадай бағыттағы арнайы жарық сигналдарының бастапқы өсін айнала 360°бұрыш шегінде анықталады:

- арнайы жарық сигналының бастапқы ортасы арқылы өтетін және бастапқы өске перпендикуляр, көлденең жазықтықта;

- шамалары Д1-кестесінде көрсетілген, жасаушылары жоғарыда атап өткен көлденең жазықтықты құрайтын айналу конусында.

Д. 1 - к е с т е с і

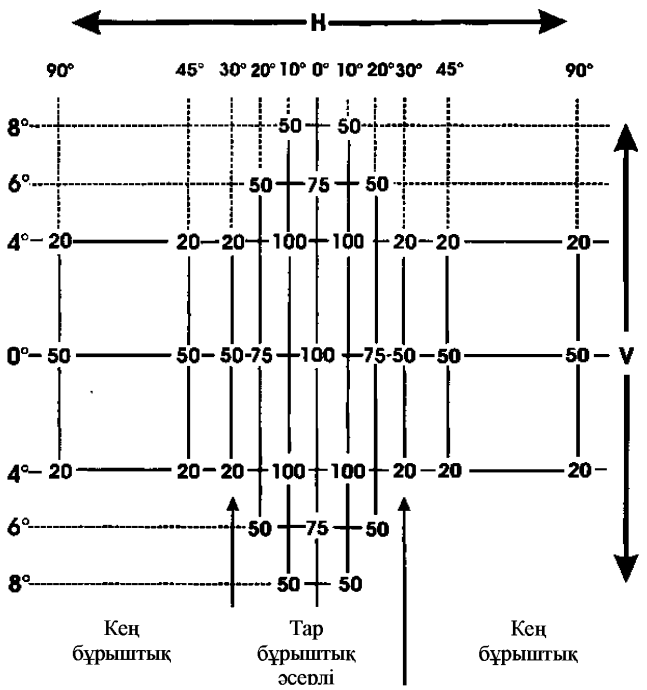
Бастапқы өсін айнала 360° көлденең бұрыштардың және тіке бұрыштардың шегінде көрсетілген J_e жарықтың тиімді күшінің мнималды мәні						*Жарықтың тиімді күшінің J_e максималды мәні*					
0°		*±4°*		*±8°*		*Ішінде ±2°*		*Ішінде ±8°*		*бұрындары көрсетілген аймақтар шегінен тыс*	
күндіз	*түнде*	*күндіз*	*түнде*	*күндіз*	*түнде*	*күндіз*	*түнде*	*күндіз*	*түнде*	*күндіз*	*түнде*
120	*50*	*60*	*25*	*—*	*—*	*1700*	*700*	*1500*	*600*	*1000*	*300*

Д.2.2 Бағытталған жалтыл жарық (Х санатты) үшін бастапқы өстегі жарықтың тиімді күші (Jе) Д.2 кестеде көрсетілген, мәндерге сәйкес келуі керек және Д қосымшасының Д1-суретінде көрсетілген (Н және V) бағыттарында өлшенеді.

Д. 2 - к е с т е с і

Бастапқы өстегі J_e жарық тиімді күшінің минималды мәні		*J_e жарықтың тиімді күшінің максималды мәні*					
H = 0°	*V = 0°*	*ішінде H = ± 10° V = ± 4°*		*ішінде H = ± 20° V = ± 8°*		*Бұрындары көрсетілген аймақтардан тыс*	
күндіз	*түнде*	*күндіз*	*түнде*	*күндіз*	*түнде*	*күндіз*	*түнде*
200	*100*	*3000*	*1500*	*1500*	*600*	*1000*	*300*

Д.2.3 Тарбұрыштық және кеңбұрыштық әсерлі арнайы жарықтық белгілер (X санатты) үшін жарықтың стандартты таралу ауқымы Д.1-суретте көрсетілгенге сәйкес келуі керек. «Тарбұрыштық әсерлі» санаттың көлденең бұрышының минимальды ауқымы 30° дан солға 30° дейін оңға, ал «кең бұрыштық әсерлі» санаттың - 90° дан көлік құралынан бағытта 30° дейін көлік құралының ішіне бағытта.

Е с к е р т п е –Суретте мәндердің оң және теріс мәндері тиісінше «H» әріпінің оң және сол жақтарында және «V» әріпінен жоғары және төмен орналасқан

Д.1-суреті

H = 0° және V = 0° бағыты бастапқы өске сәйкес келеді. (Көлік құралында бұл көлік құралының орта бойлық жазықтығына көлденең, параллель және көруді қамтамасыз ету үшін қажет, бағытқа нысаналанған болады). Бұл бастапқы орта арқылы өтеді. Кестеде әр жарық өсіне қажет минимумнің пайыз мөлшері ретінде өлшеудің әртүрлі бағыты үшін жарықтың минимальды күшінің мәні көрсетілген (H = 0° және V = 0° бағытында).

Д.1-суретінде көрсетілген, жарықтың таралу аймағында, сұлба түрде торлар бейнеленген, оптикалық бейне негізінде біркелкі болуы керек, ол деген минимальды мәннен ең азына сәйкес, әр бағытта жарық күші, пайыз мөлшері ретінде, осы бағытқа сәйкес, торлар сызығында белгіленеді.

Д.2.4 Оптикалық жүйелері екі және одан да көп оптикалық жүйелерден тұратын, арнайы жарықтық белгілерге қойылатын талаптар

Д.2.4.1 Көлік құралына орнату кезінде кеңістікте орналасуы, бірден көп жеке сыңары бар, арнайы жарықтық белгі кезінде, егер жеке сыңарларда әр жарықтың бөліктеп таралуы 360° көлденең бұрыш ауқымында әр көрші жарықтың бөліктеп таралуымен және көлік құралының бір жағында жарық элементтер арасындағы тең қашықтықта тұрған және көлік құралының бойлық өсіне перпендикуляр, тігінен жазықтықта көлік құралынан 20 м сәйкес қашықтық, қалпында, сәйкес санат үшін көрсетілген, тігінен бұрыш диапазонында сыйысса тиімді болып саналады.

Д.2.4.2 Әр оптикалық жүйе басқа оптикалық жүйенің біреуімен жабылмайтын, көлденең бұрыш шегінде Д.2.1-Д.2.3 талаптарына сәйкес келуі керек. Бұдан басқа, әр белгіленген бағытқа, аз дегенде, бір оптикалық жүйе тиімді болуы және Д.2.1-Д.2.3 сәйкес келуі керек.

Д.2.4.3 Барлық оптикалық жүйелер синхронды жұмыс істеуі керек. Бұл көлік құралының ені бойынша жайылатын, тұтас «жарық жолағы» әр жартысына ғана қатысты.

Д.2.4.4 Көлік құралының барлық бағыттарында белгінің тиімді беруін арнайы жарықтық белгі қамтамасыз ету керек болғандықтан, бұл көлік құралы оның сыңарларының біреуінің істен шығуын табатын арнайы жүйемен жабдықталған болуы керек. Егер бұл жүйе арнайы жарықтық белгіні жасаушысымен құрастырылған болса, онда ол сәйкестікті растау рәсімі кезінде тексерілуі керек.

Д.2.5 Қыздыратын шамсыз жарық көзімен (көздерімен) жабдықталған, кез келген жалтыл жарық үшін, бір минут және 30 минут кезінде оның жұмыс істеуінен кейін өлшенген, жарық күші, минимальды және максимальды талаптарға сәйкес келуі керек. Жарық күшінің таралуы оның бір минут ішінде жұмыс істеуінен кейін бір минут ішінде және 30 минут ішінде жұмыс істеу кезінде HV нүктесінде алынған, қатынасты қолдануымен есептелуі мүмкін.

Д.2.6 Егер арнайы ескертетін жарықтық шығарылатын жарығы бірнеше жарқ ету тобынан тұрса, бірінен сол бірі тікелей келетін жарқ етулер арасындағы Δt уақытша аралық келесі түрде топ шегіндегі (ең жоғарғы мәні кезінде жарық күші, J_H = макс, ең төменгі мәні кезінде жарық күші, J_L = макс) жарқ етудің жарық күшінің шыңы арасында қатынасқа байланысты шектелуі керек:

$$\text{егер } \frac{I_H}{I_L} > 10, \text{ онда } \Delta t\,(c) \le \frac{1}{3f} \qquad (Д.1)$$

$$\text{егер } 1 \le \frac{I_H}{I_L} \le 10, \text{ онда } \Delta t\,(c) \le \frac{1}{f(5{,}5\text{-}0{,}25\frac{I_H}{I_L})}. \qquad (Д.1)$$

Егер ең шың мәндер арасындағы уақыт аралығы Δt 0,04 с аз немесе тең болса, онда бұл аралықта импульстар бір жарқ ету ретінде қарастырылады. Егер осы аралық Δt артығырақ дұрыс болса, онда жарық күшінің шыңы жоғаргы сол жарқ ету есепке ғана қабылданады.

Д.3 Сынақ жүргізу шарты

Д.3.1 Жарық көзін сынау

Д.3.1.1 Ауыспалы жарық көзі жағдайында стандартты жарық қолданылады.

Д.3.1.2 Ауыспалы немесе ауыспайтын жарық көзімен жабдықталған, жарықтарда барлық өлшеулер (қыздыратын шамдармен, газ бәсеңділікті жарық көздеріне және басқа көздерге), сәйкес 6,75 В 13,5 В немесе 28,0 В кернеу кезінде жүргізіледі.

Электр жабдықтаудың қосымша көзін қолданатын, жүйе жағдайында, электр жабдықтаудың арнайы көзі не болмаса зауыт-жасаушымен хабарланған жарық көзін басқаратын механизм, кернеу, осы электр жабдықтаудың көзінің кіру қысқышында қолданады. Егер басқа көрсетілмеген болса, онда, осы қолданатын кезде, 6,75 В, 13,5 В немесе 28,0 В кернеу қолданылады.

Д.3.1.3 Қыздырылатын шам кезінде өлшеулер 12 В мөлшер бастапқы тәртібі кезінде стандартты қыздырылатын шамда жүргізілуіне және егер ол қолдануға келсе, осы стандартты шамда 13,5 В кезінде анықталатын, коэффициент көмегімен әлдеқашан өлшенген мәндерге қайтадан есеп жүргізілуіне рұқсат етіледі.

Д.3.2 Фотометриялық сипаттамаларға сынау

Д.3.2.1 Фотометриялық сипаттамаларды өлшеу кем дегенде 25 м қашықтықта жүргізіледі.

Арнайы жарықтық белгі жақтан фотоэлектрлік қабылдағыштың бұрыштық диаметрі көп дегенде доғаның 10 минутын құрауы керек.

Фотометриялық жүйенің оталу уақыты өлшенетін белгінің өсу уақытына сәйкес келуі керек.

Д.3.2.2 Бір деңгейді жарық күшті (1 дәреже) арнайы жарықтық белгілер үшін «түнгі шарт» үшін қабылданған, деңгей қолданылады.

Екі деңгейді жарық күшті (1 дәреже) арнайы ескертетін белгілер үшін екі деңгей әрқайсысы үшін өлшеу жүргізіледі.

Әр жақты бағыттағы жарық тиімді күші Д.1 және Д.2 кестелерде көрсетілген, мәндерге сәйкес келуі керек.

Д.3.2.3 Қыздырылатын шамды қолдану жағдайында, ол арнайы жарықтық белгілер үшін көрсетілген, сол санатты шамдарға сәйкес келуі керек.

Д.3.2.4 Т және Х санатты түстердің арнайы жарықтық белгілерінің f жиілігі, «жарық беру ұзақтығы» t_H және «жыпылықтау ұзақтығы» t_D қоршаған ортаның температурасы (23±5) °С кезінде және номиналды кернеуден 90 нан 115 % дейін құрайтын құрылғы қысқышында кернеу кезінде өлшенуі керек. Одан басқа, дұрыс қосылуы және минус 20 °С дан плюс 50 °С дейін температура кезінде немесе келесі рәсімге сәйкес оған су сорғалауының әсері кезінде жалтыл жарықтың дұрыс жұмыс істеуі қамтамасыздануы керек.

Ашық сорғытпалы тесіктерімен өзінің қалыпты жұмыс жағдайында орнатылған, арнайы жарықтық белгінің үлгісіне, егер бұндай бар болса, саптамадан минутына 2,5 мм 45° бұрышпен судың конусты сорғалауы есебімен бағытталады.

Сынақ кезінде құрылғы өзінің тік өсін минутына төрт айналым жылдамдықпен айналуы керек.

Сынақ 12 сағат бойы үзіліссіз жүргізіледі, содан кейін су беру тоқтатылады.

Үлгі, егер жиналған сулар көлемі 2 $см^3$ аспаса сынақты өтті деп саналады,.

Бұл жағдайда номиналды кернеуден 90 % тең, кернеу бергеннен кейін бір минут өткенде, жиілік 2 ден 4 Гц дейін құрауы керек

Е қосымшасы
(міндетті)

Ксенонның қатынасты спектрлі таралуы

Е.1-кестесі

Толқын ұзындығы Λ,нм	*Қуаттың салыстырмалы спектрлі таралуы S_e λ rel.*	*Толқын ұзындығы λ*	*Қуаттың салыстырмалы спектрлі таралуы s_e λ rel.*	*Толқын ұзындығы λ*	*Қуаттың салыстырмалы спектрлі таралуы S_e λ rel.*	*Толқын ұзындығы λ*	*Қуаттың салыстырмалы спектрлі таралуы S_e λ rel.*
380	*74,5*	*480*	*94,6*	*580*	*77,7*	*680*	*73,1*
385	*73,8*	*485*	*87,7*	*585*	*77,3*	*685*	*80,4*
390	*79,5*	*490*	*86,9*	*590*	*76,2*	*690*	*77,7*
395	*96,1*	*495*	*83,8*	*595*	*75,4*	*695*	*70,0*
400	*84,2*	*500*	*77,3*	*600*	*73,1*	*700*	*67,3*
405	*83,1*	*505*	*76,2*	*605*	*72,3*	*705*	*68,8*
410	*83,8*	*510*	*76,2*	*610*	*72,7*	*710*	*76,9*
415	*82,7*	*515*	*76,5*	*615*	*75,4*	*715*	*74,2*
420	*87,3*	*520*	*76,9*	*620*	*76,2*	*720*	*67,7*
425	*81,5*	*525*	*77,3*	*625*	*73,5*	*725*	*70,8*
430	*80,0*	*530*	*77,3*	*630*	*73,5*	*730*	*78,5*
435	*81,9*	*535*	*77,3*	*635*	*71,2*	*735*	*77,3*
440	*83,8*	*540*	*76,9*	*640*	*69,2*	*740*	*76,2*
445	*80,8*	*545*	*76,9*	*645*	*71,2*	*745*	*72,3*
450	*98,5*	*550*	*76,5*	*650*	*71,2*	*750*	*72,3*
455	*80,0*	*555*	*76,5*	*655*	*68,8*	*755*	*79,2*
460	*91,5*	*560*	*76,2*	*660*	*68,8*	*760*	*90,4*
465	*97,7*	*565*	*76,5*	*665*	*70,4*	*765*	-
470	*100,0*	*570*	*76,9*	*670*	*70,4*	*770*	-
475	*97,7*	*575*	*77,3*	*675*	*71,2*	*775*	-

Ж қосымшасы
(анықтамалық)

Осы стандарттың құрамын осында қолданылған аймақтық стандарттың құрамымен салыстыру

Ж.1-кестесі

Аймақтық стандарттың құрамы ГОСТ Р 50574-2002	Осы стандарттың құрамы
1 Қолданылу саласы	1 Қолдану саласы (1)
2 Нормативтік сілтемелер	2 Нормативтік сілтемелер (2)
3 Анықтамалар	3 Терминдер және анықтамалар (3)
4 Түсті графикалық сұлбаларға қойылатын талаптар	4 Түсті графикалық сұлбаларға қойылатынталаптар (4)
4.1 Түсті графикалық сұлбалардың құрамы	4.1 Түсті графикалық сұлбалардың құрамы (4.1)
4.2 Негізгі, қарама-қарсы, сәндік жолақтардың түстері	4.2 Негізгі, қарама-қарсы, сәндік жолақтардың түстері (4.2)
4.3 Ақпараттық жазулар және айырым белгілері	4.3 Ақпараттық жазулар және айырым белгілері (4.3)
5 Жабындарға қойылатын талаптар	5 Жабындарға қойылатын талаптар (5)
5.1 Эмальдар	5.1 Эмальдар (5.1)
5.2 Лак-бояу жабындар	5.2 Лак-бояу жабындар (5.2)
6 Арнайы жарықтық және дыбыстық белгілерге қойылатын талаптар	6 Арнайы жарықтық және дыбыстық белгілерге қойылатын талаптар (6)
6.1 Белгілермен жабдықталуы	6.1 Белгілермен жабдықталуы (6.1)
6.2 Жарықтық белгілерге қойылатын талаптар	*
-	6.2 Арнайы жарық белгілерінің колориметриялық спецификациялары (-)
-	6.3 Арнайы жарық белгілерінің фотометриялық спецификациялары (-)
6.3 Дыбыстық белгілерге қойылатын талаптар	6.4 Дыбыстық белгілерге қойылатын талаптар (6.3)
А қосымшасы Жедел қызметтердің көлік құралының түсті графикалық сұлбалары	А қосымшасы Жедел қызметтердің көлік құралының түсті графикалық сұлбалары (А қосымшасы)
Б қосымшасы Жазулар мен сандардың қаріптері	-
	Б қосымшасы Жарық қайтарушы материалдардың пішініне, өлшеміне, колориметриялық және фотометриялық қасиеттеріне қатысты техникалық сипаттамалар ** (-)
	В қосымшасы Эмблемалар (-)
	Г қосымшасы Жазулар мен сандардың қарпі (Б қосымшасы)

Ж.1 кестесінің соңы

Аймақтық стандарттың құрамы ГОСТ Р 50574-2002	Осы стандарттың құрамы
	Д қосымшасы Арнайы жарық белгілерінің колориметриялық және фотометриялық спецификациялары *** (-)
	Е қосымшасы Ксенонның қатынасты спектрлі таралуы *** (-)
	Ж қосымшасы Осы стандарттың құрамын осында қолданылған аймақтық стандарттың құрамымен салыстыру

* Осы бөліктің аты шығарылып тасталған, себебі стандартта 6.2 және 6.3 бөліктерде арнайы жарықтық белгілердің негізгі сипаттамаларына нақты талаптар келтірілген;

** Осы стандартқа осы қосымшаны қосу жедел қызметті көлік құралдарын белгілеу үшін қолданылатын, жарық қайтарушы материалдарға қойылатын талаптарды белгілеу қажеттілігімен анықталған;

*** Осы стандартқа осы қосымшаны қосу арнайы жарықтық белгілерді сынау сипаттамаларының және шарттарының талаптарын белгілеу қажеттілігімен анықталған.

Ескертпе – Осы стандарттың бөлімдерінің аттарынан кейін жақша ішінде оларға ұқсас аймақтық стандарт бөлімдерінің нөмірлері келтірілген.

ӘӨЖ 629.114.79:006.354 **ЭҚТӨЖ 34.10.54** **МСЖ 03.220.20**

Түйінді сөздер: көлік құралдары; жедел және арнайы қызметтер; түсті графикалық сұлбалар; айырым белгілер және жазулар; негізгі және қарама-қарсы түстер; сәндік жолақтар; арнайы жарықтық және дыбыстық белгілер; лак-бояу материалдардың үлгі түстерінің картотекасы.

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ СТАНДАРТ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Автомобили, автобусы и мотоциклы оперативных и специальных служб

ЦВЕТОГРАФИЧЕСКИЕ СХЕМЫ, ОПОЗНАВАТЕЛЬНЫЕ ЗНАКИ, НАДПИСИ, СПЕЦИАЛЬНЫЕ СВЕТОВЫЕ И ЗВУКОВЫЕ СИГНАЛЫ

Общие требования

СТ РК 1863-2008

Издание официальное

Комитет по техническому регулированию и метрологии Министерства индустрии и торговли Республики Казахстан (Госстандарт)

Астана

Предисловие

1 РАЗРАБОТАН Товариществом с ограниченной ответственностью «Научно-исследовательский институт транспорта и коммуникаций» (ТОО «НИИ ТК»).

2 ВНЕСЕН Департаментом развития транспортно-коммуникационного комплекса Министерства транспорта и коммуникаций Республики Казахстан.

3 УТВЕРЖДЕН И ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ Приказом Комитета по техническому регулированию и метрологии Министерства индустрии и торговли Республики Казахстан, от 30 декабря 2008 года № 673-од.

4 Настоящий стандарт является модифицированным по отношению к региональному стандарту Российской Федерации ГОСТ Р 50574-2002 «Автомобили, автобусы и мотоциклы оперативных служб. Цветографические схемы, опознавательные знаки, надписи, специальные световые и звуковые сигналы. Общие требования» путем изменения его структуры, внесения дополнительных требований, отдельных технических отклонений и редакционных изменений, отражающих особенности системы подтверждения соответствия, нанесения цветографических схем на транспортные средства отдельных оперативных служб и специфику государственного языка и символики Республики Казахстан, а также в целях гармонизации с Правилами ЕЭК ООН № 65 «Единообразные предписания, касающиеся официального утверждения специальных предупреждающих огней для автотранспортных средств» и Техническим регламентом «Требования к безопасности автотранспортных средств», информация о которых приведена во введении.

Сравнение структуры настоящего стандарта со структурой указанного регионального стандарта Российской Федерации приведено в дополнительном приложении Ж.

5 В настоящем стандарте реализованы нормы Закона Республики Казахстан «О безопасности дорожного движения» от 15.07.1996 г. № 29-1 ЗРК; Постановления Правительства Республики Казахстан от 25 ноября 1997 г № 1650 (Приложение 1 «Правила дорожного движения Республики Казахстан»; Постановления Правительства Республики Казахстан от 19.12.2002 г., № 1329 («Некоторые вопросы обеспечения безопасности дорожного движения»).

6 СРОК ПЕРВОЙ ПРОВЕРКИ **2013 год**
ПЕРИОДИЧНОСТЬ ПРОВЕРКИ **5 лет**

7 ВВЕДЕН ВПЕРВЫЕ

Информация об изменениях к настоящему стандарту публикуется в указателе «Нормативные документы по стандартизации», а текст изменений - в ежемесячных информационных указателях «Государственные стандарты». В случае пересмотра (отмены) или замены настоящего стандарта соответствующая информация будет опубликована в информационном указателе «Государственные стандарты»

Настоящий стандарт не может быть полностью или частично воспроизведен, тиражирован и распространен в качестве официального издания без разрешения Комитета по техническому регулированию и метрологии Министерства индустрии и торговли Республики Казахстан

Содержание

1 Область применения ... 1

2 Нормативные ссылки ... 2

3 Термины и определения ... 2

4 Требования к цветографическим схемам ... 4

5 Требования к покрытиям ... 9

6 Требования к специальным световым и звуковым сигналам ... 10

Приложение А (обязательное) Цветографические схемы транспортных средств оперативных служб ... 12

Приложение Б (справочное) Технические характеристики световозвращающих материалов в отношении формы, размеров, колориметрических и фотометрических свойств ... 47

Приложение В (обязательное) Эмблемы ... 50

Приложение Г (обязательное) Шрифт надписей и цифр ... 53

Приложение Д (обязательное) Колориметрические и фотометрические спецификации специальных световых сигналов ... 55

Приложение Е (обязательное) Относительное спектральное распределение ксенона ... 59

Приложение Ж (справочное) Сопоставление структуры настоящего стандарта со структурой примененного в нем регионального стандарта ... 60

Введение

Настоящий стандарт гармонизирован с государственным стандартом Российской Федерации ГОСТ Р 50574-2002 «Автомобили, автобусы и мотоциклы оперативных служб. Цветографические схемы, опознавательные знаки, надписи, специальные световые и звуковые сигналы. Общие требования» в отношении:

- структуры стандарта и отдельных требований, относящихся к используемой терминологии, составу, размерам отдельных элементов цветографических схем (Министерства по чрезвычайным ситуациям, противопожарной и аварийных служб), специальным световым сигналам транспортных средств;
- применения для идентификации цветов, составляющих цветографические схемы «Картотеки образцов цвета лакокрасочных материалов» (зарегистрирована в Государственном реестре средств измерений Российской Федерации, код № 26310-04 в качестве средства измерения, сертификат № RU.E.37.003A №16874) в качестве средства измерения (зарегистрирована в Государственном реестре средств измерений Республики Казахстан, код № KZ.02.03.02721-2008/26310-04).

Требования 3.5; 3.6; 3.11; 3.12; 3.15; 3.15.1-3.15.3; 3.16; 3.20; 3.21; 6.2; 6.2.1; 6.2.2; 6.3; 6.3.1-6.3.4, а также Приложения Д и Е настоящего стандарта гармонизированы с разделами 1; 7, пунктами 5.6; 5.7, приложениями 3-6 Правил ЕЭК ООН № 65 «Единообразные предписания, касающиеся официального утверждения специальных предупреждающих огней для автотранспортных средств» (далее Правила ЕЭК ООН № 65), устанавливающими требования к характеристикам и условиям испытаний специальных световых сигналов.

Для гармонизации настоящего стандарта на региональном уровне в нем применены разделы 1-6 государственного стандарта Российской Федерации ГОСТ Р 50574, а на международном уровне – содержит требования, соответствующие Правилам ЕЭК ООН № 65, устанавливающими требования к характеристикам и условиям испытаний специальных световых сигналов.

Настоящий стандарт модифицирован по отношению к использованным в нем разделам 1-6 ГОСТ Р 50574-2002 путем изменения его структуры, внесения дополнительных требований, отдельных технических отклонений и редакционных изменений:

- раздел 1 «Область применения» скорректирован с учетом Постановления Правительства Республики Казахстан от 25 ноября 1997 г № 1650 (Приложение 1 «Правила дорожного движения Республики Казахстан»; Постановления Правительства Республики Казахстан от 19.12.2002 г., № 1329 («Некоторые вопросы обеспечения безопасности дорожного движения») устанавливающими перечень оперативных служб Республики Казахстан;

- раздел 2 «Нормативные ссылки» скорректирован с учетом действующих в Республике Казахстан взаимосвязанных стандартов, в частности СТ РК 1125-2003 «Знаки дорожные. Общие технические условия», на который ссылаются пункты 4.3.6; 4.3.7 с целью обеспечить правильного написания специфических букв казахского алфавита в тексте опознавательных надписей на транспортных средствах оперативных служб;

- терминологические статьи раздела 3 «Термины и определения» скорректированы по отношению к аналогичным терминологическим статьям раздела 3 «Определения» ГОСТ Р 50574-2002 путем внесения редакционных и стилистических отклонений, направленных на улучшение понимания смысла термина. В частности в термине 3.7 «Контрастирующие цвета цветографической схемы» слова «Цвета декоративных полос» заменены на слова «Цвета поверхностей транспортных средств и декоративных полос», т. к. контрастирующий цвет может быть представлен не только декоративными полосами, но и отдельными поверхностями. Раздел дополнен новыми терминами (см. пункты 3.5; 3.6; 3.11; 3.12; 3.15; 3.15.1-3.15.3; 3.16; 3.20; 3.21), необходимыми для понимания требований к характеристикам специальных световых сигналов и условий их испытаний, гармонизированных с Правилами ЕЭК ООН № 65;

- подраздел 4.1 «Состав цветографических схем» дополнен пунктом 4.1.1, уточняющим оперативные службы, для которых не устанавливаются определенные цветографические схемы и пунктом 4.1.2, запрещающим применение на наружных поверхностях транспортных средств оперативных служб надписей и рисунков рекламного и иного, не относящегося к их идентификации содержания.

- таблица 1 подраздела 4.2 «Цвета основные, контрастирующие и декоративных полос» скорректирован с учетом состава оперативных служб Республики Казахстан и применяемых для обозначения принадлежащих им транспортных средств оригинальных цветографических основного и контрастирующего цветов в соответствии с применяемыми в Министерстве внутренних дел, Вооруженных Силах, Министерстве по чрезвычайным ситуациям;

- в пункт 4.2.3 введено уточнение относительно применяемых световозвращающих материалов, которые могут быть использованы при нанесении декоративных полос. Соответствующие колориметрические и фотометрические характеристики приведены в справочном приложении Б;

- пункт 4.3.2 скорректирован относительно соответствующего пункта 4.3.4 ГОСТ Р 50574 с учетом применяемых для обозначения оперативных служб Республики Казахстан надписей и требований Закона Республики Казахстан;

- введен новый пункт 4.3.3, согласно которому могут применяться световозвращающие материалы при нанесении опознавательных знаков, надписей и эмблем;

- пункт 5.2.2 дополнен требованием, конкретизирующим критерий ровности и четкости линий стыка (контура) эмалей;

- раздел 6 «Требования к специальным световым и звуковым сигналам» дополнен подразделами 6.2 «Колориметрические спецификации специальных световых сигналов» и 6.3 «Фотометрические спецификации специальных световых сигналов», устанавливающими гармонизированные требования в отношении основных характеристик специальных световых сигналов, соответствующие Правилам ЕЭК ООН № 65;

- стандарт дополнен приложениями Д и Е, связанными с подразделами 6.2 и 6.3, устанавливающими значения соответствующих характеристик и условия испытания специальных световых сигналов, гармонизированными с Правилами ЕЭК ООН № 65;

- разделы, подразделы, пункты и подпункты, содержащие скорректированный, дополненный, измененный текст, или новые, относительно ГОСТ Р 50574 требования 1; 2; 3.5; 3.6; 3.11; 3.12; 3.15.1-3.15.3; 3.16; 3.20; 3.21; 4.1.1; 4.1.3; 4.1.6; 4.2.1-4.2.3; 4.3.2; 4.3.3; 4.3.6; 4.3.7; 5.2.2; 5.2.4; 6.2; 6.2.1; 6.2.2; 6.3; 6.3.1-6.3.4; приложение А; приложение Б; приложение В; приложение Г; приложение Д; приложение Е, внесенные в настоящий стандарт разработчиком, выделены курсивом.

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ СТАНДАРТ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Автомобили, автобусы и мотоциклы оперативных и специальных служб

ЦВЕТОГРАФИЧЕСКИЕ СХЕМЫ, ОПОЗНАВАТЕЛЬНЫЕ ЗНАКИ, НАДПИСИ, СПЕЦИАЛЬНЫЕ СВЕТОВЫЕ И ЗВУКОВЫЕ СИГНАЛЫ

Общие требования

Дата введения 2009-07- 01

1 Область применения

Настоящий стандарт распространяется на автомобили, автобусы и мотоциклы (далее – транспортные средства) оперативных и специальных служб:

а) Министерства внутренних дел Республики Казахстан;

б) Вооруженных Сил Республики Казахстан;

в) Министерства по чрезвычайным ситуациям Республики Казахстан;

г) Министерства здравоохранения Республики Казахстан;

д) профессиональных аварийно-спасательных служб и формирований Республики Казахстан, осуществляющих работы по предотвращению и ликвидации последствий техногенных и природных катастроф, стихий, аварий и чрезвычайных ситуаций;

е) Службы охраны Президента Республики Казахстан, Комитета национальной безопасности Республики Казахстан, в части относящейся к применению специальных световых и звуковых сигналов.

Транспортные средства Службы охраны Президента Республики Казахстан, оперативных служб Комитета национальной безопасности Республики Казахстан, Министерства внутренних дел Республики Казахстан могут не иметь специальной цветографической окраски, опознавательных знаков и надписей.

Настоящий стандарт устанавливает цветографические схемы транспортных средств, наличие, содержание и общие требования к расположению опознавательных знаков и надписей, а также технические требования к специальным световым и звуковым сигналам, порядок применения.

Не допускается использование установленных настоящим стандартом цветографических схем, специальных световых и звуковых сигналов на транспортных средствах, не входящих в Перечень оперативных и специальных служб Республики Казахстан.

Стандарт не применяется для транспортных средств, не предназначенных для эксплуатации на автомобильных дорогах общего пользования Республики Казахстан.

Требования стандарта направлены на выделение и идентификацию транспортных средств оперативных и специальных служб в транспортном потоке для обеспечения безопасности дорожного движения при выполнении ими неотложных служебных заданий, а также на унификацию их цветового оформления.

Требования стандарта являются обязательными.

Издание официальное

2 Нормативные ссылки

В настоящем стандарте использованы нормативные ссылки на следующие стандарты:

СТ РК 1125-2003 Знаки дорожные. Общие технические условия

ГОСТ 9.032-74 Единая система защиты от коррозии и старения. Покрытия лакокрасочные. Группы, технические требования и обозначения.

ГОСТ 19715-74 Эмблема Красного Креста. Форма, размеры и порядок применения.

ГОСТ 12.3.005-75 Система стандартов безопасности труда. Работы окрасочные. Общие требования безопасности.

Примечание - При пользовании настоящим стандартом целесообразно проверить действие ссылочных стандартов и классификаторов по ежегодно издаваемому информационному указателю «Указатель нормативных документов по стандартизации» по состоянию на текущий год и соответствующим ежемесячно издаваемым информационным указателям, опубликованным в текущем году. Если ссылочный документ заменен (изменен), то при пользовании настоящим стандартом следует руководствоваться замененным (измененным) документом. Если ссылочный документ отменен без замены, то положение, в котором дана ссылка на него, применяется в части, не затрагивающей эту ссылку.

3 Термины и определения

В настоящем стандарте использованы следующие термины с соответствующими определениями:

3.1 **Величина освечивания:** Произведение силы света (кд) на время свечения (с) источника света.

3.2 **Декоративные полосы:** Горизонтальные полосы контрастирующего цвета по отношению к основному цвету транспортного средства, нанесенные на боковые и иные его поверхности, являющиеся отличительным признаком, который обеспечивает мгновенное зрительное восприятие транспортного средства и выделение его из общего транспортного потока.

3.3 **Доминирующая длина волны:** Длина волны, которая расположена в центре тяжести кривой спектрального распределения энергии.

3.4 **Информационные надписи:** Надписи, содержащие текстовую информацию о ведомственной принадлежности и/или функциональном назначении транспортного средства.

*3.5 **Исходная ось специального светового сигнала**:*

- в случае вращающихся или неподвижных проблесковых огней (категории Т) вертикальная ось, проходящая через исходный центр огня;

- в случае направленных проблесковых огней (категории Х) горизонтальная ось, параллельная средней продольной плоскости транспортного средства.

Завод-изготовитель специального светового сигнала указывает его положение по отношению к исходной оси.

*3.6 **Исходный центр специального светового сигнала**:*

- в случае вращающихся или неподвижных проблесковых огней (категории Т) центр источника света,

- в случае направленных проблесковых огней (категории Х) пересечение исходной оси с внешней поверхностью, излучающей свет; он указывается заводом-изготовителем специального предупреждающего огня. При отсутствии такого указания под ним подразумевается центр источника света.

3.7 **Контрастирующие цвета цветографической схемы:** Цвета *поверхностей транспортных средств и* декоративных полос, отличающиеся от основного цвета транспортного средства по трем параметрам восприятия: цветовому тону, насыщенности и светлоте.

3.8 **Насыщенность:** Свойство зрительного восприятия человека, позволяющее оценивать пропорцию чистого хроматического (спектрального или пурпурного) цвета, заключающуюся в полном цветовом ощущении.

3.9 **Опознавательные знаки**: Графическое изображение информации, информирующее о ведомственной принадлежности и/или функциональном назначении транспортного средства; к опознавательным знакам относятся гербы, эмблемы, логотипы и т.п.

3.10 **Основной цвет цветографической схемы:** Цвет покрытия, занимающего наибольшую площадь наружной поверхности транспортного средства.

3.11 ***Продолжительность свечения*** t_H, ***с:*** *Период времени, в течение которого сила света вспышки специального светового сигнала превышает десятую долю максимальной величины (пиковое значение)* J_m.

3.12 ***Продолжительность мерцания*** t_D, ***с:*** *Период времени, в течение которого сила вспышки специального светового сигнала составляет менее* $^1/_{100}$ *максимальной величины (пикового значения)* J_m, *но не более 10 кд. Для группы вспышек продолжительность мерцания определяется от последней вспышки одной группы до первой вспышки следующей группы.*

3.13 **Светлота:** Свойство зрительного ощущения, вследствие которого тело кажется пропускающим или рассеивающим более или менее значительную часть падающего на него света; психофизиологически это свойство близко фотометрической величине - коэффициенту яркости.

3.14 **Специальный звуковой сигнал:** Устройство, предназначенное для подачи в условиях дорожного движения специальных звуковых сигналов определенного спектрального состава; устройство не является штатным составным элементом конструкции транспортного средства в качестве звукового сигнала, отличаясь от него спектральным составом издаваемых звуков, и устанавливается в/на транспортное средство дополнительно по специальному разрешению.

3.15 **Специальный световой сигнал (*проблесковый огонь*):** Устройство, предназначенное для подачи в условиях дорожного движения проблесковых световых сигналов установленных цветов, частоты мигания и продолжительности свечения; устройство не является штатным составным элементом конструкции транспортного средства в качестве внешнего светового прибора и устанавливается на него дополнительно по специальному разрешению.

3.15.1 ***Поворачивающийся или неподвижный проблесковый огонь****: Специальный световой сигнал, излучающий прерывистый свет во все стороны от своей вертикальной оси (категория Т);*

3.15.2 ***Направленный проблесковый огонь****: Специальный световой сигнал, излучающий прерывистый свет в ограниченной угловой зоне (категория Х);*

3.15.3 ***Полная установка****: Специальный световой сигнал, излучающий прерывистый свет во все стороны от своей вертикальной оси.*

3.16 ***Специальные световые сигналы различных типов****: Проблесковые огни, имеющие существенные различия по следующим аспектам:*

- размеры и форма цветного колпака;

- оптическая система;

- характер луча (например, вращающийся или неподвижный проблесковый);

- цвет испускаемого света;

- источник света;

- модуль источника света;

- число уровней силы света специального светового сигнала: один уровень (класс 1) или два уровня (класс 2).

3.17 **Угол видимости**: Угол в горизонтальной плоскости, проходящей через центр источника излучения, в пределах которого световой сигнал, подаваемый проблесковым маячком, не экранируется деталями транспортного средства, на котором он установлен.

3.18 **Цветовой тон:** Свойство зрительного ощущения человека, определяемое словами: «синий», «зеленый», «желтый» и т.п.; психофизиологически это свойство близко колориметрической величине – доминирующей длине волны.

3.19 **Цветографическая схема:** Графическое изображение компоновки, конфигурации и композиционной взаимосвязи основного цвета, декоративных полос, опознавательных знаков и информационных надписей, нанесенных на наружные поверхности транспортных средств.

3.20 ***Частота f, Гц****: Число вспышек или групп вспышек специального светового сигнала в течение одной секунды.*

3.21 ***Эффективная сила света*** J_e***, кд:*** *Сила света вращающегося или стационарного проблескового огня, измеренная в определенном направлении, определяется по формуле*

$$J_e = \frac{J_m}{1 + \frac{C}{F \times T}}, \qquad (1)$$

где J_m *- максимальная сила света, кд;*

C - временная постоянная; C = 0,2 с;

T – период, с;

F – «фактор, определяемый формой»

$$F = \frac{\int_0^t J_{dt}}{J_m \times T} \qquad (2)$$

где J - мгновенная сила света, кд.

4 Требования к цветографическим схемам

4.1 Состав цветографических схем

4.1.1 Цвета покрытия поверхностей, цветографические схемы и надписи на транспортных средствах Службы охраны Президента Республики Казахстан и оперативных служб Комитета национальной безопасности – не регламентируются.

4.1.2 На наружных поверхностях транспортных средств оперативных и специальных служб надписи и рисунки рекламного и иного, не относящегося к их идентификации, содержания не допускаются.

4.1.3 Цветографические схемы наружных поверхностей транспортных средств оперативных служб состоят из следующих элементов:

а) основного цвета наружных поверхностей транспортного средства;

б) *контрастирующего цвета наружных поверхностей транспортного средства или* декоративных полос;

в) информационных надписей;

г) опознавательных знаков.

4.1.4 Цветографические схемы транспортных средств оперативных служб должны соответствовать рисункам приложения А.

Примечание - Транспортные средства (включая их марки и модели) в приложении А изображены условно по принципу распространенности и учета всех типов кузовов.

4.1.5 На правую и левую стороны транспортных средств наносят одинаковые по виду, цвету, размеру и размещению цветографические схемы.

4.1.6 Допускается не наносить цветографическую окраску на следующие компоненты транспортных средств:

- раму и детали ходовой части, передний и задний буферы безопасности (кроме противопожарной службы);

- подножки кабин, диски колес;

- элементы дополнительного оборудования кузова или кабины: кронштейны и корпуса зеркал заднего вида, противотуманных фар, фонарей и прожекторов).

Примечания

1 Допускается не наносить цветографические схемы на детали, имеющие гальваническое покрытие, а также изготовленные из алюминиевых и медных сплавов или неметаллических материалов (резина, стекло, пластмасса, брезент и т. д.), за исключением поверхностей, выполненных из дерева или стеклопластика.

2 Допускается не наносить декоративные полосы на решетки радиаторов и элементы оборудования, установленного на буферах безопасности транспортного средства.

4.2 Цвета основные, контрастирующие и декоративных полос

4.2.1 Основные *и контрастирующие цвета* покрытий наружных поверхностей транспортных средств оперативных служб должны соответствовать указанным в таблице 1.

4.2.2 Сочетания основного и контрастирующего цветов могут быть любыми из приведенных с таблице 1 для данного вида оперативной службы, но должны быть одинаковы для всех окрашиваемых элементов одного транспортного средства.

Таблица 1 – Цвета покрытия наружных поверхностей транспортных средств оперативных служб

Вид оперативной службы	*Основной цвет*		*Контрастирующий цвет*	
	Наименование цвета	*Норма цвета[1)]*	*Наименование цвета*	*Норма цвета[1)]*
1 Министерство внутренних дел Республики Казахстан:				
- дорожная полиция, полиция, патрульная	*Белый*	*нет[3)]*	*Светло-голубой*	*404, 407*
полиция, передвижная криминалистическая	*Светло-серый*	*505, 513*	*Светло-голубой*	*404, 407*
лаборатория и другие транспортные средства органов внутренних дел[2)]	*«Белая ночь»*	*858, 859*	*Голубой 451*	*451, 452*
	Серебристый	*нет[3)]*	*Голубой 451*	*451, 452*
2 Вооруженные Силы Республики Казахстан[4)]:				
- военная полиция:				
а) легковые автомобили и автобусы;	*Светло-серый*	*505, 513*	*Светло-голубой*	*404, 407*
	«Белая ночь»	*858, 859*	*Голубой 451*	*451, 452*
б) грузовые автомобили:				
- кузов	*Защитный*	*760, 761*	*Нет*	-
- кабина	*Светло-серый*	*505, 513*	*Светло-голубой*	*404, 407*

Окончание таблицы 1

Вид оперативной службы	*Основной цвет*		*Контрастирующий цвет*	
	Наименование цвета	*Норма цвета*[1)]	*Наименование цвета*	*Норма цвета*[1)]
- военная автомобильная полиция	*Светло-серый* *«Белая ночь»*	*505, 513* *858, 859*	*Светло-голубой* *Голубой 451*	*404, 407* *451, 452*
3 Министерство по чрезвычайным ситуациям Республики Казахстан: *- противопожарная служба* *- профессиональные аварийно-спасательные службы и формирования, воинские части гражданской обороны Республики Казахстан*[5)]	*Красный* *Красный 42* *«Белая ночь»*	*9, 11* *42, 43, 44* *858, 859*	*Белый* *Оранжевый*[6)]	*нет*[2)] *101, 102* *121, 128*
4 Министерство здравоохранения Республики Казахстан: *- скорая медицинская помощь*	*Лимонный* *Белый*	*нет*[3)] *нет*[3)]	*Красный* *Красный 42*	*9, 11* *42, 43* *42, 44*
5 Аварийные службы	*Золотисто-желтый* *Желтый*	*287, 288* *285, 286* *230, 231*	*Красный* *Красный 42*	*9, 11* *42, 43* *42, 44*

[1)] Норма цвета по Картотеке образцов цвета лакокрасочных материалов (зарегистрирована в Государственном реестре средств измерений Республики Казахстан, код № _____);

[2)] Допускается использовать в качестве основного цвета транспортных средств органов внутренних дел и военной автомобильной полиции Вооруженных Сил Республики Казахстан цвет окраски предприятий-изготовителей транспортных средств;

[3)] Имеется контрольный образец-эталон, устанавливающий норму цвета;

[4)] По разрешению Главного управления военной полиции Вооруженных Сил Республики Казахстан легковые автомобили могут иметь окраску предприятия-изготовителя транспортного средства с нанесением декоративных полос и опознавательных знаков на боковые поверхности;

[5)] По разрешению Дорожной полиции легковые автомобили могут иметь окраску предприятия-изготовителя транспортного средства с нанесением декоративных полос на боковые поверхности и не иметь опознавательной надписи;

[6)] На транспортных средствах предотвращения и помощи при чрезвычайных ситуациях и войсковых частей гражданской обороны вдоль оси симметрии оранжевой декоративной полосы наносится дополнительная голубая полоса, с нормой цвета 451, 452, шириной не более $^1/_3$ части от ширины декоративной полосы.

4.2.3 Для нанесения декоративных полос используют лакокрасочные материалы, клеящиеся пленки, в том числе и со световозвращающим покрытием *(Тип 1, Тип 2, Тип 3, см. приложение Б)* в соответствии с нормой цветности, указанной в таблице 1, а при отсутствии нормы цвета – согласно контрольным образцам-эталонам.

4.2.4 Ширина декоративных полос, нанесенных на боковые поверхности грузовых автомобилей и автобусов, должна быть от 150 до 230 мм. Ширину декоративных полос, наносимых на боковые поверхности легковых и грузопассажирских автомобилей, определяют с учетом конфигурации указанных поверхностей.

4.2.5 Ширина каждой из двух параллельных декоративных полос, нанесенных на переднюю и заднюю части транспортного средства симметрично относительно его продольной оси, должна быть от 120 до 180 мм с расстоянием между декоративными полосами (90 ± 5) мм.

4.3 Информационные надписи и опознавательные знаки

4.3.1 Информационные надписи и опознавательные знаки (кроме эмблем), наносимые на поверхности транспортных средств, имеющих основной цвет, должны быть контрастирующего цвета, на декоративных полосах или панелях, имеющих контрастирующий цвет – белого цвета. На декоративных полосах и панелях белого цвета знаки и надписи выполняются основным цветом.

4.3.2 Содержание опознавательных знаков и надписей транспортных средств, оперативных служб должно соответствовать таблице 2, а изображение эмблем Министерства внутренних дел, Военной полиции, Министерства по чрезвычайным ситуациям – приложению В.

Таблица 2 – Опознавательные знаки и надписи транспортных средств оперативных служб

Вид оперативной службы	*Знаки, надписи, эмблемы*
1 Министерство внутренних дел Республики Казахстан:	
- дорожная полиция	*«Жол полициясы», цифровое обозначение автомобиля, эмблема Министерства внутренних дел Республики Казахстан*[1)]
- полиция	*«Полиция», цифровое обозначение автомобиля, эмблема Министерства внутренних дел Республики Казахстан*[1)]
- патрульная полиция	*«Патрульдік полиция», цифровое обозначение автомобиля, эмблема Министерства внутренних дел Республики Казахстан*[1)]
- передвижная криминалистическая лаборатория	*«Жылжымалы криминалистикалық зертхана», цифровое обозначение автомобиля, эмблема Министерства внутренних дел Республики Казахстан*[1)]
- служба безопасности движения	*«Қозғалыс қауіпсіздік қызметі», цифровое обозначение автомобиля, эмблема Министерства внутренних дел Республики Казахстан*[1)]
2 Вооруженные Силы Республики Казахстан:	
- военная полиция;	*«Әскери полиция», «Военная полиция», эмблема, элемент Государственного символа Республики Казахстан*[2)]
- военная автомобильая полиция	*«**Әскери автомобиль полициясы**», «Военная автомобильная полиция», эмблема, элемент Государственного символа Республики Казахстан*[2)]

Окончание таблицы 2

Вид оперативной службы	*Знаки, надписи, эмблемы*
3 Министерство по чрезвычайным ситуациям Республики Казахстан:	
- противопожарная служба;	*Номер пожарной части, наименование города, буквенно-цифровое обозначение автомобиля, эмблема Министерства по чрезвычайным ситуациям3)*
- профессиональные аварийно-спасательные службы и формирования;	*Эмблема Министерства по чрезвычайным ситуациям3)*
- войсковые части гражданской обороны	*Эмблема Министерства по чрезвычайным ситуациям[3)]*
4 Министерство здравоохранения Республики Казахстан:	
- скорая медицинская помощь	*«Медициналық жедел жәрдем», «Скорая медицинская помощь», «03», наименование лечебно-профилактического учреждения, номер гаража, эмблема, «Красный крест» по ГОСТ 19715[4)]*
5 Аварийные службы	*«Апат қызметі», «Аварийная служба», наименование организации (учреждения)*

[1)] Изображение и размеры эмблемы, а также номенклатура дополнительных знаков и надписей устанавливается Министерством внутренних дел Республики Казахстан;

[2)] Изображение и размеры эмблемы, а также размеры элемента Государственного символа Республики Казахстан (орла, парящего под солнцем), наносимого на капот легковых автомобилей определяются Главным управлением военной полиции Вооруженных Сил Республики Казахстан;

[3)] Изображение и размеры эмблемы определяются Министерством по чрезвычайным ситуациям Республики Казахстан;

[4)] Номенклатура дополнительных знаков и надписей определяется органами Министерства здравоохранения Республики Казахстан. Изображение эмблемы «Красный Крест» на крыше автомобиля должно иметь яркость не менее яркости декоративных полос на кузове и размеры, соответствующие квадрату со стороной не менее 400 мм. Надписи наименования лечебно-профилактических учреждений на автомобилях скорой медицинской помощи и организаций (учреждений) аварийных служб должны размещаться под декоративной полосой.

4.3.3 На транспортных средствах оперативных служб в целях улучшения их опознавания и выделения из общего транспортного потока в темное время суток, опознавательные знаки (порядковые номера, цифровые обозначения), надписи наименования служб и принадлежности транспортного средства к городу, организации или учреждению и т. п., эмблемы, расположенные на боковых поверхностях, могут быть изготовлены из световозвращающих материалов (Тип 1 или Тип 2, см. приложение Б).

4.3.4 Места расположения эмблем Министерства внутренних дел Республики Казахстан, Военной полиции, элемента Государственной символики Республики Казахстан, эмблемы Министерства по чрезвычайным ситуациям Республики Казахстан, а также места нанесения опознавательных знаков и надписей на автомобилях соответствующих оперативных служб должны соответствовать цветографическим схемам, приведенным в приложении А.

4.3.5 На крыше автомобилей скорой медицинской помощи дополнительно наносят изображение эмблемы – «Красный Крест» на продольной оси симметрии в местах, обеспечивающих ее видимость сверху.

4.3.6 Надписи должны быть выполнены на государственном языке и могут быть продублированы на русском языке. Написание цифр и букв для надписей на казахском и русском языках – в соответствии с приложением Г или по СТ РК 1125 (приложение В).

Надпись «Жол полициясы» или «Полиция» должна наноситься вдоль оси симметрии декоративной полосы на боковых дверях с обеих сторон автомобиля, а надпись сзади наносится на автомобилях с двухобъемными кузовами типа универсал, фургон или «хетчбэк» и с кузовами вагонного типа.

Надпись «Военная полиция» или «Военная автомобильная полиция» наносится на государственном (со стороны водителя) и русском (с правой стороны автомобиля) языках на дверях автомобилей.

4.3.7 Минимальная высота шрифта по приложению Г *или в соответствии с СТ РК 1125 (приложение В)* должна быть 60 мм. Высота букв и цифр может быть увеличена пропорционально приведенному изображению в зависимости от типа транспортного средства.

5 Требования к покрытиям

5.1 Эмали

5.1.1 Транспортные средства оперативных служб, кроме автобусов и грузовых автомобилей, должны окрашиваться в основной цвет автомобильными синтетическими эмалями высокотемпературной сушки (от 120 °С до 145 °С). При ремонте они могут окрашиваться синтетическими эмалями пониженной температурной (от 60 °С до 80 °С) и воздушной (20 °С) сушки.

Автобусы и грузовые автомобили могут окрашиваться эмалями пониженной и воздушной сушки.

5.2.2 Не допускается получение требуемых цветов путем смешения эмалей разных марок.

5.2 Лакокрасочные покрытия

5.2.1 Лакокрасочные покрытия наружных поверхностей транспортных средств по внешнему виду должны быть не ниже класса II по ГОСТ 9.032.

5.2.2 При нанесении цветографических схем методом окрашивания линии стыка (контура) эмалей разных цветов должны быть четкими и ровными. Потеки эмали не допускаются. *Искривление линий стыка (контура) эмалей разных цветов допускаются не более 1 мм на 1 м длины стыка.*

5.2.3 Технические требования к окрашиваемым поверхностям, маркам лакокрасочных и пленочных материалов, а также способы их нанесения (окрашивание, клейка, аппликация, декалькомания, шелкография и т.д.) устанавливают в технической документации на транспортные средства оперативных служб.

5.2.4 При нанесении цветографических схем с использованием лакокрасочных материалов необходимо соблюдать требования ГОСТ 12.3.005.

6 Требования к специальным световым и звуковым сигналам

6.1 Оснащение сигналами

6.1.1 Транспортные средства оперативных и специальных служб оснащаются специальными световыми и звуковыми сигналами в порядке, определенном нормативными правовыми актами.

6.1.2 Устройства для подачи специальных световых и звуковых сигналов должны пройти процедуру подтверждения соответствия в аккредитованных центрах подтверждения соответствия Республики Казахстан.

6.1.3 Проблесковый огонь должен устанавливаться на крышу транспортного средства или над ней. При этом угол видимости специального светового сигнала в горизонтальной плоскости, проходящей через центр источника излучения света, должен быть равен 360°.

Проблесковые огни в других местах транспортного средства устанавливать не допускается. Способы установки проблескового маячка должны обеспечивать надежность его крепления на всех режимах движения и торможения транспортного средства.

Примечания

1 Допускается установка на одно транспортное средство более одного проблескового маячка.

2 Для транспортных средств на шасси грузовых автомобилей, а также для транспортных средств Дорожной полиции, Службы охраны Президента и Военной автомобильной полиции, обеспечивающих сопровождение колонн транспортных средств, допускается уменьшение угла видимости проблескового огня до 180°, при условии видимости его со стороны передней части транспортного средства.

6.1.4 Допускается применение проблесковых огней, конструктивно объединенных в одном корпусе с излучателем звука специального звукового сигнала при условии обеспечения соответствия каждого устройства в отдельности требованиям настоящего стандарта. Такие объединенные устройства должны устанавливаться на крыше транспортного средства и приводиться в действие с помощью одного блока управления.

6.1.5 Допускается установка излучателей звука специальных звуковых сигналов в подкапотном пространстве передней части транспортного средства.

6.1.6 При установке блоков управления устройствами для подачи специальных световых и звуковых сигналов в салоне (кабине) транспортного средства должны выполняться требования по обеспечению внутренней пассивной безопасности.

6.2 Колориметрические спецификации специальных световых сигналов

6.2.1 Проблесковые огни транспортных средств оперативных служб всех видов должны быть синего цвета..

На транспортных средствах Службы охраны Президента, Комитета национальной безопасности, органов внутренних дел, Военной полиции и Министерства по чрезвычайным ситуациям могут применяться дополнительно к синему специальные световые сигналы красного цвета.

Примечание – По разрешению Дорожной полиции оперативные автомобили Министерства здравоохранения Республики Казахстан могут иметь специальные световые сигналы красного цвета.

6.2.2 Цвет специальных световых сигналов должен соответствовать колориметрическим пределам, указанным в приложении Д.

Колориметрические характеристики излучаемого света, выражаемые в координатах цветности CIE (Международной комиссии по освещению – МКО), должны оцениваться с использованием предписанного источника света, работающего при напряжении, указанном в Д.3.1.2 приложения Д.

В случае специальных предупреждающих огней, в которых используются ксеноновые импульсные лампы, координаты цветности в качестве альтернативы могут быть получены на основании спектрального распределения света, пропускаемого

колпаком, а также отражаемого или пропускаемого любыми другими действующими оптическими элементами, которые могут нарушать цвет специального предупреждающего огня. В таком случае расчеты производятся на основе источника света с относительным спектральным распределением, указанным в приложении Е.

6.3 Фотометрические спецификации специальных световых сигналов

6.3.1 Эффективная сила света вращающихся или неподвижных (категория Т) проблесковых огней должна соответствовать требованиям таблицы Д.1 приложения Д.

6.3.2 Эффективная сила света направленных проблесковых огней (категория Х) должна соответствовать требованиям таблицы Д.2 приложения Д.

6.3.3 Частота f, «продолжительность свечения» t_H и «продолжительность мерцания» t_D специальных световых сигналов цвета категории Т и Х должны соответствовать следующим значениям:

- максимальная частота f – 4 Гц;

- минимальная частота f – 2 Гц;

- максимальная продолжительность свечения t_H – $(^{0,4}/_{f})$ с;

- минимальная продолжительность мерцания t_D – 0,1 с.

6.3.4 Если устройство вращающегося или проблескового специального светового сигнала категории Т состоит более чем из одной оптической системы, то должны соблюдаться Д.2.4.1-Д.2.4.4 приложения Д.

6.4 Требования к звуковым сигналам

6.4.1 Специальный звуковой сигнал должен иметь изменяющуюся основную частоту. Изменения основной частоты должны быть в пределах от 150 до 2000 Гц.

6.4.2 Продолжительность цикла изменения основной частоты специального звукового сигнала должна быть от 0,5 до 6,0 с.

6.4.3 Уровень звукового давления сигнального устройства при подаче специального звукового сигнала, измеренный на расстоянии 2 м от излучателя звука по оси, перпендикулярной плоскости его выходного отверстия, не должен быть ниже:

116 дБ(А) – при установке излучателя звука на крыше транспортного средства;

122 дБ(А) – при установке излучателя звука в подкапотное пространство.

6.4.4 Направление максимального уровня звукового давления специального звукового сигнала должно совпадать с продольной осью транспортного средства в направлении его движения вперед.

6.4.5 Допускается подача одним звуковым сигнальным устройством нескольких специальных звуковых сигналов, отличающихся основными частотами, формой и продолжительностью изменения основных частот. Возможно применение специального звукового сигнала типа "кратковременная сирена" или "Air Horn".

Приложение А
(обязательное)

Цветографические схемы окраски транспортных средств оперативных служб

Рисунок А.1 - Цветографические схемы транспортных средств органов внутренних дел

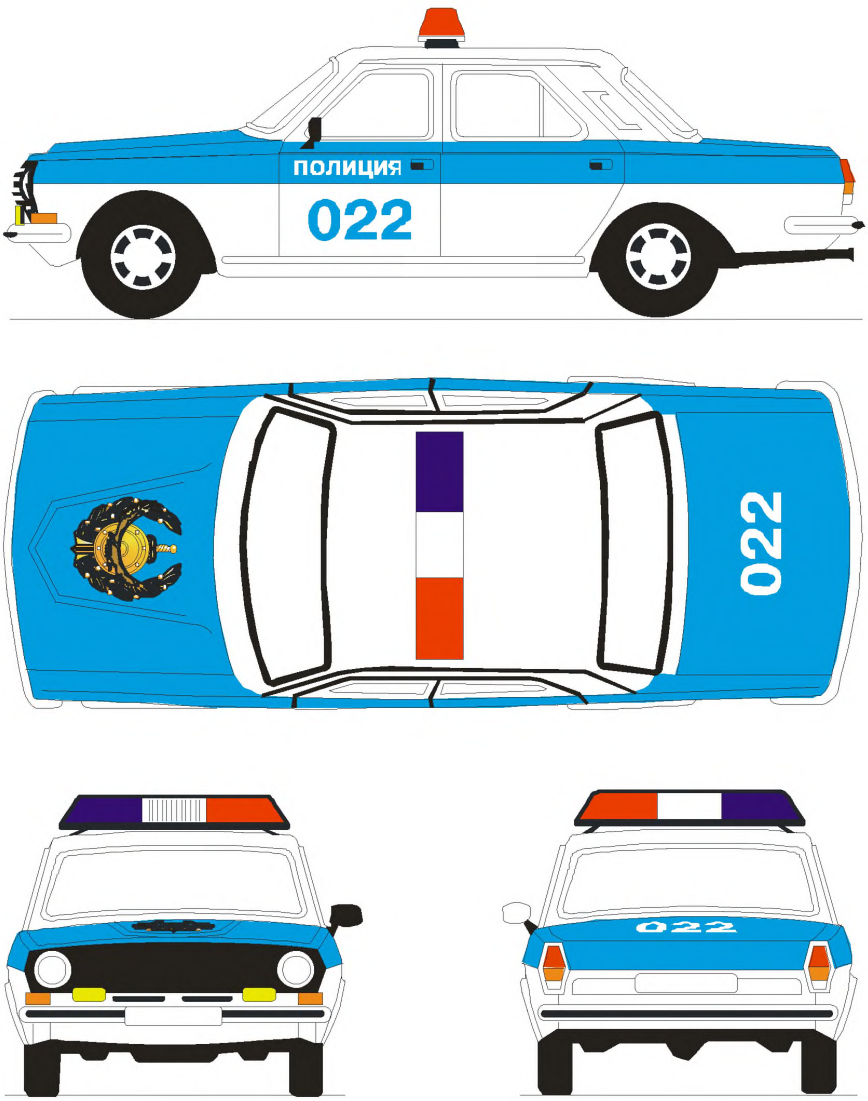

Рисунок А.2 - Цветографические схемы транспортных средств органов внутренних дел

Рисунок А.3 - Цветографические схемы транспортных средств органов внутренних дел

Рисунок А.4 - Цветографические схемы транспортных средств
органов внутренних дел

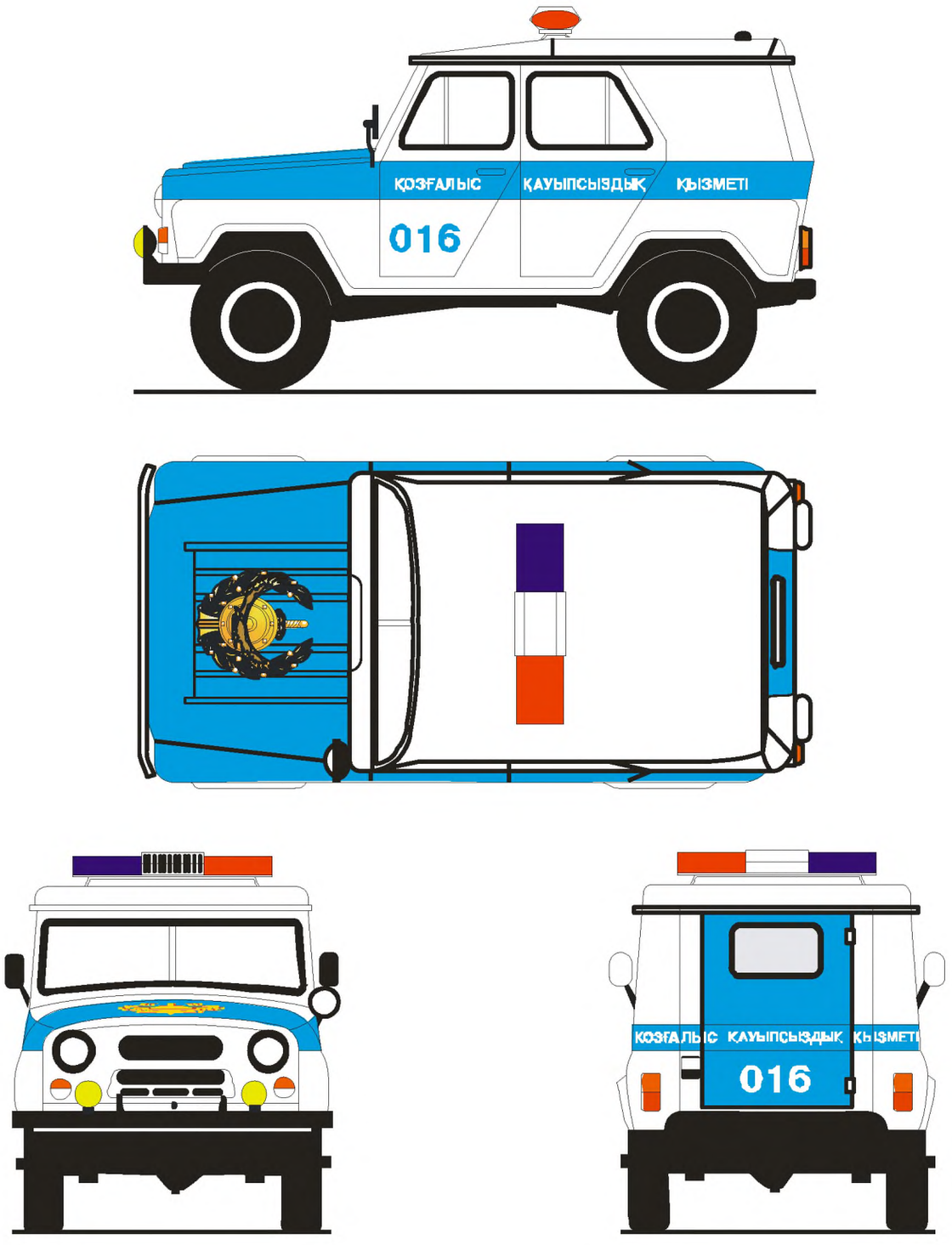

Рисунок А.5 - Цветографические схемы транспортных средств органов внутренних дел

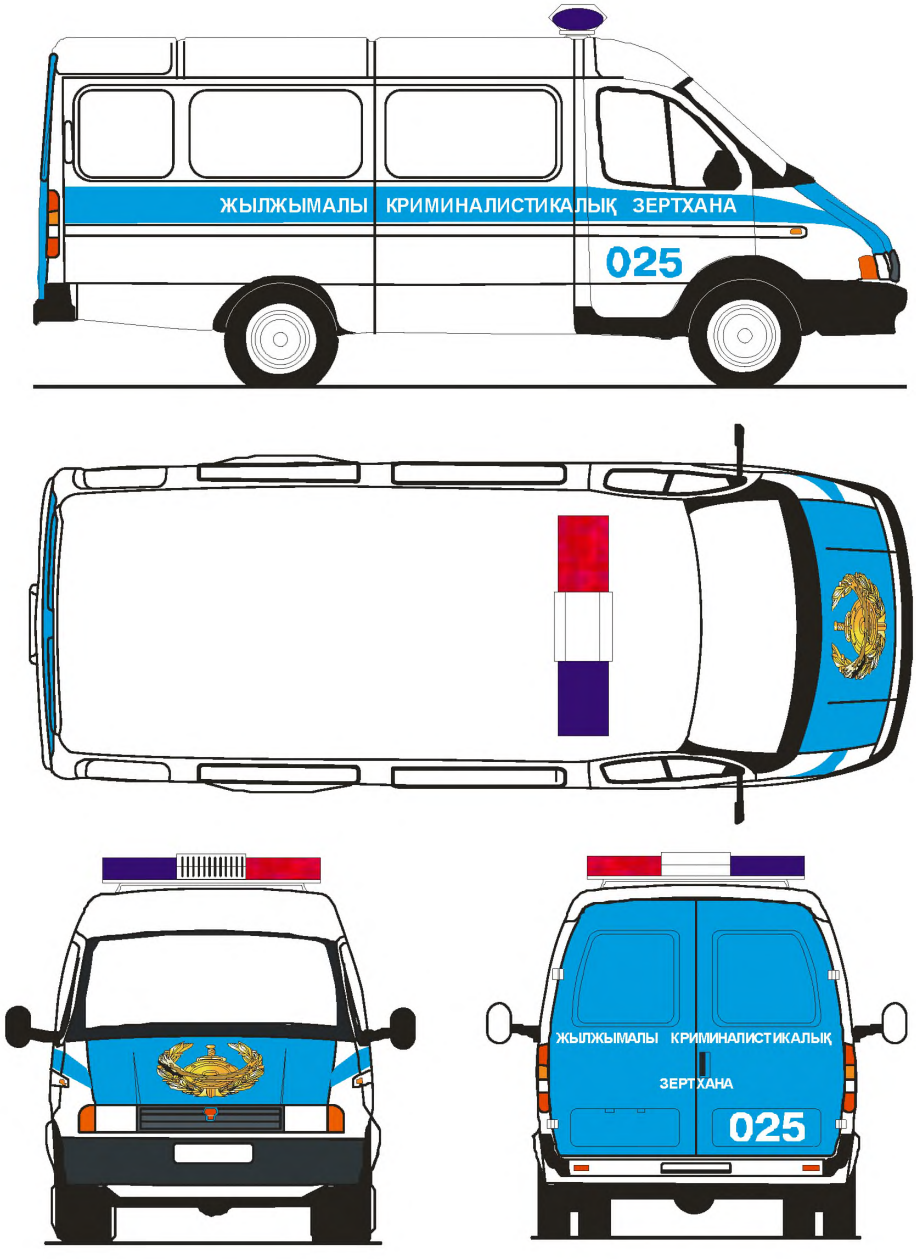

Рисунок А.6 - Цветографические схемы транспортных средств органов внутренних дел

Рисунок А.7 - Цветографические схемы транспортных средств органов внутренних дел

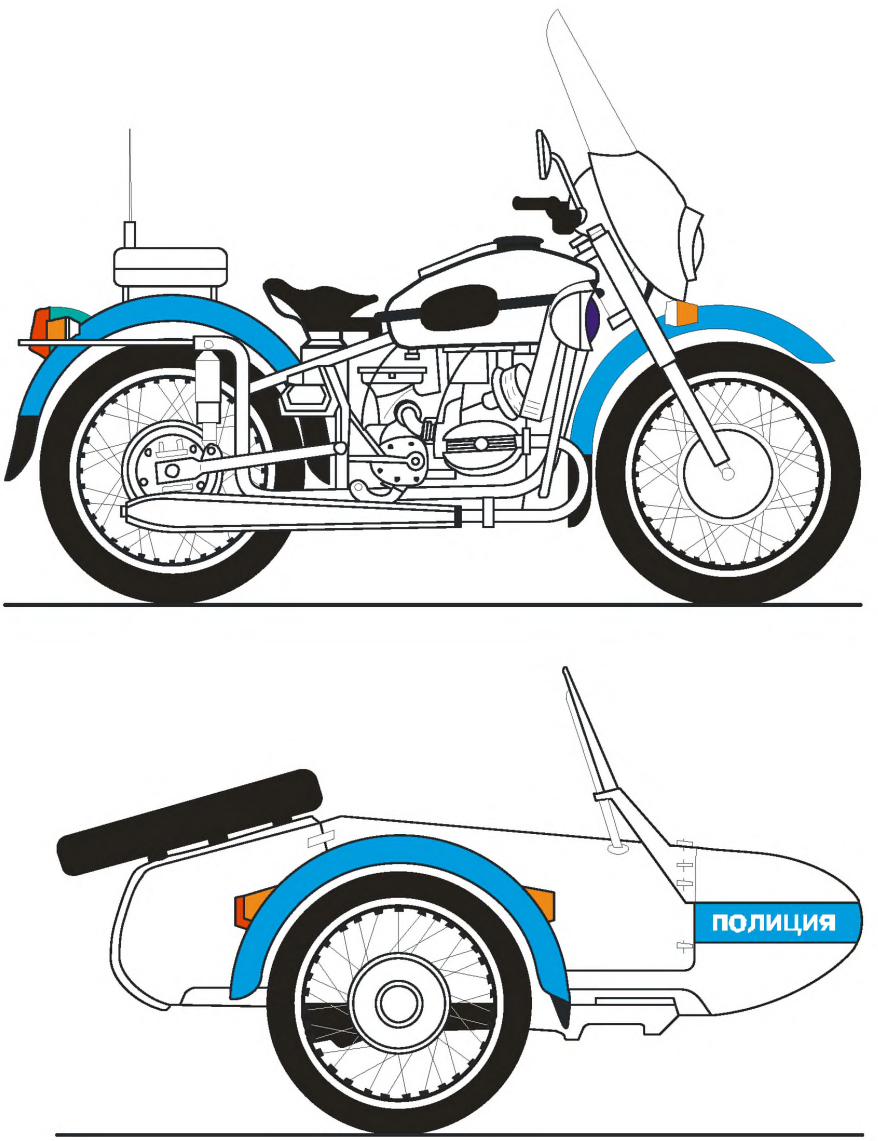

Рисунок А.8 - Цветографические схемы транспортных средств органов внутренних дел

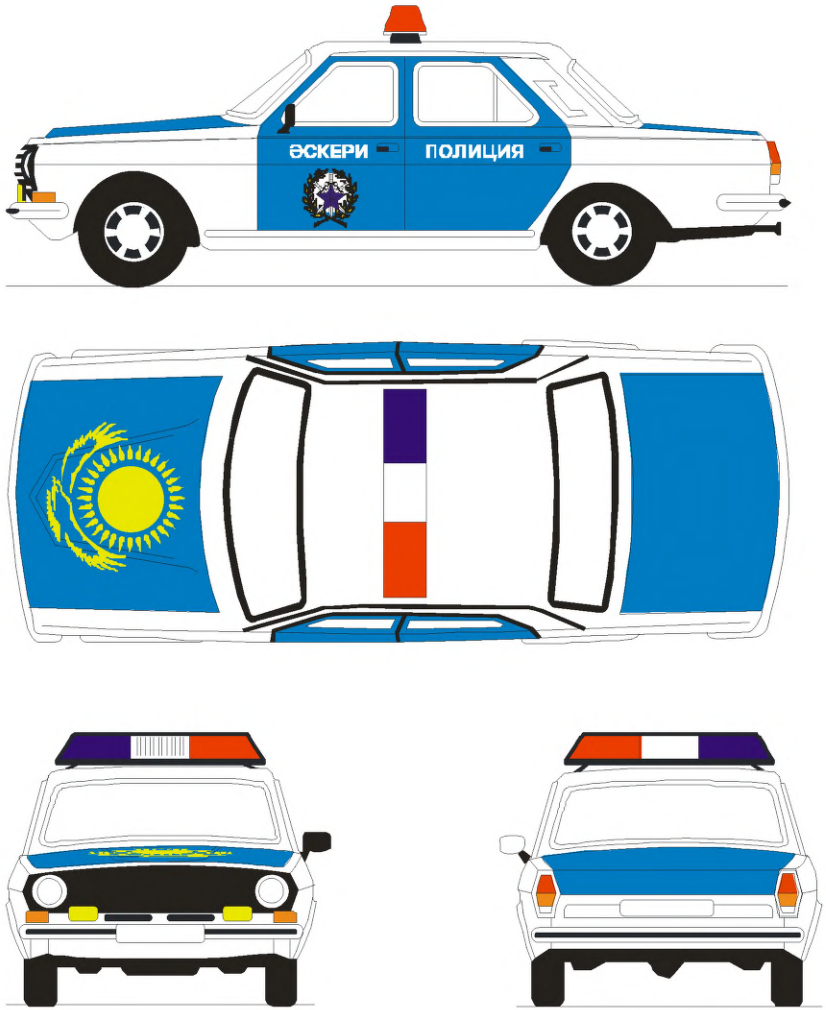

Рисунок А.9 - Цветографические схемы автомобилей Военной полиции и Военной автомобильной полиции

Рисунок А.10 - Цветографические схемы автомобилей Военной полиции и Военной автомобильной полиции

Рисунок А.11 - Цветографические схемы автомобилей Военной полиции
и Военной автомобильной полиции

Рисунок А.12 - Цветографические схемы автомобилей Военной полиции и Военной автомобильной полиции

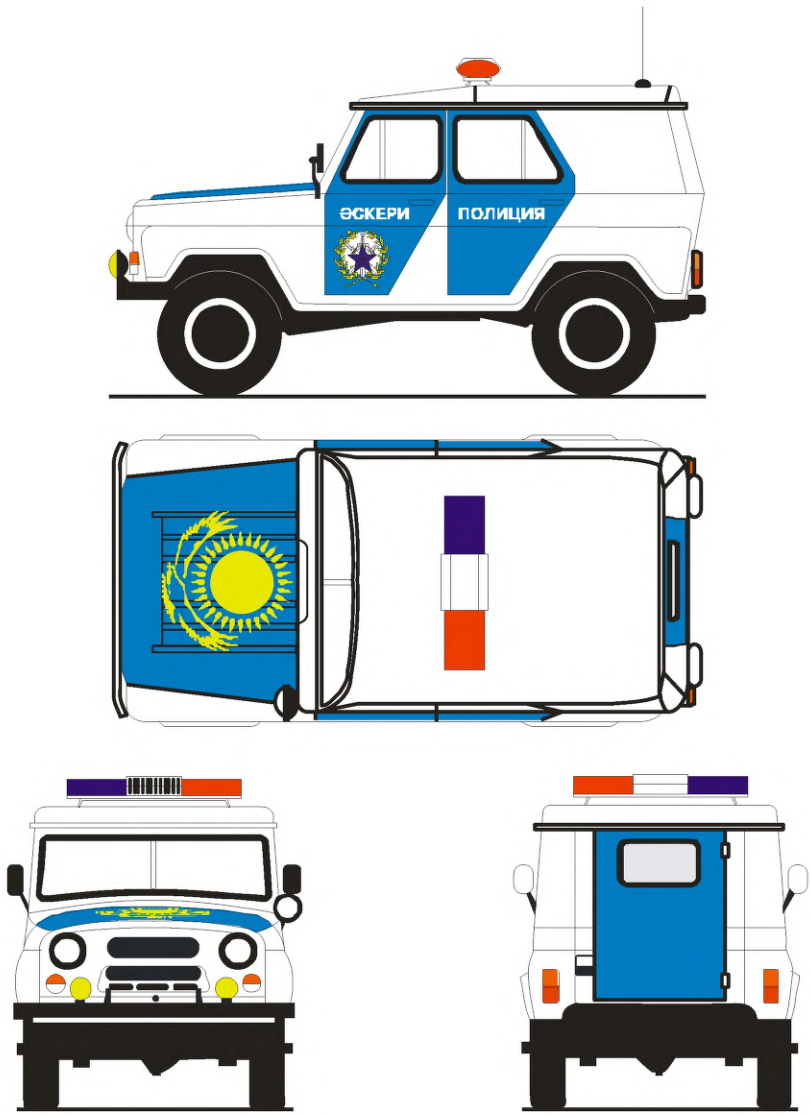

Рисунок А.13 - Цветографические схемы автомобилей Военной полиции и Военной автомобильной полиции

Рисунок А.14 - Цветографические схемы автомобилей Военной полиции и Военной автомобильной полиции

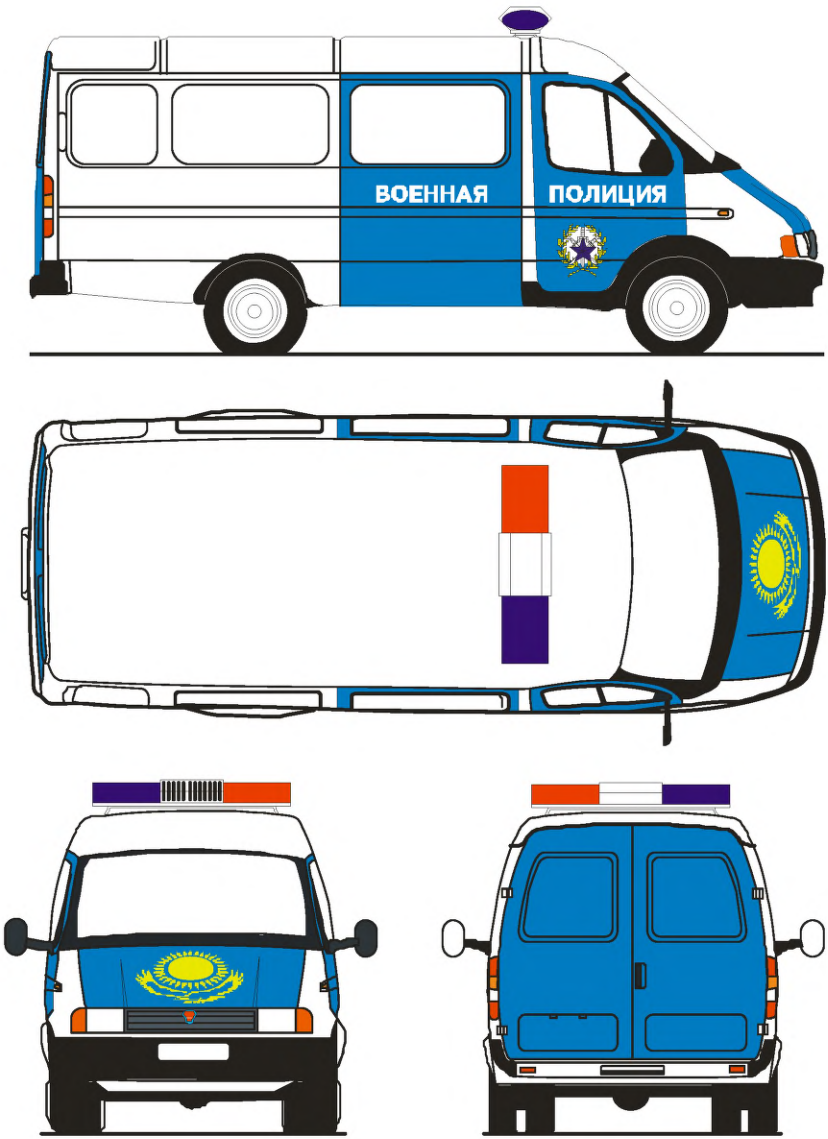

Рисунок А.15 - Цветографические схемы автомобилей Военной полиции и Военной автомобильной полиции

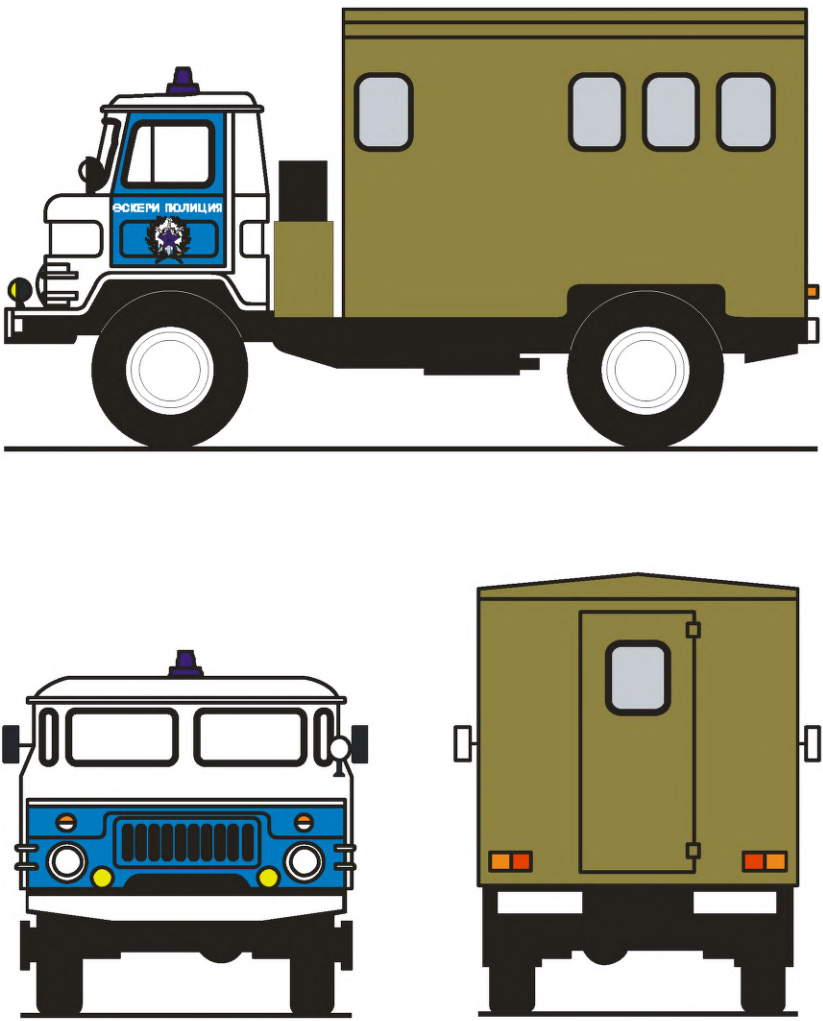

Рисунок А.16 - Цветографические схемы автомобилей Военной полиции и Военной автомобильной полиции

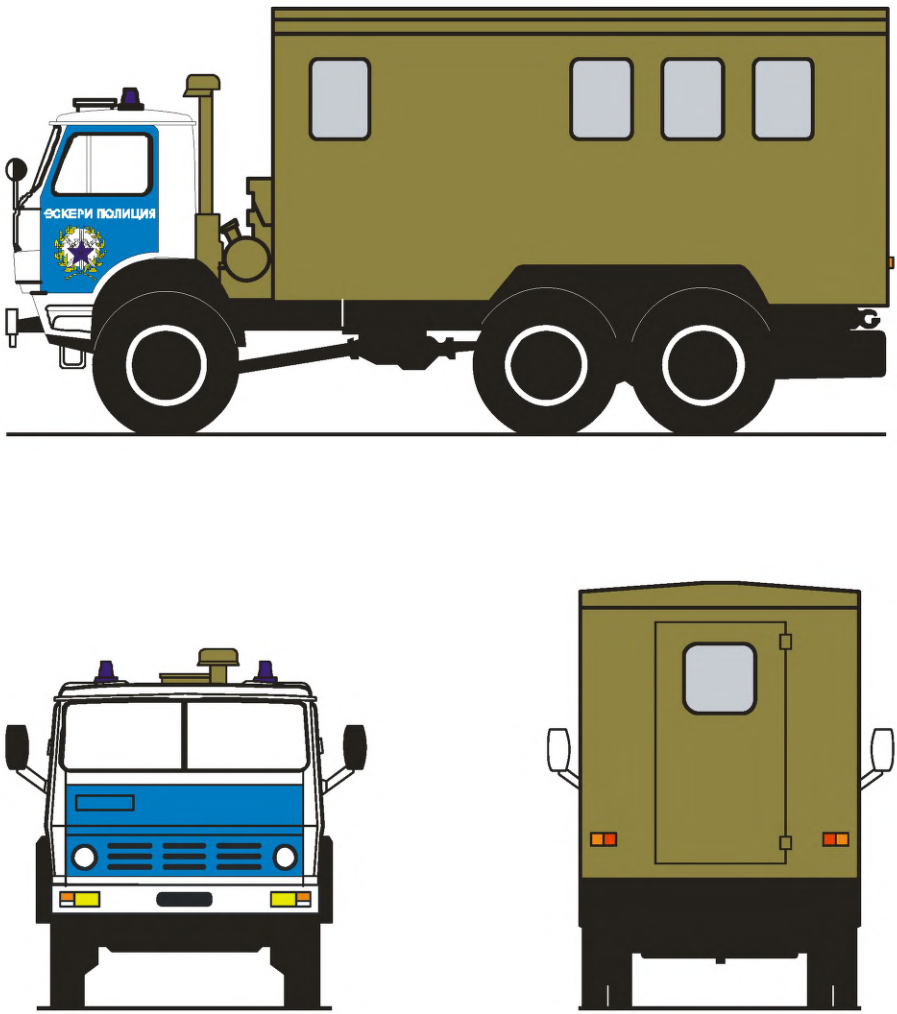

Рисунок А.17 - Цветографические схемы автомобилей Военной полиции и Военной автомобильной полиции

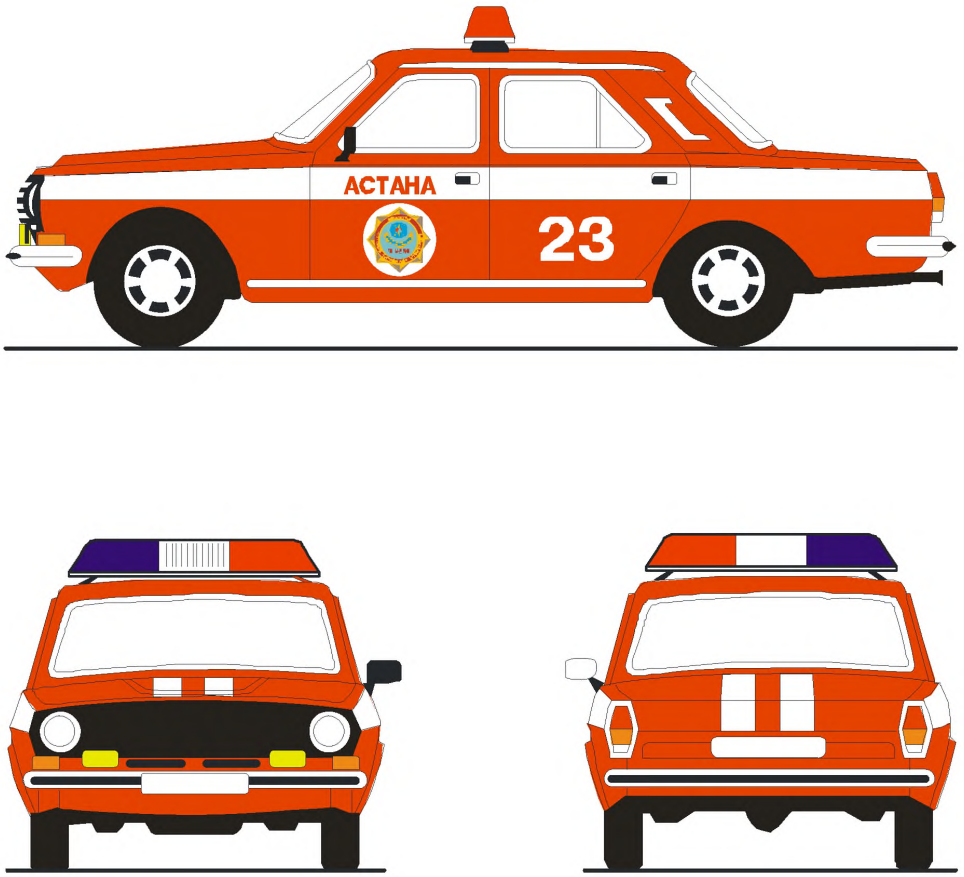

Рисунок А.18 - Цветографические схемы автомобилей противопожарной службы Министерства по чрезвычайным ситуациям Республики Казахстан

Рисунок А. 19 - Цветографические схемы автомобилей противопожарной службы Министерства по чрезвычайным ситуациям Республики Казахстан

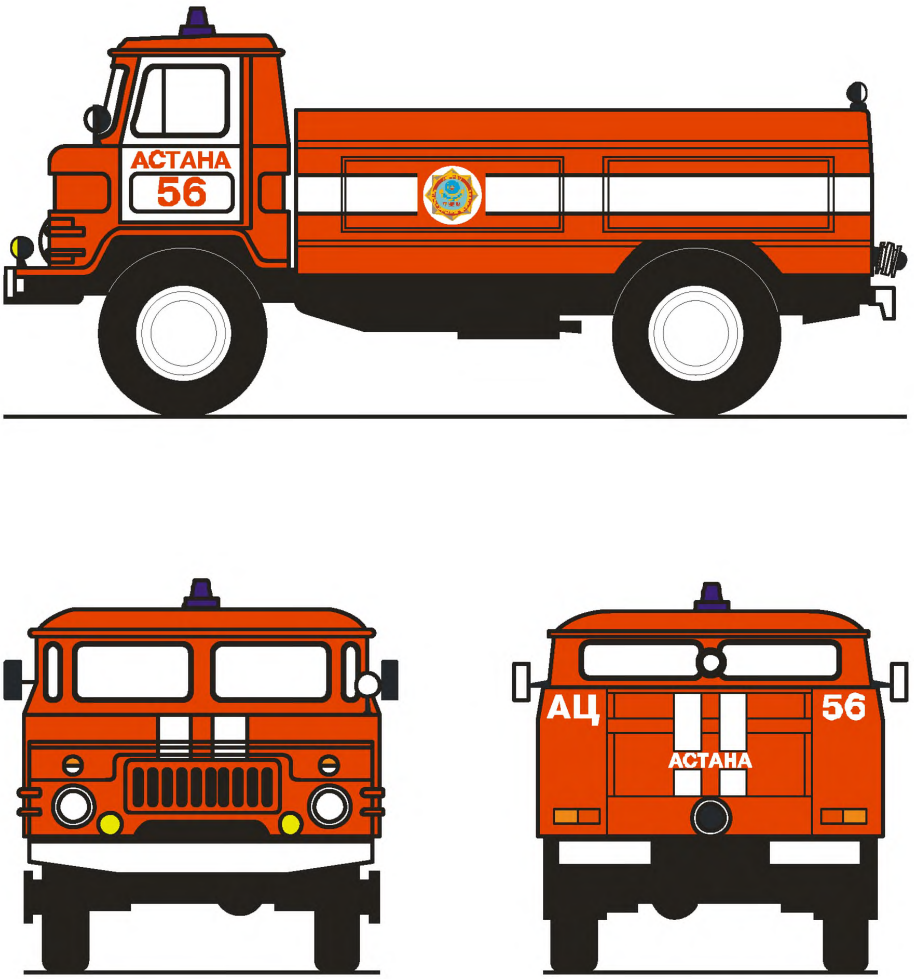

Рисунок А.20 - Цветографические схемы автомобилей противопожарной службы Министерства по чрезвычайным ситуациям Республики Казахстан

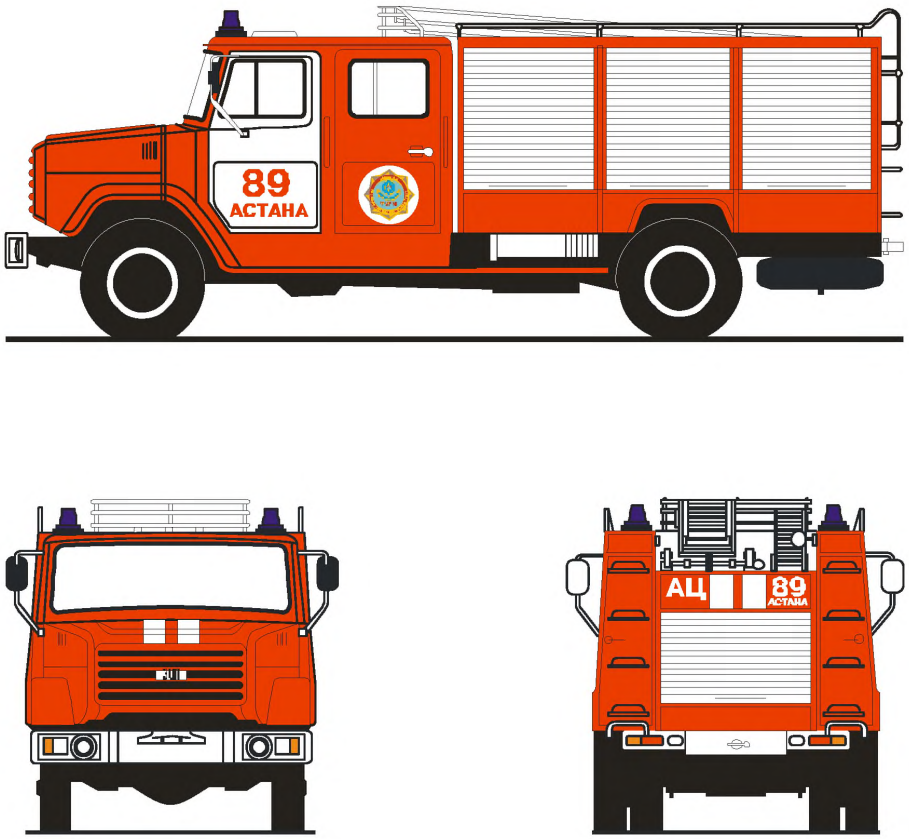

Рисунок А.21 - Цветографические схемы автомобилей противопожарной службы Министерства по чрезвычайным ситуациям Республики Казахстан

Рисунок А. 22 - Цветографические схемы автомобилей противопожарной службы Министерства по чрезвычайным ситуациям Республики Казахстан

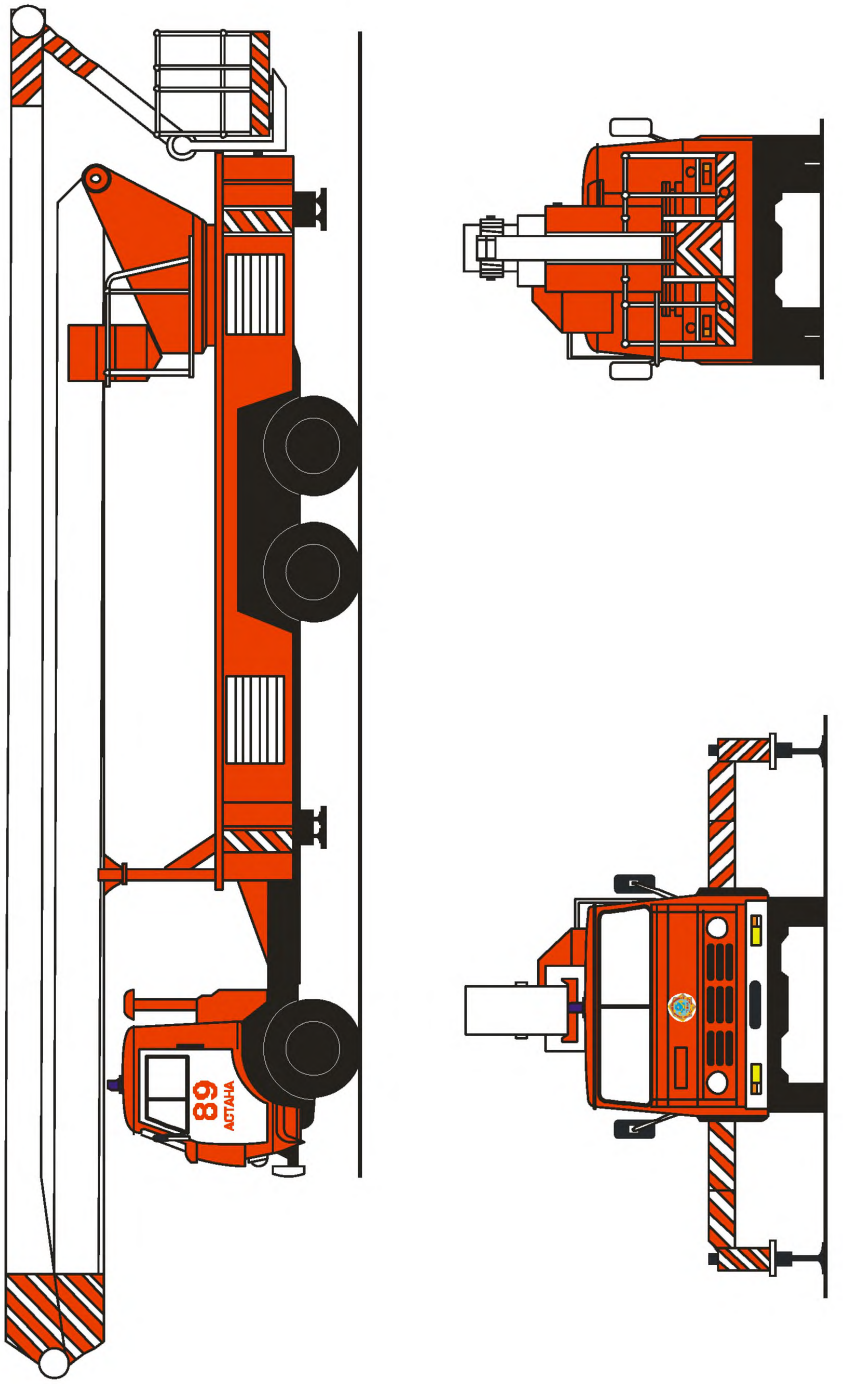

Рисунок А. 23 - Цветографические схемы автомобилей противопожарной службы Министерства по чрезвычайным ситуациям Республики Казахстан

Рисунок А.24 - Цветографические схемы автомобилей противопожарной службы Министерства по чрезвычайным ситуациям Республики Казахстан

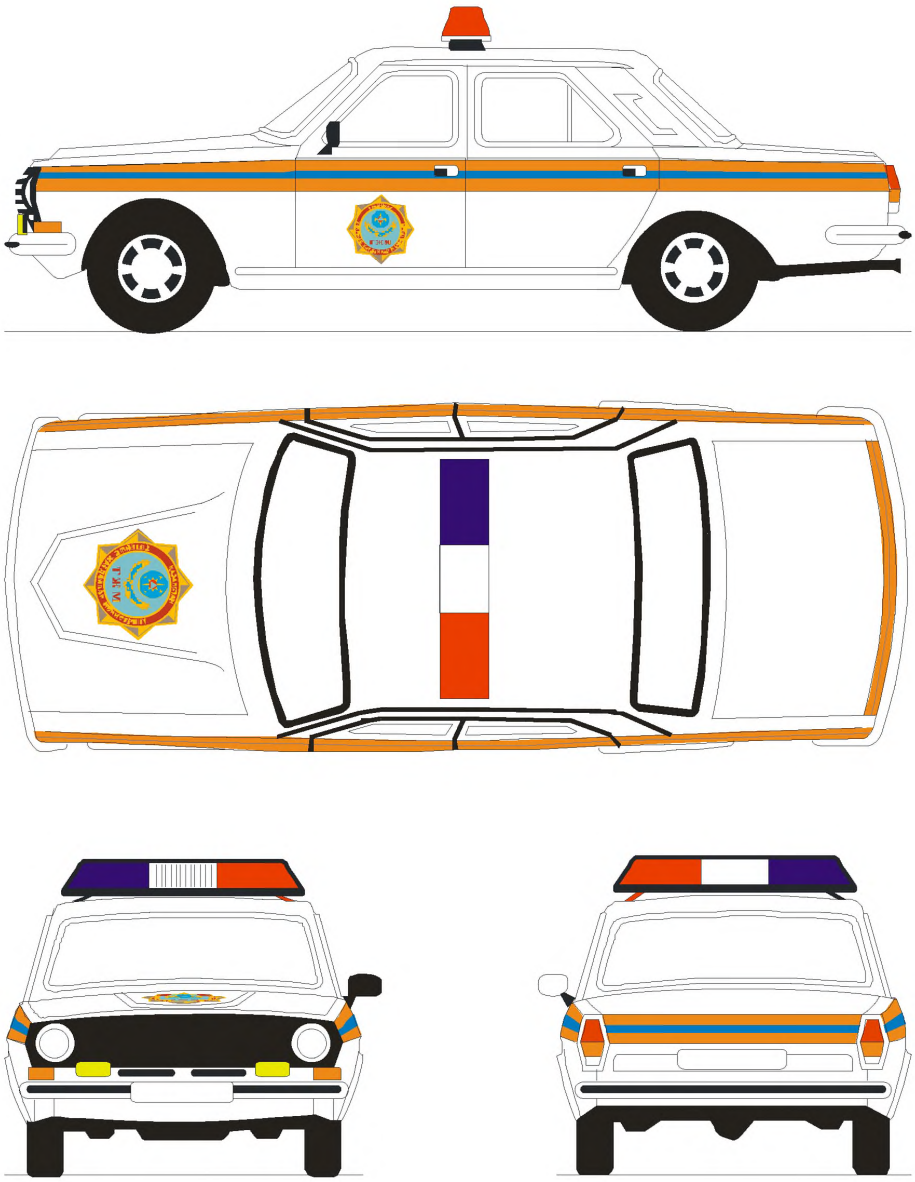

Рисунок А.25 - Цветографические схемы автомобилей оперативных и спасательных служб и воинских частей гражданской обороны Министерства по чрезвычайным ситуациям Республики Казахстан

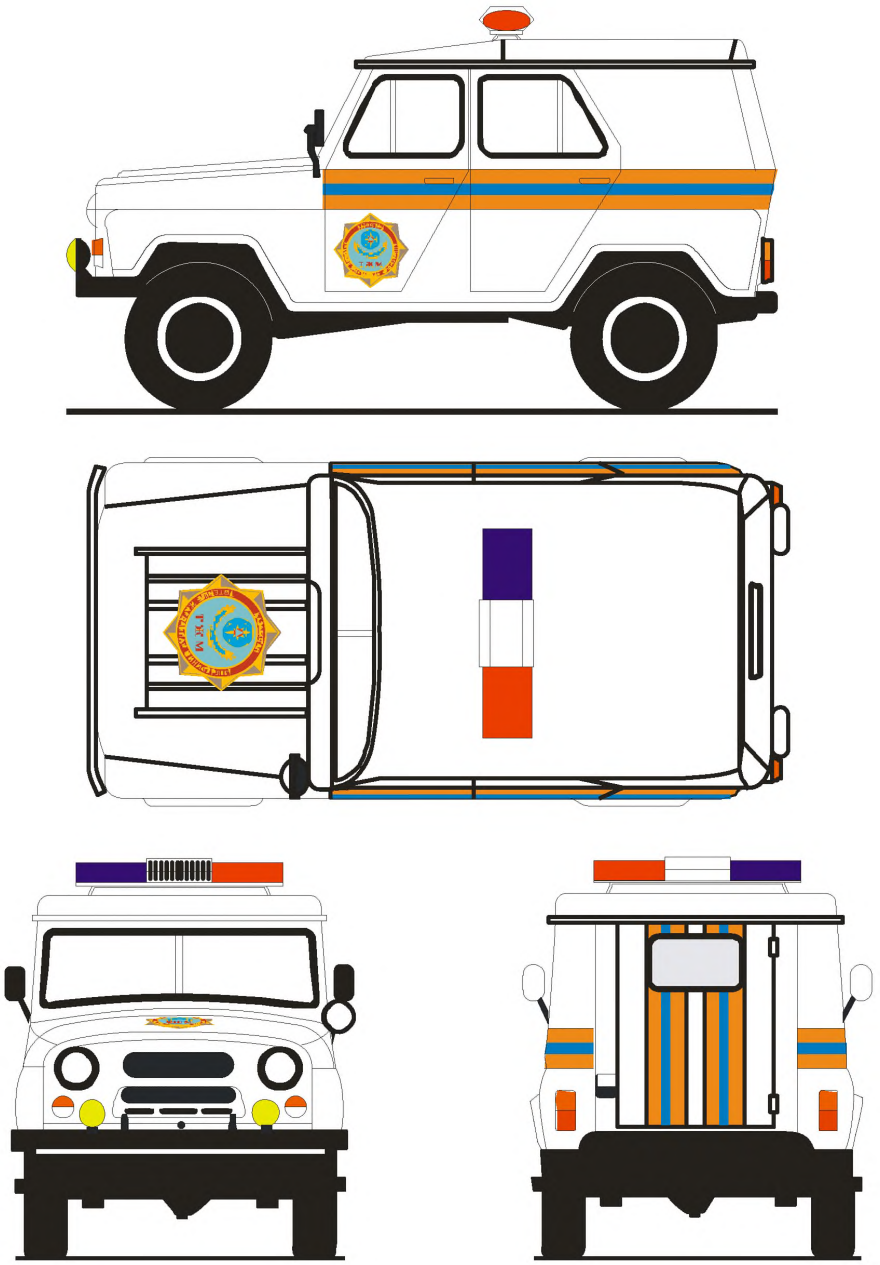

Рисунок А.26 - Цветографические схемы автомобилей оперативных и спасательных служб и воинских частей гражданской обороны Министерства по чрезвычайным ситуациям Республики Казахстан

Рисунок А.27 - Цветографические схемы автомобилей оперативных и спасательных служб и воинских частей гражданской обороны Министерства по чрезвычайным ситуациям Республики Казахстан

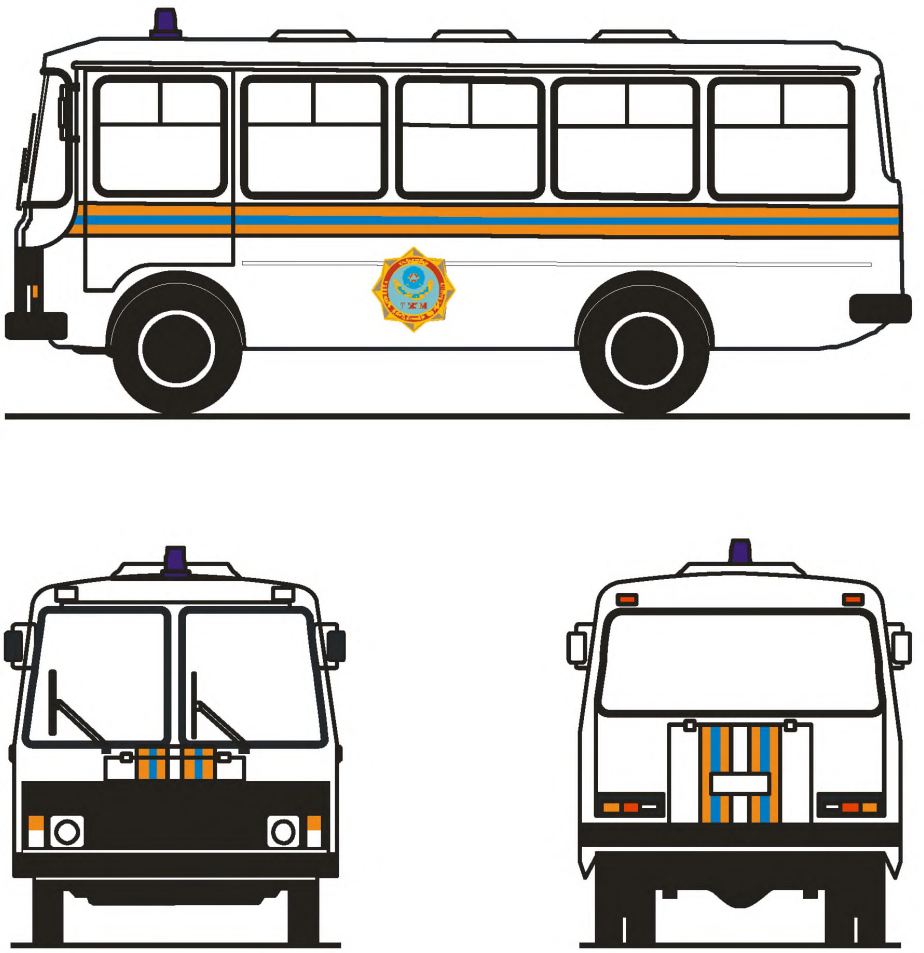

Рисунок А.28 - Цветографические схемы автомобилей оперативных и спасательных служб и воинских частей гражданской обороны Министерства по чрезвычайным ситуациям Республики Казахстан

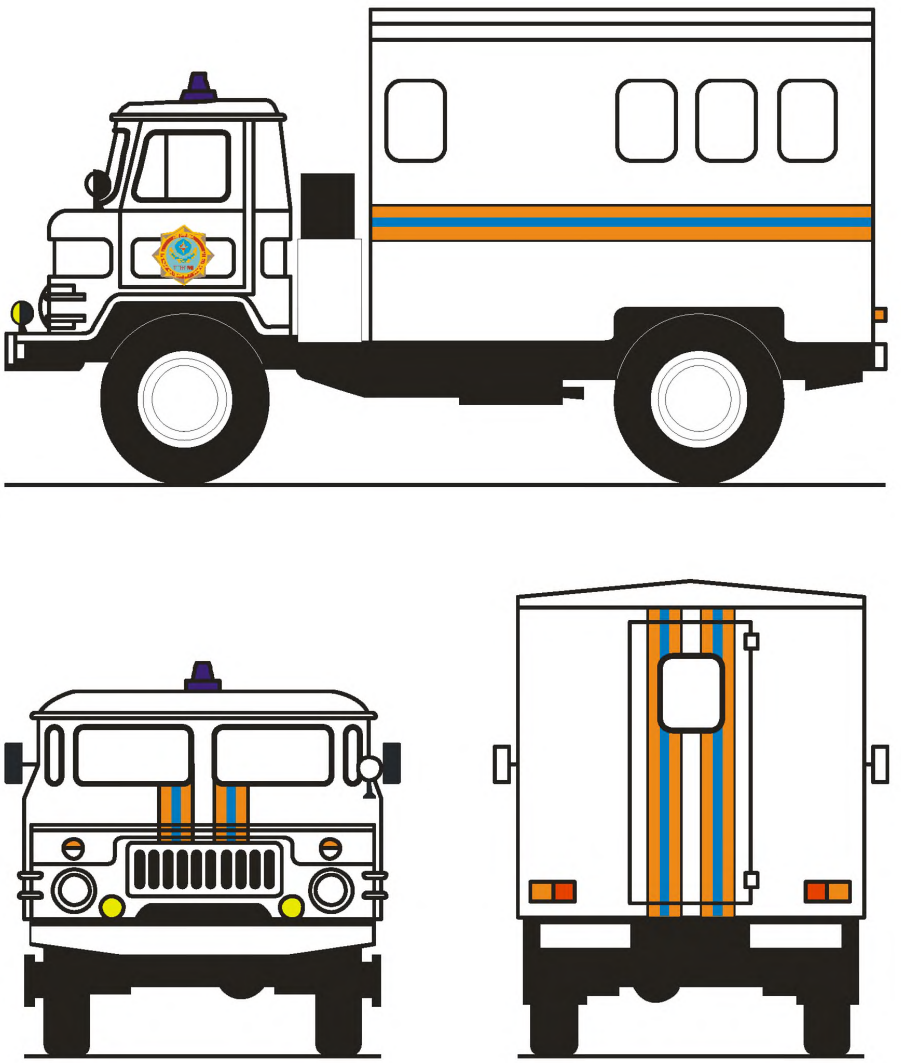

Рисунок А.29 - Цветографические схемы автомобилей оперативных и спасательных служб и воинских частей гражданской обороны Министерства по чрезвычайным ситуациям Республики Казахстан

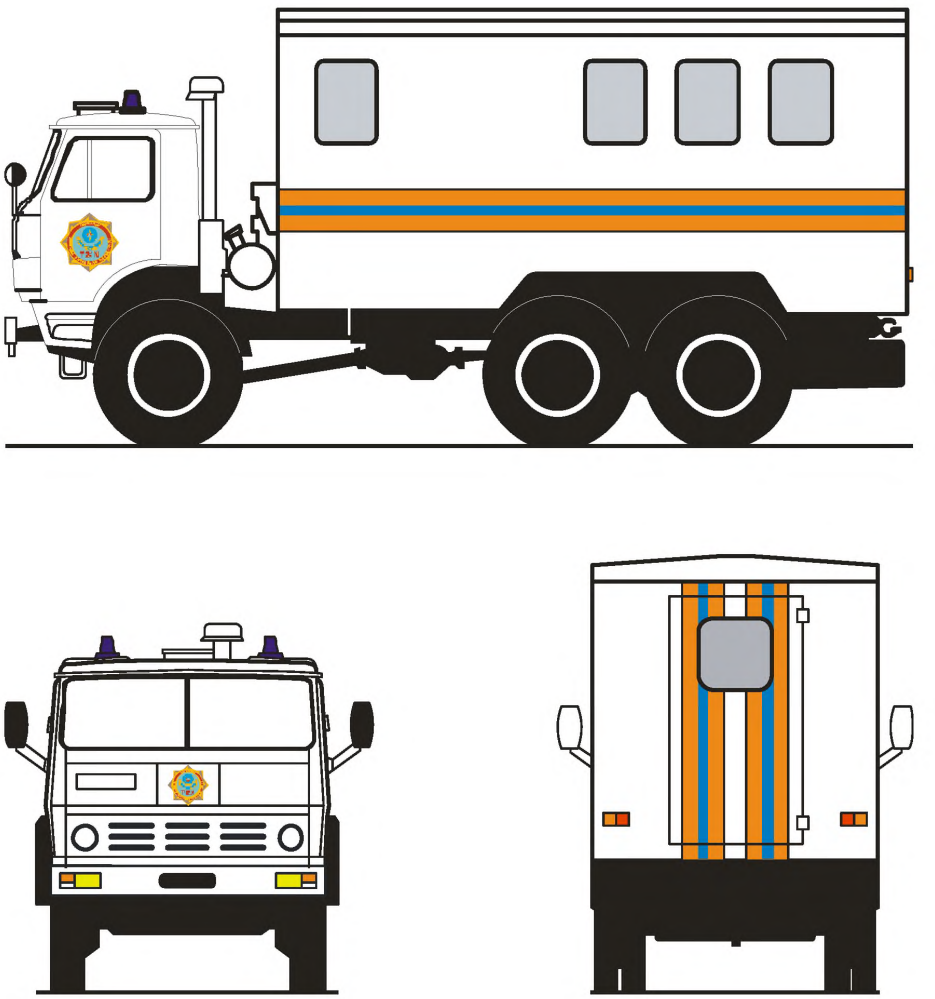

Рисунок А.30 - Цветографические схемы автомобилей оперативных и спасательных служб и воинских частей гражданской обороны Министерства по чрезвычайным ситуациям Республики Казахстан

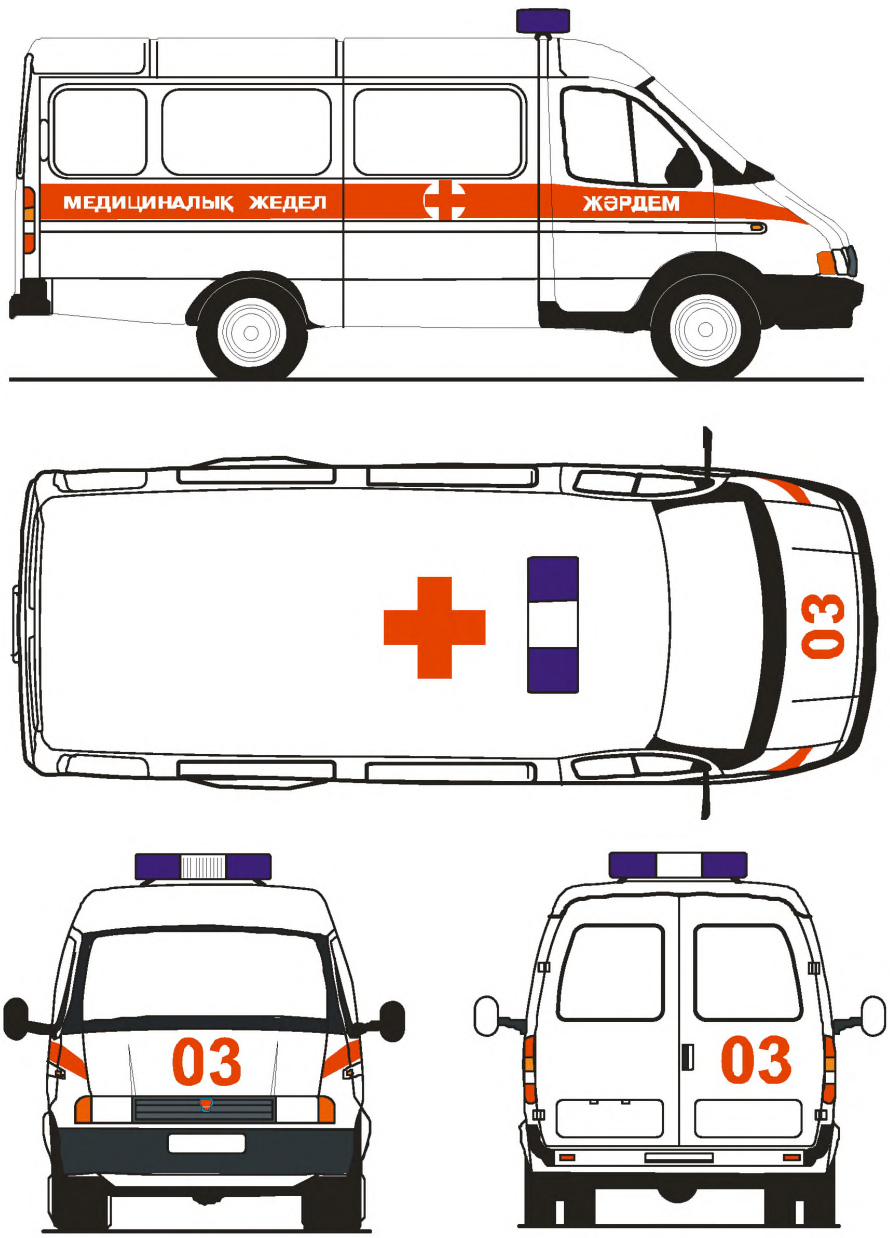

Рисунок А.31 - Цветографические схемы автомобилей скорой медицинской помощи Министерства здравоохранения Республики Казахстан

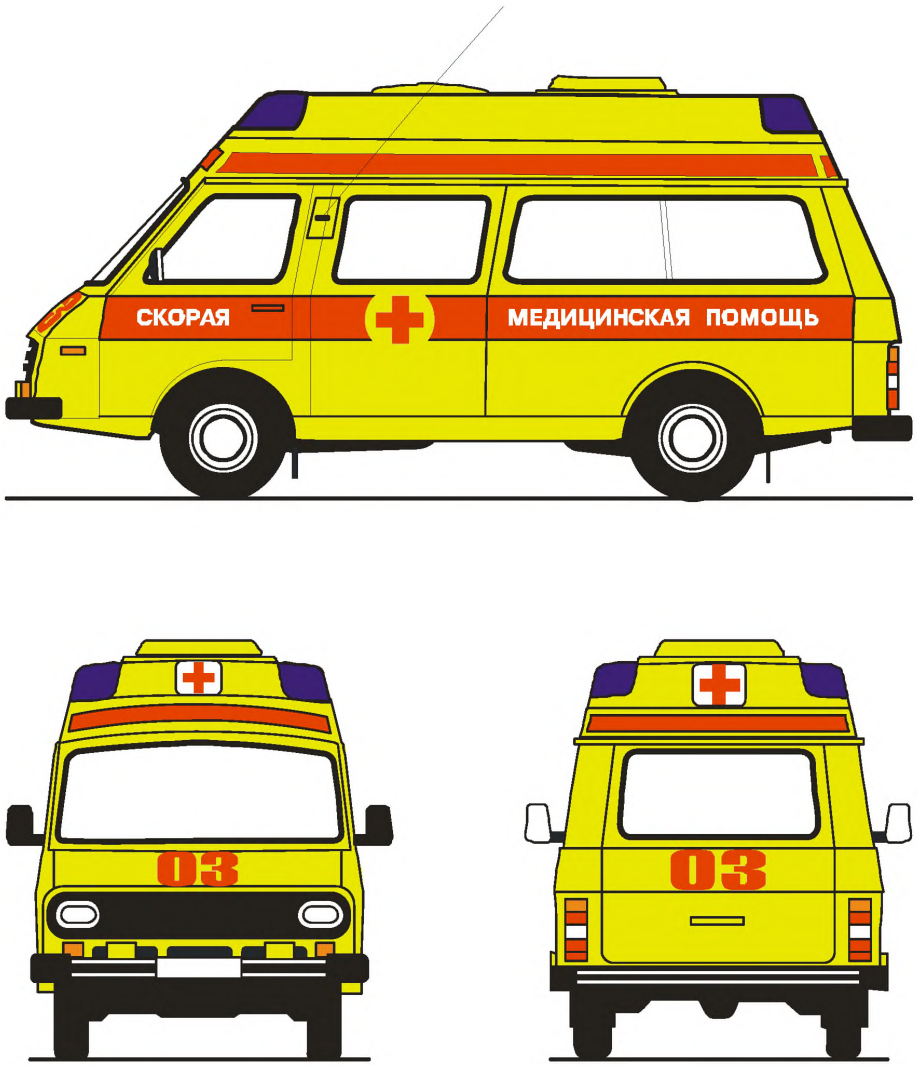

Рисунок А.32 - Цветографические схемы автомобилей скорой медицинской помощи Министерства здравоохранения Республики Казахстан

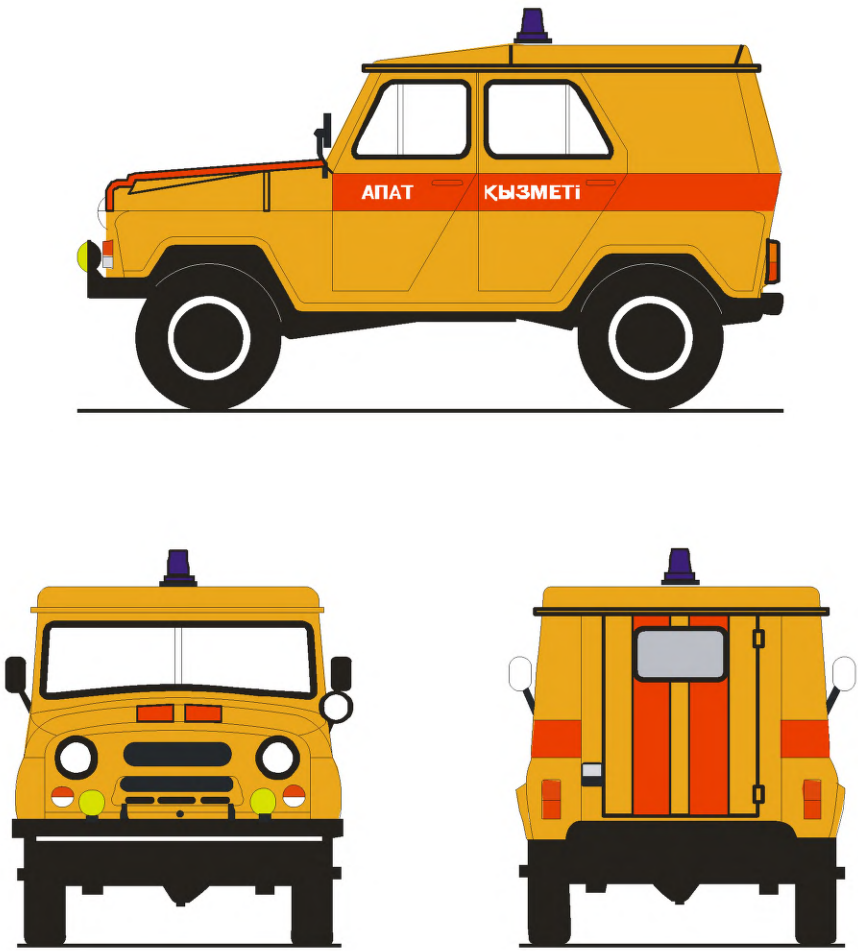

Рисунок А.33 - Цветографические схемы автомобилей аварийных служб

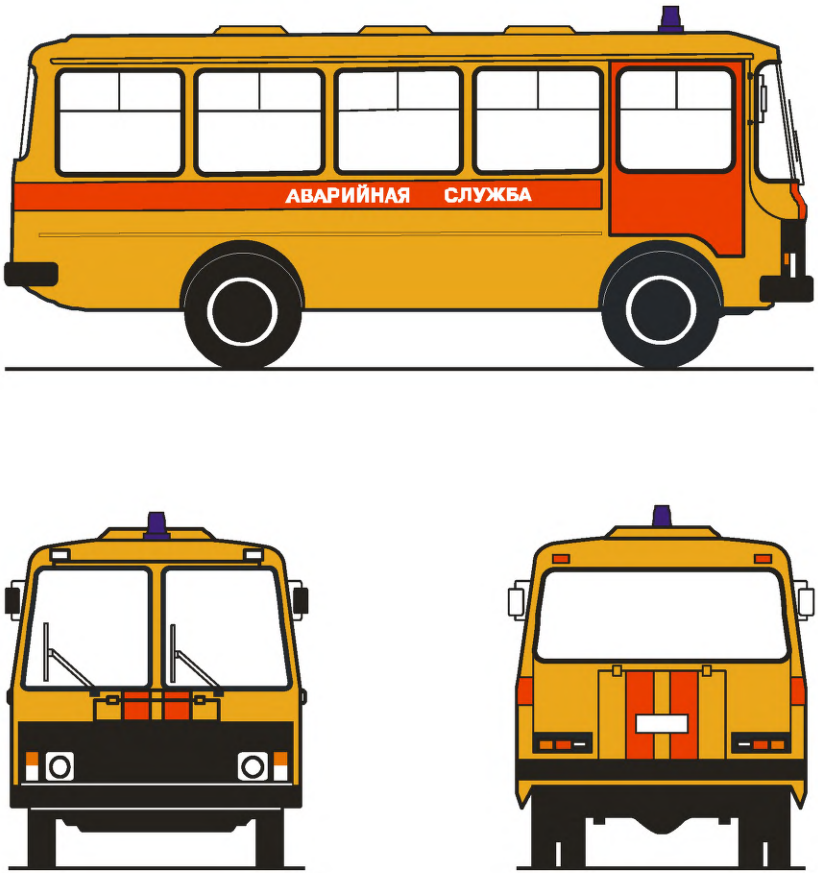

Рисунок А.34 - Цветографические схемы автомобилей аварийных служб

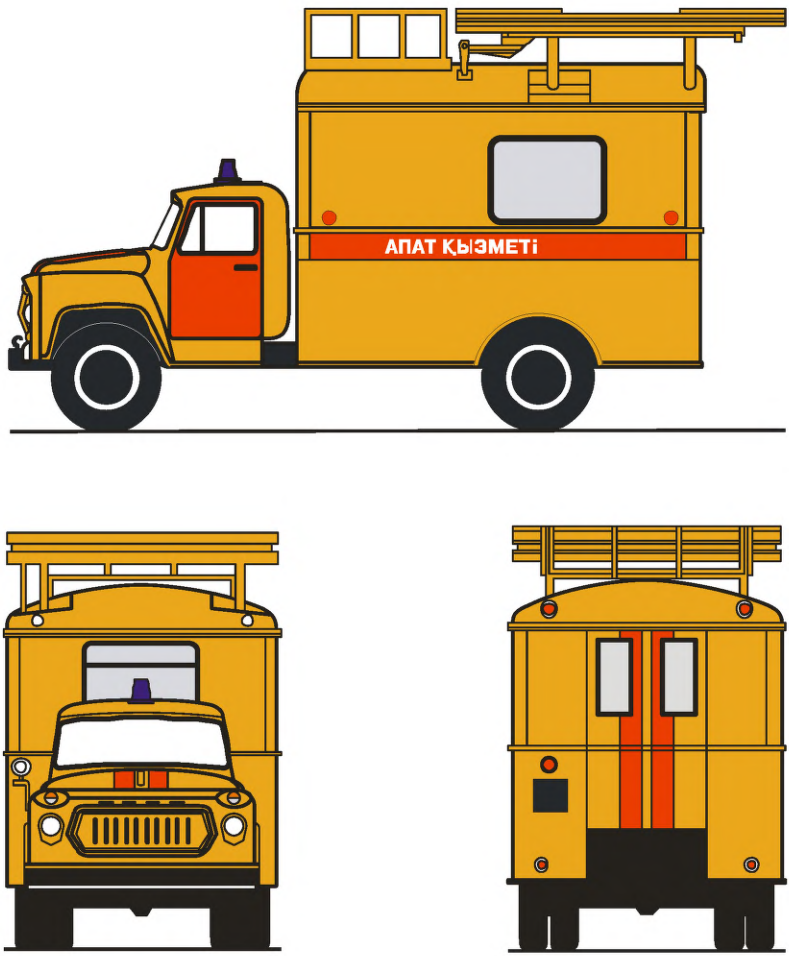

Рисунок А.35 - Цветографические схемы автомобилей аварийных служб

Приложение Б
(справочное)

Технические характеристики световозвращающих материалов в отношении формы, размеров, колориметрических и фотометрических свойств

Б.1 Форма и размеры

Б.1.1 Форма и размеры световозвращающих материалов, применяемых для изготовления опознавательных знаков, надписей наименования оперативных служб и принадлежности транспортных средств, контрастирующих полос и поверхностей должны соответствовать форме и размерам, утвержденным настоящим стандартом.

Эмблемы и символики, изготовленные из световозвращающих материалов, должны соответствовать нормативным документам соответствующих оперативных и специальных служб в отношении их формы и размеров.

Б.1.2 При выполнении боковой, задней и контурной маркировки ширина бокового и (или) заднего контурного материала должна составлять (50±10) мм.

Б.2 Колориметрические спецификации

В ходе проведения измерений при помощи спектрофотометра в соответствии с положением документа МКО № 15 (1971 год) и при освещении лампой-эталоном МКО источник «D65» под углом 45° к нормали, а так же при наблюдении вдоль нормали (геометрическое соотношение 45°/0°) цвет нового материала должен фиксироваться в плоскости, хроматические координаты которых указаны в таблицах Б.1 - Б.3, и соответствовать коэффициенту силы света β.

Таблица Б.1 – Пределы координат цветности и коэффициента силы света МКО для световозвращающей пленки Тип 1

Цвет	Координаты цветности								Коэффициент силы света
	x1	y1	x2	y2	x3	y3	x4	y4	β
Белый	0,355	0,355	0,305	0,305	0,285	0,325	0,335	0,375	≥0,35
Желтый	0,522	0,477	0,470	0,440	0,427	0,483	0,475	0,534	≥0,27
Красный	0,690	0,310	0,595	0,315	0,569	0,341	0,655	0,345	≥0,03
Синий	0,780	0,171	0,150	0,220	0,210	0,160	0,137	0,038	≥0,01
Зеленый	0,007	0,703	0,248	0,409	0,177	0,362	0,026	0,399	≥0,03
Коричневый	0,455	0,397	0,523	0,429	0,479	0,373	0,558	0,394	≥0,03

Таблица Б.2 – Пределы координат цветности и коэффициента силы света МКО для световозвращающей пленки Тип 2

Цвет	Координаты цветности								Коэффициент силы света
	x1	y1	x2	y2	x3	y3	x4	y4	β
Белый	0,305	0,315	0,335	0,345	0,325	0,355	0,295	0,325	≥0,35
Желтый	0,494	0,505	0,470	0,480	0,493	0,457	0,522	0,477	≥0,27
Красный	0,660	0,340	0,610	0,340	0,638	0,312	0,690	0,310	≥0,03
Синий	0,130	0,086	0,160	0,686	0,160	0,120	0,130	0,120	≥0,01

Окончание таблицы Б.2

Цвет	Координаты цветности								Коэффициент силы света
	x1	y1	x2	y2	x3	y3	x4	y4	β
Зеленый	0,110	0,415	0,150	0,415	0,150	0,455	0,110	0,455	≥0,03
Коричневый	0,455	0,397	0,523	0,429	0,479	0,373	0,558	0,394	≥0,03

Таблица Б.3 – Пределы координат цветности и коэффициента силы света МКО для световозвращающей пленки Тип 3

Цвет	Координаты цветности								Коэффициент силы света
	x1	y1	x2	y2	x3	y3	x4	y4	β
Белый	0,300	0,270	0,385	0,355	0,345	0,395	0,260	0,310	≥0,25
Желтый	0,545	0,454	0,487	0,423	0,427	0,483	0,465	0,534	≥0,16

Б.3 Фотометрические спецификации

При освещении лампой-эталоном МКО источник «А» и проведении измерений в соответствии с рекомендацией, изложенной в публикации МКО № 54 (1982 год), значение коэффициента светоотражения R' новых световозвращающих поверхностей в канделах на м^2 на люкс должны соответствовать по меньшей мере значениям указанным в таблицах Б.4 – Б.6.

Таблица Б.4 – Минимальный коэффициент световозвращения для световозвращающей пленки Тип 1

Угол наблюдения α	Угол падения β1 (β2=0)	Минимальный коэффициент световозвращения (кд·лк$^{-1}$·м$^{-2}$)					
		белый	желтый	красный	зеленый	синий	коричневый
12′	+5°	70	50	14,5	9	4	1
12′	+30°	30	22	6	3,5	1,7	0,3
12′	+40°	10	7	2	1,5	0,5	0,1
20′	+5°	50	35	10	7	2	0,6
20′	+30°	24	16	4	3	1	0,2
20′	+40°	9	6	1,8	1,2	0,1	0,1
2°	+5°	5	3	1	0,5	0,2	0,1
2°	+30°	2,5	1,5	0,5	0,3	0,1	0,1
2°	+40°	1,5	1	0,5	0,2	0,1	0,1

Таблица Б.5 – Минимальный коэффициент световозвращения для световозвращающей пленки Тип 2

Угол наблюдения α	Угол падения β1 (β2=0)	Минимальный коэффициент световозвращения (кд·лк $^{-1}$·м $^{-2}$)					
		белый	желтый	красный	зеленый	синий	корич-невый
12′	+5°	250	170	45	45	20	12
12′	+30°	150	100	25	25	11	8,5
12′	+40°	110	70	15	12	8	5
20′	+5°	180	120	25	21	14	8
20′	+30°	100	70	14	12	8	5
20′	+40°	95	60	13	11	7	3
2°	+5°	5	3	1	0,5	0,2	0,2
2°	+30°	2,5	1,5	0,4	0,3	0,1	0,1
2°	+40°	1,5	1	0,3	0,2	0,1	0,1

Таблица Б.6 – Минимальный коэффициент световозвращения для световозвращающей пленки Тип 3

Угол наблюдения α	Угол падения β1 (β2=0)	Минимальный коэффициент световозвращения (кд·лк $^{-1}$·м $^{-2}$)	
		белый	желтый
20′	+5°	450	300
20′	+30°	200	130
20′	+40°	90	75
20′	+60°	16	10

Угол наблюдения (α) – угол между осью освещения и осью наблюдения.

Угол падения (β1) – угол между осью освещения и перпендикуляром к световозвращающей поверхности.

Приложение В
(обязательное)

Эмблемы

Рисунок В.1 – Эмблема Министерства внутренних дел Республики Казахстан

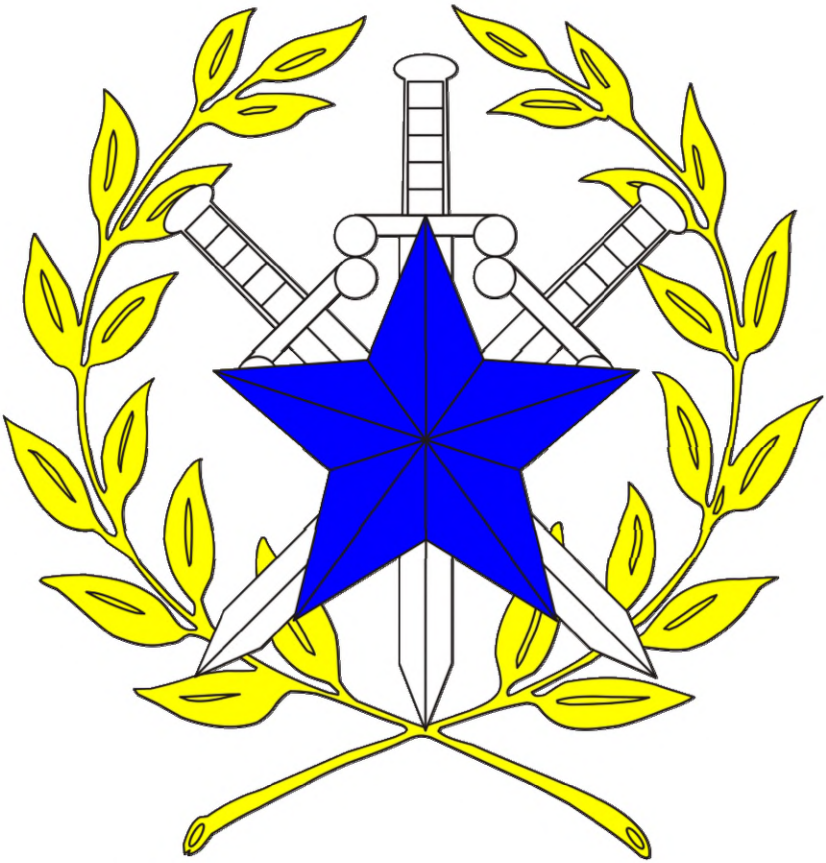

Рисунок В.2 – Эмблема Военной полиции Вооруженных Сил Республики Казахстан

Рисунок В.3 – Эмблема Министерства по чрезвычайным ситуациям Республики Казахстан

Приложение Г
(обязательное)

Шрифт надписей и цифр

Рисунок Г.1, лист 1

Рисунок Г.2, лист 2

Приложение Д
(обязательное)

Колориметрические и фотометрические спецификации специальных световых сигналов

Д.1 Колориметрические спецификации

Координаты цветности специальных световых сигналов, проходящих через синие фильтры, представляющие собой колпаки проблесковых огней не должны выходить за пределы:

- предел в сторону зеленого: y = 0,065 + 0,805 x;

- предел в сторону белого: y = 0,400 – x;

- предел в сторону пурпурного: x = 0,133 + 0,600 y.

Д.2 Фотометрические спецификации

Д.2.1 Эффективная сила света (Je) в пределах соответствующих вертикальных углов для специального предупреждающего огня (категория T) должна соответствовать значениям, указанным в таблице Д.1 и определяется в пределах угла в 360° вокруг исходной оси специального светового сигнала в следующих направлениях:

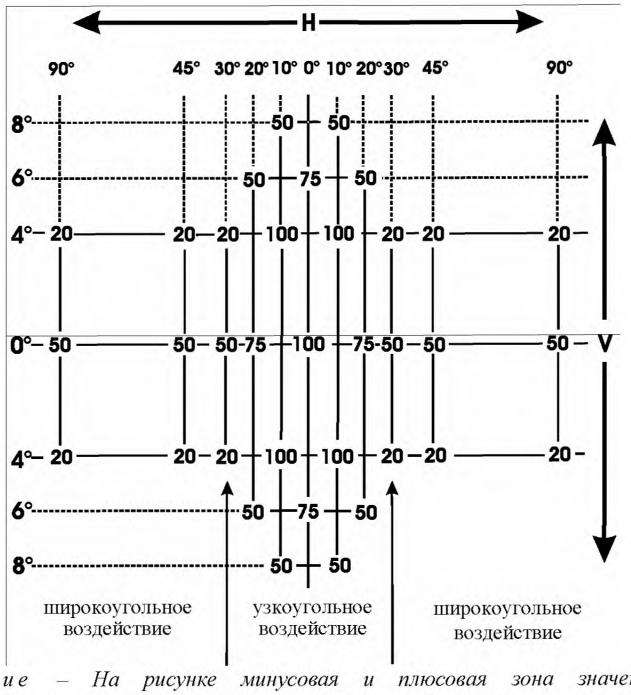
- в горизонтальной плоскости, перпендикулярной исходной оси и проходящей через исходный центр специального светового сигнала;

- в конусах вращения, образующие которых составляют с упомянутой выше горизонтальной плоскостью углы, величины которых указаны в таблице Д.1.

Таблица Д.1

Минимальное значение эффективной силы света J_e в пределах указанных вертикальных углов и горизонтального угла в 360° вокруг исходной оси						*Максимальное значение эффективной силы света J_e*					
0°		*±4°*		*±8°*		*Внутри ±2°*		*Внутри ±8°*		*за пределами указанных ранее зон*	
днем	*ночью*	*днем*	*ночью*	*днем*	*ночью*	*днем*	*ночью*	*днем*	*ночью*	*днем*	*ночью*
120	*50*	*60*	*25*	—	—	*1700*	*700*	*1500*	*600*	*1000*	*300*

Д.2.2 Эффективная сила света (Je) на исходной оси для направленного проблескового огня (категория X) должна соответствовать значениям, указанным в таблице Д.2 и измеряется в направлениях (H и V), указанных на рисунке Д.1 приложения Д.

Примечание – На рисунке минусовая и плюсовая зона значений располагаются соответственно слева и справа от буквы «H» и ниже и выше от буквы «V»

Рисунок Д.1

Таблица Д.2

Минимальное значение эффективной силы света J_e на исходной оси		*Максимальное значение эффективной силы света J_e*					
H = 0°	*V = 0°*	*внутри H = ± 10° V = ± 4°*		*внутри H = ± 20° V = ± 8°*		*за пределами указанных ранее зон*	
днем	*ночью*	*днем*	*ночью*	*днем*	*ночью*	*днем*	*ночью*
200	*100*	*3000*	*1500*	*1500*	*600*	*1000*	*300*

Д.2.3 Диапазон стандартного распределения света для специальных световых сигналов (категория X) узкоугольного и широкоугольного воздействия должен соответствовать указанному на рисунке Д.1. Минимальный диапазон горизонтального угла категории «узкоугольного воздействия» составляет от 30° влево до 30° вправо, а категории «широкоугольного воздействия» - от 90° в направлении от транспортного средства до 30° в направлении внутрь транспортного средства.

Направление H = 0° и V = 0° соответствует исходной оси. (На транспортном средстве оно является горизонтальным, параллельным средней продольной плоскости транспортного средства и ориентированным в направлении, требующемся для обеспечения видимости.) Оно проходит через исходный центр. В таблице указаны значения минимальной силы света для различных направлений измерения в качестве процентной доли требующегося минимума на оси каждого огня (в направлении H = 0° и V = 0°).

В поле распределения света, указанном на рисунке Д.1, схематически изображено в качестве решетки, оптическое изображение должно быть в основном однородным, т. е.

сила света в каждом направлении, соответствующем наименьшему из минимальных значений, обозначается на линиях решетки, соответствующих данному направлению, в качестве процентной доли.

Д.2.4 Требования к специальным световым сигналам, оптические системы которых состоят из двух и более оптических систем

Д.2.4.1 В случае устройства специального светового сигнала, которое включает более одного отдельного компонента, размещение в пространстве при установке на транспортном средстве представляется приемлемым, если частичное распределение света каждого из отдельных компонентов совмещается с каждым соседним частичным распределением света в диапазоне горизонтального угла 360° и в диапазоне вертикального угла, указанного для соответствующей категории, в положении, соответствующем расстоянию 20 м от транспортного средства на вертикальной плоскости, перпендикулярной продольной оси транспортного средства и находящейся на равном расстоянии между элементами огня с одной стороны транспортного средства.

Д.2.4.2 Каждая оптическая система должна соответствовать требованиям Д.2.1-Д.2.3 в пределах горизонтального угла, который не перекрывается одной из других оптических систем. Кроме того, в каждом предписываемом направлении, по крайней мере, одна оптическая система должна быть эффективной и соответствовать Д.2.1-Д.2.3.

Д.2.4.3 Все оптические системы должны работать синхронно. Это относится только к каждой половине сплошной «полосы света», простирающейся по ширине транспортного средства.

Д.2.4.4 Поскольку специальный световой сигнал должен обеспечивать эффективную подачу сигналов во всех направлениях от транспортного средства, на котором он установлен, это транспортное средство должно быть оборудовано специальной системой обнаружения выхода из строя одного из его компонентов. Если эта система сконструирована изготовителем специального светового сигнала, то она должна проверяться в ходе процедуры подтверждения соответствия.

Д.2.5 Для любого проблескового огня, оснащенного источником (источниками) света без лампы накаливания, сила света, измеренная после его функционирования в течение одной минуты и в течение 30 минут, должна соответствовать минимальным и максимальным требованиям. Распределение силы света после его функционирования в течение одной минуты может рассчитываться с применением соотношения, полученного в точке HV при функционировании в течение одной минуты и 30 минут.

Д.2.6 Если испускаемый свет специального предупреждающего огня состоит из группы нескольких вспышек, временный интервал Δt между непосредственно следующими друг за другом вспышками должен ограничиваться в зависимости от соотношения между пиковой силой света вспышек в пределах группы (J_H = макс, сила света в случае самого высокого пикового значения, J_L = макс, сила света в случае самого низкого пикового значения) следующим образом:

$$\text{если } \frac{J_H}{J_L} > 10, \text{ то } \Delta t\,(\text{с}) \le \frac{1}{3f} \qquad (Д.1)$$

$$\text{если } 1 \le \frac{J_\text{H}}{J_\text{L}} \le 10, \text{ то } \Delta t\,(\text{с}) \le \frac{1}{f(5{,}5 - 0{,}25\frac{J_H}{J_L})}. \qquad (Д.2)$$

Если интервал времени между пиковыми значениями Δt составляет менее или равняется 0,04 с, то импульсы в этом интервале рассматриваются в качестве одной вспышки. Если этот интервал Δt более продолжительный, то в расчет принимается только та вспышка, у которой пиковая сила света выше.

Д.3 Условия проведения испытаний

Д.3.1 Испытания источника света

Д.3.1.1 В случае сменных источников света используется стандартный огонь.

Д.3.1.2 Все измерения на огнях, оборудованных сменными или несменными источниками света (лампами накаливания, газоразрядными источниками света и другими источниками), производятся при напряжении соответственно 6,75 В 13,5 В или 28,0 В.

В случае системы, использующей дополнительный источник электроснабжения, специальный источник электроснабжения либо механизм управления источником света, напряжение, объявленное заводом-изготовителем, применяется на входных клеммах этого источника электроснабжения. Если не указано иное, то, когда это применимо, используется напряжение 6,75 В, 13,5 В или 28,0 В.

Д.3.1.3 В случае ламп накаливания допускаются измерения на стандартной лампе накаливания при исходном режиме приблизительно 12 В и повторный расчет уже измеренных значений при помощи коэффициента, который, если это применимо, определяется на этой же стандартной лампе при 13,5 В.

Д.3.2 Испытания фотометрических характеристик

Д.3.2.1 Измерения фотометрических характеристик производятся на расстоянии не менее 25 м.

Угловой диаметр фотоэлектрического приемника со стороны специального светового сигнала должен составлять не более 10 минут дуги.

Время срабатывания фотометрической системы должно соответствовать времени нарастания измеряемого сигнала.

Д.3.2.2 Для специальных световых сигналов с одним уровнем силы света (класс 1) применяется уровень, принятый для «ночных условий».

Для специальных предупреждающих огней с двумя уровнями силы света (класс 2) измерения производятся для каждого из двух уровней.

Эффективная сила света в различных направлениях должна соответствовать величинам, указанным в таблицах Д.1 и Д.2.

Д.3.2.3 В случае использования лампы накаливания, она должна соответствовать лампе той категории, которая указана для специальных световых сигналов.

Д.3.2.4 Частота f, «продолжительность свечения» t_H и «продолжительность мерцания» t_D специальных световых сигналов цвета категории T и X (см. 6.3.3) должны измеряться при температуре окружающей среды (23±5) °С и при напряжении на клеммах устройства составляющем от 90 до 115 % номинального напряжения. Кроме того, должно обеспечиваться включение и правильное функционирование проблескового огня при температуре от минус 20 °С до плюс 50 °С или при воздействии на него струи воды в соответствии со следующей процедурой.

На образец специального светового сигнала, установленный в своем обычно рабочем положении с открытыми дренажными отверстиями, если таковые имеются, направляется из насадки под углом 45° коническая струя воды из расчета 2,5 мм в минуту.

Во время испытания устройство должно вращаться вокруг своей вертикальной оси со скоростью четыре оборота в минуту.

Испытание проводится непрерывно в течение 12 часов, после чего подача воды прекращается.

Считается, что образец выдержал испытание, если объем накопившейся воды не превышает 2 $см^3$.

В этих случаях спустя одну минуту после подачи напряжения, равного 90 % от номинального, частота должна составлять от 2 до 4 Гц.

Приложение Е
(обязательное)

Относительное спектральное распределение ксенона

Таблица Е.1

Длина волны, λ, нм	*Относительное спектральное распределение энергии S_e (λ)*	*Длина волны, λ, нм*	*Относительное спектральное распределение энергии S_e (λ)*	*Длина волны, λ, нм*	*Относительное спектральное распределение энергии S_e (λ)*	*Длина волны, λ, нм*	*Относительное спектральное распределение энергии S_e (λ)*
380	*74,5*	*480*	*94,6*	*580*	*77,7*	*680*	*73,1*
385	*73,8*	*485*	*87,7*	*585*	*77,3*	*685*	*80,4*
390	*79,5*	*490*	*86,9*	*590*	*76,2*	*690*	*77,7*
395	*96,1*	*495*	*83,8*	*595*	*75,4*	*695*	*70,0*
400	*84,2*	*500*	*77,3*	*600*	*73,1*	*700*	*67,3*
405	*83,1*	*505*	*76,2*	*605*	*72,3*	*705*	*68,8*
410	*83,8*	*510*	*76,2*	*610*	*72,7*	*710*	*76,9*
415	*82,7*	*515*	*76,5*	*615*	*75,4*	*715*	*74,2*
420	*87,3*	*520*	*76,9*	*620*	*76,2*	*720*	*67,7*
425	*81,5*	*525*	*77,3*	*625*	*73,5*	*725*	*70,8*
430	*80,0*	*530*	*77,3*	*630*	*73,5*	*730*	*78,5*
435	*81,9*	*535*	*77,3*	*635*	*71,2*	*735*	*77,3*
440	*83,8*	*540*	*76,9*	*640*	*69,2*	*740*	*76,2*
445	*80,8*	*545*	*76,9*	*645*	*71,2*	*745*	*72,3*
450	*98,5*	*550*	*76,5*	*650*	*71,2*	*750*	*72,3*
455	*80,0*	*555*	*76,5*	*655*	*68,8*	*755*	*79,2*
460	*91,5*	*560*	*76,2*	*660*	*68,8*	*760*	*90,4*
465	*97,7*	*565*	*76,5*	*665*	*70,4*	*765*	-
470	*100,0*	*570*	*76,9*	*670*	*70,4*	*770*	-
475	*97,7*	*575*	*77,3*	*675*	*71,2*	*775*	-

Приложение Ж
(справочное)

Сопоставление структуры настоящего стандарта со структурой примененного в нем регионального стандарта

Таблица Ж.1

Структура регионального стандарта ГОСТ Р 50574-2002	Структура настоящего стандарта
1 Область применения	1 Область применения (1)
2 Нормативные ссылки	2 Нормативные ссылки (2)
3 Определения	3 Термины и определения (3)
4 Требования к цветографическим схемам	4 Требования к цветографическим схемам (4)
4.1 Состав цветографических схем	4.1 Состав цветографических схем (4.1)
4.2 Цвета основные, контрастирующие и декоративных полос	4.2 Цвета основные, контрастирующие и декоративных полос (4.2)
4.3 Информационные надписи и опознавательные знаки	4.3 Информационные надписи и опознавательные знаки (4.3)
5 Требования к покрытиям	5 Требования к покрытиям (5)
5.1 Эмали	5.1 Эмали (5.1)
5.2 Лакокрасочные покрытия	5.2 Лакокрасочные покрытия (5.2)
6 Требования к специальным световым и звуковым сигналам	6 Требования к специальным световым и звуковым сигналам (6)
6.1 Оснащение сигналами	6.1 Оснащение сигналами (6.1)
6.2 Требования к световым сигналам	*
-	6.2 Колориметрические спецификации специальных световых сигналов (-)
-	6.3 Фотометрические спецификации специальных световых сигналов (-)
6.3 Требования к звуковым сигналам	6.4 Требования к звуковым сигналам (6.3)
Приложение А Цветографические схемы транспортных средств оперативных служб	Приложение А Цветографические схемы транспортных средств оперативных служб (Приложение А)
Приложение Б Шрифт надписей и цифр	-
	Приложение Б Технические характеристики световозвращающих материалов, в отношении формы, размеров, колориметрических и фотометрических свойств** (-)
	Приложение В Эмблемы (-)
	Приложение Г Шрифт надписей и цифр (Приложение Б)

Окончание таблицы Ж.1

Структура регионального стандарта ГОСТ Р 50574-2002	Структура настоящего стандарта
	Приложение Д Колориметрические и фотометрические спецификации специальных световых сигналов*** (-)
	Приложение Е Относительное спектральное распределение ксенона*** (-)
	Приложение Ж Сопоставление структуры настоящего стандарта со структурой примененного в нем регионального стандарта

* Заголовок данного подраздела исключен, т. к. в стандарте приведены конкретные требования к основным характеристикам специальных световых сигналов в подразделах 6.2 и 6.3;

** Включение в настоящий стандарт данного приложения обусловлено необходимостью установления требований к световозвращающим материалам, применяемым для обозначения транспортных средств оперативных служб;

*** Включение в настоящий стандарт данного приложения обусловлено необходимостью установления требований к характеристикам и условиям испытаний специальных световых сигналов.

Примечание – После заголовков разделов настоящего стандарта приведены в скобках номера аналогичных им разделов регионального стандарта.

УДК 629.114.79:006.354 **МКС 03.220.20** **КПВЭД 34.10.54**

Ключевые слова: транспортные средства; оперативные и специальные службы; цветографические схемы; опознавательные знаки и надписи; основной и контрастирующий цвета; декоративные полосы; специальные световые и звуковые сигналы; картотека образцов цвета лакокрасочных материалов.

Басуға _____ж. қол қойылды Пішімі 60х84 1/16
Қағазы офсеттік. Қаріп түрі «KZ Times New Roman»,
«Times New Roman»
Шартты баспа табағы 1,86. Таралымы ____ дана. Тапсырыс ____

«Қазақстан стандарттау және сертификаттау институты»
республикалық мемлекеттік кәсіпорны
010000, Астана қаласы Орынбор көшесі, 11 үй,
«Эталон орталығы» ғимараты
Тел.: 8 (7172) 240074

gost.e-ecolog.ru